6
2005

ZDARMA NA CD: 10 KVALITNÍCH FREEWAROVÝCH HER

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

NEJPRODÁVANĚJŠÍ POČÍTAČOVÝ ČASOPIS V ČR

DOMÁCÍ FINANCE
sbírka programů pro evidenci příjmů a výdajů domácnosti

FOTÍME DIGITÁLNĚ

Kompaktní digitální fotoaparáty (14)

Vyžeňte viry z pošty (56)

PŘEDSTAVUJEME

Počítač na cesty (20)
Čím nahradit myš (22)

DOMÁCÍ POČÍTAČ

Kancelář v počítači (52)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Jak na zobrazení tabulek v 602Tab
- Jak si udělat pořádek v DVD filmech
- Jak podepsat fotografie
- Jak prohledávat cédéčka
- Jak udělat hezčí obrázky
- Jak stáhnout velká data
- Jak se chránit před viry
- Jak na faktury

KŘÍŽOVKA O CENY: PROGRAMY NA VYLEPŠENÍ WINDOWS

9 771212 072697 06

OBSAH

5 ÚVODNÍK

6 HITY PPK CD 5/2005

8 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

14 FOTOAPARÁTY PRO RADOST
Pět megapixelů v kompaktním provedení.

17 LEVNÝ ULTRAZOOM
Konica Minolta Z20, pětimegapixelový fotoaparát s osminásobným optickým zoomem.

18 NOVINKY Z VELETRHU PMA 2005

PŘEDSTAVUJEME

20 MALÝ POČÍTAČOVÝ VŠEUMĚL
Hledáte-li za dobrou cenu dobře vybavený přenosný počítač, který svými rozměry nezabere příliš místa v cestovním zavazadle, jste u notebooku Premio 5020N na dobré adrese.

22 TABLET PRO ZAČÁTEČNÍKY
Na kreslení pomocí počítače je myš těžkopádná a nešikovná. Grafik spíše využije tablet – destičku s perem. Jednu takovou náhradu myši vám představíme.

23 ŠUPLÍK NA INFORMACE
Jestliže chcete mezi počítači přenášet velké objemy dat, vyplatí se vám pořídit si externí přenosný disk. Nabízí se však i levnější varianta: USB šuplík pro pevné disky.

24 PROTI PROUDU ČASU
Cédéčko pro výuku vlastivědy

26 DOBRODRUŽSTVÍ S MATIKOU

JAK NA TO

27 JAK SE CHRÁNIT PŘED VIRY

29 POŘÁDEK V DVD FILMECH
Filmy na nosičích DVD jsou stále více populární. My vám přinášíme program DVD Collector, pomocí kterého si můžete vytvořit databázi svých filmů.

31 JAK SNADNO VYTVOŘIT FAKTURU

33 JAK HLEDAT V CÉDÉČKÁCH
Pokud si zálohujete data na nosiče CD, pak se vám může snadno stát, že se přestanete orientovat v tom, co kde máte uloženo. Pomocí programu Offline CD Browser si však můžete svá CD katalogizovat a potom je v obsazích vyhledávat.

35 MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ V 602TAB

37 ELEKTRONICKY PODEPSANÉ OBRÁZKY
Digitální podpis má většina z nás spojený s e-mailem. Můžete jej využít také u obrázků, které vystavujete na internetu. Díky podpisu poznáte, zda někdo obrázek upravoval.

39 EFEKTY V CORELU
Ukážeme si, jak využít některé možnosti, které CorelDRAW! nabízí.

41 FTP POD KONTROLOU
FTP je jednou ze služeb internetu a používá se k přenosu větších objemů dat. Ukážeme si, jak s touto službou pracovat.

INTERNET

44 NEVĚŘTE VŠEMU
V elektronické poště se stále více šíří tzv. hoaxy – podvodné e-maily, které vás mohou mystifikovat a jejichž záměrem je rozšířit se mezi co nejvíce uživatelů. Víte, jak takový hoax bezpečně poznáte?

46 TY STRÁNKY JSOU ZASE V ANGLIČTINĚ
Potřebujete-li orientovat se v anglicky psaných stránkách, můžete si je dát on-line přeložit.

48 CHCETE VLASTNÍ WWW STRÁNKY?

DOMÁCÍ POČÍTAČ

50 PŘEHRÁVÁME HUDBU – ANALOGOVĚ, ČI DIGITÁLNĚ?

52 KANCELÁŘ NA STOLE

MAGAZÍN

54 STYLY PÍSMA V MS WORDU

56 E-MAILOVÉ PODHOUBÍ PRO VIRY

58 DESETIMINUTOVÉ HŘÍČKY
Internet je mimo jiné zásobárnou různých her. Některé z nich nás pobaví stejně dobře jako hry prodávané v obchodě. V našem článku si ukážeme dvě krátké hry, které můžete využít k odreagování.

60 UDĚLEJTE SI PUZZLE

62 KŘÍŽOVKA
V tomto čísle luštíte o CD s volně šiřitelnými programy od firmy Špidla Data Processing.

63 LISTÁRNA

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

kalendářní jaro už je tady, ale zima se jen pomalu a neochotně smiřuje s tím, že rtuť teploměru stoupá nad nulu – na horách (a bohužel také na některých silnicích) je tedy sněhu stále víc než dost. Ať už máte sníh rádi, nebo ne, dobrou zprávou je to, že den je už zase delší než noc. Konec zimy však kromě sluníčka a jarních prázdnin přinesl také několik událostí významných pro oblast informačních technologií.

Koncem února se v americkém Orlandu konala světová výstava PMA, věnovaná fotografii a fotografům. Zprávu z této akce si můžete přečíst na stranách 18 a 19. Digitální fotoaparáty jsou také hlavním tématem tohoto vydání. Ačkoli na novinky z veletrhu PMA si v našich zeměpisných šířkách musíme ještě nějaký ten pátek počkat (ale určitě vám aspoň některé z nich ještě před prázdninami představíme), na našem trhu je i tak dost zajímavých přístrojů, které si zaslouží naši i vaši pozornost. Tentokrát se v redakci PPK sešly čtyři pětimegapixelové přístroje: tři kompaktní a jeden s osminásobným optickým zoomem.

Vrcholem předjarní sezony je bezesporu hannoverský CeBIT, největší světový veletrh informačních a komunikačních technologií. Několik postřehů z této výstavy najdete v rubrice Novinky.

Digitální fotoaparáty a novinky z CeBITu však nejsou to jediné, co v tomto vydání najdete. Kromě tradičních šestnácti stránek návodů, představení nového notebooku a dvou výukových cédéček pro děti jsme pro vás připravili i články o virech v elektronické poště, o „žertovných" e-mailech, kterým byste se měli vyhnout, a také o přípravě vlastních WWW stránek.

Přeji vám hodně sluníčka a úspěšné zvládnutí jarní únavy.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Chcete ušetřit 380 Kč za rok a dostávat časopis s CD až do domu, a k tomu ještě dárek? Zajistěte si předplatné! Podrobnosti najdete na straně 65.

inzerce

návody

AVG 7.308 Trial
CD: obsah cd/bezpečnost
návod: strana 27

DVD Collector 1.0.2
CD: obsah cd/pořádek
návod: strana 29

LCS SIS – Fakturace
CD: obsah cd/servis
návod: strana 31

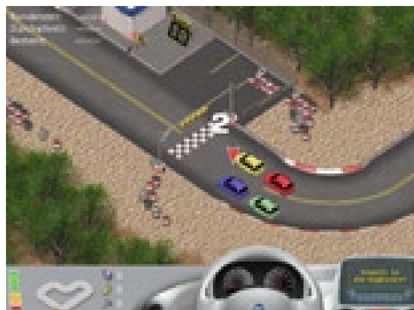
Offline CD Browser
CD: obsah cd/pořádek
návod: strana 33

HITY PPK CD 06/2005

Přichystali jsme pro vás freewarové hry, programy, které vám pomohou udržet pořádek ve vaší sbírce filmů, cédéček, dévédéček, knih, programů apod., a programy pro evidenci domácích financí. Těšit se můžete také na všechna čísla časopisu Počítač pro každého (ročník 2004) ve formátu PDF.

Fiat Panda Fun Racer

freeware

Fiat Panda Fun Racer je pěkný automobilový simulátor. Své auto uvidíte z ptačí perspektivy. Hra je obohacena o řadu zajímavostí – během závodu můžete sbírat různé bonusy, díky kterým si pak můžete své závodní auto vylepšit. V průběhu jízdy můžete také škodit svým soupeřům (pomocí banánů, připínáčků apod.). Podporována je i hra po síti.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Seznam DVD 4.4

freeware

Český program Seznam DVD je určen pro evidenci filmových DVD. Můžete vložit obrázek obalu disku, informace o zvuku, titulcích, kvalitě filmů apod. Lze také evidovat půjčování disků, takže máte vždy přehled o tom, kdo má váš film zrovna půjčen. K dispozici je také funkce pro export databáze do tří různých formátů (MS Excel, CSV a HTML).

rubrika na CD: obsah cd/pořádek

PPK PDF 2004

freeware

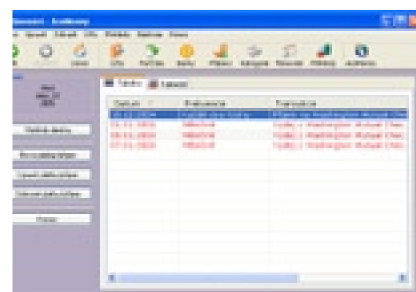
Pokud vám chybí některá vydání časopisu Počítač pro každého z minulého roku, bude se vám určitě hodit sbírka všech čísel v elektronické podobě (ve formátu PDF). K prohlížení těchto čísel budete potřebovat program Adobe Reader (najdete jej na cédéčku v rubrice Obsah CD/Servis).

rubrika na CD: obsah cd/obsahy

AceMoney Lite 3.7.2

freeware

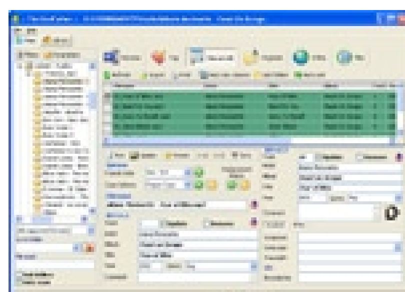

AceMoney Lite je program, který vám pomůže udržet pořádek ve vašich domácích financích. Budete moci evidovat příjmy a výdaje, sledovat stavy svých účtů v různých měnách, podporováno je on-line bankovnictví, k dispozici je úvěrová, spořicí i hypoteční kalkulačka. Program má pěkný vzhled a dobře se ovládá.

rubrika na CD: obsah cd/finance

The GodFather 0.69

freeware

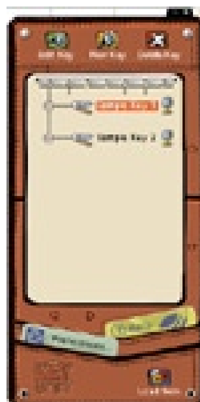

GodFather je vynikající program pro organizaci skladeb ve formátu MP3. Cílem programu je udělat pořádek ve všech vašich MP3 souborech – především pomůže přejmenovat soubory na základě ID3 štítků. K dispozici jsou dále funkce pro vytváření a spojování playlistů, kompresi a dekompresi (pomocí kodeku LAME) apod.

rubrika na CD: obsah cd/servis

KeyWallet 1.0

freeware

Key Wallet je „peněženka“ na vaše důležitá hesla. Navíc umí vygenerovat kvalitní heslo podle požadavků uživatele. Program umí hesla do přihlašovacích políček vyplnit sám, není tedy třeba využívat k jejich vyplnění kopírování přes schránku. Stačí například heslo označit, chytit je myší a přetáhnout do formuláře. Lze také měnit vzhled programu.

rubrika na CD: obsah cd/pořádek

NOTEBOOK S PLNOU VÝBAVOU

Notebook **Prestigio Nobile 1510** je založen na nejnovější mobilní platformě Intel Centrino (kódově označované jako Sonoma). Displej s úhlopříčkou 15 palců pracuje v rozlišení 1024 × 768 bodů. Notebook Prestigio Nobile 1510 je možno vybavit pevným diskem s kapacitou až 120 GB, při výběru optické mechaniky máte na výběr combo mechaniku nebo vypalovací DVD mechaniku. Grafická data zpracovává čipová sada Intel 915 Express. Ve výbavě notebooku nechybí ani výstup na TV (S-Video), ani rozhraní FireWire.

http://www.prestigio.cz

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet*. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

KOMPAKTNÍ DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁTY

Společnost Fujifilm CZ představila dva nové fotoaparáty **FinePix A345** a **A350**. Tyto modely jsou oproti svým předchůdcům A330 a A340 o poznání menší a mají moderní, kovový vzhled. Model A345 nabízí rozlišení 4,1 milionu efektivních pixelů a model A350 nabízí 5,2 milionu efektivních pixelů. Oba přístroje disponují optickým trojnásobným zoomem a nabízejí možnost nahrávat videosekvence se zvukem v rozlišení 320 × 240 bodů při frekvenci 15 obrázků za sekundu. Při snímání záběrů i při jejich prohlížení je k dispozici 1,7palcový displej a čtyři předvolené programy (portrét, noční scéna, sport, krajina). V příslušenství je 16MB paměťová karta xD Picture Card a dvě baterie typu AA.

http://www.fujifilm.cz

COL ADSL QUATRO

Společnost Czech On Line rozšiřuje portfolio služeb týkajících se připojení k internetu a představuje novou, výhodnou službu COL ADSL Quatro pro malé a střední podniky. V mimořádné nabídce nabízí tuto službu do 15. dubna 2005 s až 30% slevou na měsíční paušál a s aktivačním poplatkem za 1 Kč. Služba COL ADSL Quatro osloví ty podnikové subjekty, které potřebují připojit na linku více uživatelů nebo mají vysoké nároky na rychlost a kvalitu připojení. Nabízené rychlosti se pohybují od 256/64 do 2048/512 kb/s a při nízké agregaci 1 : 4 je zaručena i plná šířku zakoupeného pásma. Služba neblokuje běžný hlasový provoz; používá rozbočovač, který na lince oddělí hlasové a datové pásmo, a používá rovněž ADSL modem. Navíc COL ADSL Quatro umožňuje pronájem celé linky, na které je pak možné pomocí technologie VoIP zprovoznit nadstandardní hlasové služby. Zároveň se službou COL ADSL Quatro společnost Czech On Line nově zpřístupnila firemním zákazníkům vysokorychlostní internet COL ADSL na bázi technologie Telenor Networks. Tyto služby s agregací 1 : 20 jsou nyní dostupné za zvýhodněnou cenu od 1690 Kč za linku o rychlosti 512/128 kb/s a přenos dat není limitován.

http//www.col.cz , http://www.volny.cz

DOMÁCÍ KINO ZA POMOCI PROJEKTORU

Na český trh přicházejí nyní tři projektory společnosti BenQ, které jsou optimalizovány především pro promítání filmů. Jedná se o modely **PE5120** (30 744 Kč s DPH, viz obrázek), **PE7800** (58 448 Kč s DPH) a **PE8700** (92 909 Kč s DPH). Tyto projektory zobrazují obraz s poměrem stran 16 : 9 – model PE5120 má rozlišení 854 × 480 bodů, model PE7800 1024 × 576 bodů a model PE8700 1280 × 720 bodů. Při promítání filmů se osvědčuje i tichý chod projektorů a vysoká svítivost a kontrast. Přístroj PE5120 má svítivost 1100 ANSI lumenů, kontrast 2000 : 1 a dokáže promítat obraz o úhlopříčce až 7,5 m. Díky nízké hmotnosti (2,9 kg) lze tento projektor bez problémů přenášet. Model PE7800 má kontrast 2000 : 1 a svítivost 800 ANSI lumenů, hmotnost v tomto případě činí 7,9 kg. Projektor PE8700 disponuje kontrastem 2500 : 1 a svítivostí o síle 1000 ANSI lumenů. Všechny tyto projektory používají technologii DLP, která je pro projekci pohyblivého obrazu vhodnější než LCD.

http://www.benq.cz

VIROVÉ VAROVÁNÍ

Společnost Trend Micro vydala varování před středně velkým rizikem plynoucím z výskytu dvou červů WORM_KELVIR.B a WORM_FATSO, šířených prostřednictvím oblíbeného komunikačního programu MSN Messenger. Oba červi byli zachyceni v asijskopacifické oblasti, Spojených státech i v Evropě. Ze zdánlivě nepřipojeného účtu zasílají uživatelům zprávu s odkazy na webové stránky, z nichž se do počítače bez vědomí uživatele nahraje skutečné tělo červa. Oba červi se po spuštění načtou do paměti počítače a rozesílají své kopie na všechny on-line kontakty v MSN messengeru infikovaného systému. Odchozí zpráva obsahuje odkaz(y) na webovou stránku; pokud příjemce zprávy klikne na odkaz, nahraje se do jeho počítače kopie červa WORM_FATSO a umístí do napadených systémů několik souborů s lákavými nebo lechtivými názvy („Fat Elvis! Lol.pif“, „Jennifer Lopez.scr“, „How a Blonde Eats a Banana.pif“, „Topless in Miniskirt!lol.pif“).

Zákazníci společnosti Trend Micro budou proti červu chráněni, pokud si stáhnou nejnovější aktualizace protivirové ochrany. Ostatní uživatelé mohou využít antivirový on-line skener Housecall společnosti Trend Micro, který je dostupný na adrese http://housecall.trendmicro.com/.

http://www.trendmicro.com, http://housecall.trendmicro.com/

BAREVNÁ LASEROVÁ TISKÁRNA

Společnost Canon uvádí na trh barevnou laserovou tiskárnu **Laser Shot LBP5200**. Tiskárna používá technologii Image Refinement, díky níž tiskne s rozlišením až 9600 × 600 dpi. Tiskárna se k počítači připojuje přes rozhraní USB 2.0 High Speed a standardní zásobník pojme 125 listů papíru. Dokoupit lze přídavný zásobník s kapacitou 250 stran. Doba výstupu první stránky při černobílém tisku je 17,6 sekundy a při tisku v barevném režimu 26,8 sekundy. Tiskárna LBP5200 dosahuje rychlosti tisku až 19 str./min. v černobílém režimu a 4 str./min. v plných barvách. Tiskárna LBP5200 disponuje 8 MB paměti.

http://www.canon.cz

JIHLAVSKÁ ZOO NA INTERNETU

Jihlavská zoologická zahrada se neustále rozšiřuje. Od letošního roku přichází s novinkou, která umožní prohlédnout si zvířata v zoo prostřednictvím internetu. Tři pavilony zoologické zahrady, exotárium s expozicemi opic a plazů, pavilon šelem a Amazonský pavilon si tak mohou zájemci kdykoliv prohlédnout na adrese *www.zoojihlava.cz*. Stránky zpracovala jihlavská společnost WebRex.

Do budoucna počítají v jihlavské zoo kromě pravidelné aktualizace webových stránek například i s umístěním webových kamer, pomocí kterých by se návštěvníci mohli do zoo živě podívat kdykoliv.

http:// www.zoojihlava.cz, http:// www.webrex.cz

PŘENOSNÝ PŘEHRÁVAČ FILMŮ

Firma Teac uvádí na trh digitální přehrávač **ShowMe Media Player**, který umožňuje přehrávat filmy, fotografie a hudbu. Přehrávač lze připojit k TV přijímači přes S-Video, kompozitní video, VGA a přes YUV výstup. Podporuje videosoubory formátu MPEG 1 a 2, DivX a Motion JPEG a zvukové soubory WMA a MP3. Tento přístroj o rozměrech 162 × 112 × 30 mm a hmotnosti 200 g je vybaven sloty pro paměťové karty Compact Flash typu II, MMC, SD, Smart Media a Memory Stick a k počítači ho můžete připojit přes rozhraní USB 2.0. Ve výbavě nechybí dálkový ovladač. Tento přehrávač se bude dodávat s pevným diskem s kapacitou 40 GB, 60 GB, 80 GB a 100 GB. Cena základní varianty se 40 GB je 6390 Kč s DPH.

http://www.teac.de

OBRAZ PRO NÁROČNÉ

Společnost Avnet Applied Computing uvádí na trh v České republice 19palcový LCD monitor **EIZO L797** (35 688 Kč s DPH). Zobrazuje v rozlišení 1280 × 1024 bodů, nabízí výborné zorné úhly (170° ve vertikálním i v horizontálním směru), jas 280 cd/m^2 a kontrast 450 : 1 a doba odezvy je 20 ms. Pro přívod obrazových dat z počítače jsou určeny dva porty DVI-I. Tento monitor, který splňuje normu TCO 03, má ve výbavě i dva porty USB. EIZO FlexScan L797 je určen především pro profesionální grafická pracoviště, reklamní agentury, fotografická a DTP studia. Model L797 je vybaven senzorem pro snímání intenzity světla a technologií AutoBrightness pro automatické nastavení jasu displeje. Výrobce poskytuje na monitor pětiletou záruku.

http://www.eizo.cz

PŘENOSNÝ DVD PŘEHRÁVAČ

Chcete si pouštět na cestách filmy a mít možnost přijímat digitální televizní vysílání? Pak vás osloví **Mustek DTV-408 Pro** (17 726 Kč s DPH), který je univerzálním přístrojem pro sledování videa i pro poslech hudby na cestách. Zabudovaný TV tuner je připraven pro příjem digitálního televizního signálu ve standardu DVB-T. Do paměti DTV-408 Pro můžete uložit až tisíc stanic a snadno zobrazit náhled až devíti z nich. Obraz se zobrazuje na 8,4palcovém displeji ve formátu 16 : 9. V přehrávači lze přehrávat disky DVD a CD (i vypálená média DVD+R/+RW, DVD-R/-RW, CD-R/-RW). Přítomnost dvou sluchátkových výstupů zajišťuje, že poslouchat hudbu nebo sledovat film mohou zároveň dva uživatelé. Nechybí ani integrované stereofonní reproduktory a možnost připojení k reproduktorové soustavě či televizoru. Přístroj je dodáván s lithioiontovým akumulátorem, dálkovým ovladačem, anténou pro příjem televize, napájecím adaptérem (i autoadaptérem), potřebnou kabeláží a brašnou pro přenášení přístroje.

http://www.mustek.cz

U ČESKÝCH UŽIVATELŮ BODUJE ZNAČKA CANON

Koncem loňského roku proběhla v odborných médiích (včetně našeho časopisu) anketa CIPA (Czech Imaging Press Award) pro období 2004 až 2005. Čtenáři volili nejoblíbenější produkty a značky z oblasti fotografie (digitální i klasické) a zpracování obrazu ve 32 kategoriích. Zde uvádíme výsledky několika vybraných kategorií; kompletní výsledky najdete na internetové stránce *www.ecipa.cz*.

Značka roku
1. místo Canon
2. místo Olympus C&S
3. místo Nikon

Digitální „šperk“
1. místo Olympus μ-mini Digital
2. místo Canon IXUS i
3. místo Sony DSC-T1

Digitální kompaktní fotoaparát do 3 Mpx
1. místo Canon PowerShot S1 IS
2. místo Konica Minolta DiMAGE Z1
3. místo Canon PowerShot A75

Digitální kompaktní fotoaparát do 5 Mpx
1. místo Olympus Camedia C-5060 Wide Zoom
2. místo Konica Minolta DiMAGE A1
3. místo Canon PowerShot S60

Inkoustová tiskárna
1. místo HP Photosmart 8450
2. místo Canon i9950
3. místo Canon PIXMA iP4000

NOVÉ LASEROVÉ TISKÁRNY

Společnost Brother uvádí na trh dvě nové monochromatické laserové tiskárny pro tisk z prostředí Windows. Jedná se o modely **HL-2030** a **HL-2040**. Základní model HL-2030 tiskne rychlostí až 16 stran za minutu a k počítači se připojuje přes rozhraní USB. U tiskárny HL-2040 je uváděna maximální rychlost tisku 20 stran za minutu a pro připojení k počítači můžete zvolit rozhraní USB nebo rozhraní paralelní. Obě tiskárny nabízejí zásobník papíru na 250 listů a rozlišení tisku až 1200 × 600 dpi.

http://www.brother.cz

NOTEBOOK SE SNÍMAČEM PRSTŮ

Zabezpečení notebooku **ThinkPad T43** řeší společnost IBM integrovaným snímačem otisků prstů. Nový ThinkPad T43 je vybaven mobilní technologií Intel Centrino nové generace (označovanou jako Sonoma), která zahrnuje nový procesor Intel Pentium M, novou čipovou sadu Intel 915 Express a síťový adaptér pro připojení do bezdrátové počítačové sítě. Dále T43 podporuje až 2 GB operační paměti, pevný disk s kapacitou až 80 GB a má jeden slot pro kartu Express Card. O zpracování grafiky se stará čipová sada. Uživatelé s vyššími nároky na grafický výkon si mohou vybrat modely s grafickými adaptéry ATI Radeon X300 nebo ATI Mobility FireGL V3200. Notebook váží dva kilogramy a na výšku měří 2,54 cm. Ceny modelů ThinkPad T43 začínají na hodnotě od 59 000 Kč.

http://www.ibm.cz

CEBIT 2005

Více než šest tisíc firem z 69 zemí a třicet hektarů výstavní plochy, to je největší světový veletrh informačních technologií. Byli jsme se na výstavišti v dolnosaském Hannoveru podívat, abychom vám mohli prostřednictvím dojmů z výstavy sdělit, kam svět počítačů spěje.

KOMUNIKACE, ZEJMÉNA MOBILNÍ

Největší část výstavní plochy byla věnována komunikacím. Jedním z trendů dnešní doby je telefonování prostřednictvím internetu, ale nejen telefonování: byly zde také internetové videotelefony.

CHYTRÉ TELEFONY

Větší pozornost návštěvníků však upoutaly telefony mobilní. Výrobci do nich montují stále více přídavných zařízení a funkcí: fotoaparáty, videokamery, televizní přijímače, herní konzoly, hudební přehrávače s pevným diskem, navigační systémy aj. Někdy už vám připadá, že funkce telefonu jsou v takovém přístroji vedlejší.

TELEVIZE NEJEN DO KAPSY

Přijímače digitálního televizního vysílání (jak satelitního, tak pozemního) tu byly ve všech velikostech, od velikých plazmových nebo LCD televizorů s úhlopříčkou přes dva metry přes dvacetícentimetrové televizorky do auta až po miniaturní přístroje, zabudované do mobilního telefonu.

S moderním navigačním systémem, který se vejde do krabičky o velikosti pouzdra na brýle, se neztratíte.

Hala číslo 27 byla vyhrazena pro počítačové hry. V rámci veletrhu se konalo mistrovství Evropy v počítačových hrách World Cyber Games 2005.

Nechyběly ani „klasické“ počítačové bedny, ovšem s různým provedením designu a v široké škále barev.

Je libo dřevěný počítač?

TAKÉ POČÍTAČE

Na výstavě byly prezentovány samozřejmě také počítače. V rámci posunu k mobilitě šlo zejména o notebooky, ale byly tu také počítače stolní (a jejich komponenty). Klasické CRT monitory už zřejmě definitivně patří minulosti – na výstavě jsme neviděli ani jeden, trh zcela ovládly LCD panely. Počítač však má být především centrem domácí zábavy, tedy má fungovat jako televizor, video, hi-fi věž a fotoalbum.

ZÁBAVA PŘEDEVŠÍM

Nejvíce prostoru na celé výstavě měla zábava. Televize, domácí kina, hudební přehrávače, digitální fotoaparáty a videokamery, ve všech těchto zařízeních jsou počítače nějak zakomponovány, nebo je s nimi alespoň můžete propojit. Světem vládne spotřební elektronika. Ne nadarmo patřily největší stánky firmám jako Samsung nebo Sony.

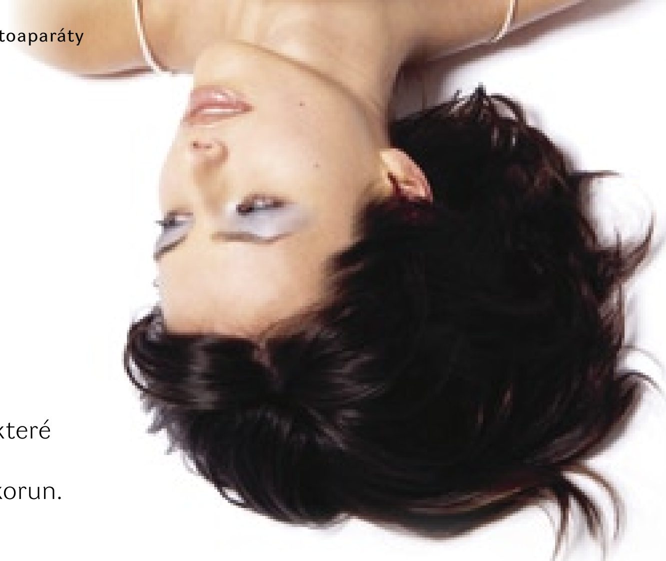
BEZPEČNOST

Celá jedna hala zahrnovala zařízení pro bezpečnost. Vystavovali zde výrobci antivirových programů, firewallů a dalších bezpečnostních řešení.

-ihe

Na veletrhu se neztratili ani vystavovatelé z Česka. Vedle firem zabývajících se bezpečností dat tu své zastoupení měly i společnosti telekomunikační, jako například 2N Telekomunikace.

FOTOAPARÁTY PRO RADOST

Podívali jsme se, co umějí pětimegapixelové fotoaparáty, které jsou dnes na trhu. Ty dnes cenově patří do střední třídy – jejich cena se pohybuje velmi zhruba kolem deseti tisíc korun.

Střední třída fotoaparátů se nyní ustálila na pěti megapixelech, zatímco tři a čtyři megapixely byly odsunuty do levnějších přístrojů. Zajímalo nás tedy, jak se fotografuje běžným pětimegapixelovým přístrojem.

V nabídce fotoaparátů se také výrazně projevují tendence k menším přístrojům, přitom s většími displeji – na jejich nástup jsme upozornili už na podzim. Ačkoli to nebyl náš záměr, dva z přístrojů, jež jsme si půjčili, lze zařadit do kategorie velmi malých kompaktů („ultrakompaktů“) a je možné je nosit takřka v jakékoli kapse.

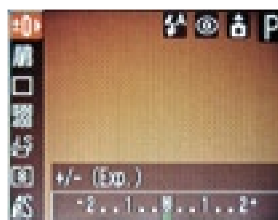
CANON POWERSHOT A95
12 999 Kč
+ výklopný displej, bohatost funkcí

CANON POWERSHOT A95

Model PowerShot A95 jsme si vybrali, protože nás zajímal jeho výklopný a otočný displej. Jinak je kompaktem střední velikosti a hmotnosti. Tomu odpovídá i jeho napájení – používají se čtyři AA články. Můžete si tedy pořídit dobíjitelné články o vysoké kapacitě a zajistit tak fotoaparátu obstojnou výdrž.

Kdybychom chtěli představit pětimegapixelový Canon malých rozměrů, museli bychom sáhnout po fotoaparátu řady Digital Ixus, a to buď po modelu Ixus 500 (za doporučenou cenu 13 999 Kč), jehož displej je ovšem na dnešní poměry již malý (1,5"), nebo po novém modelu Ixus 50; ten však na trh teprve přijde – v dubnu – a ani cena zatím není známa. V řadě PowerShot jsou poměrně malými fotoaparáty modely A510 a A520, jde však pouze o tří-, respektive čtyřmegapixel.

Klasické „canonovské“ ovládání: ve svislém sloupečku se zvolí funkce, jež se pak dole nastavuje.

Výklopný displej má tu výhodu, že může být při nepoužívání zaklopen dovnitř a chráněn tak před poškozením. Různě vyklopený a natočený přijde vhod v situacích, kdy by nutnost sledovat displej ve standardní poloze nebyla pohodlná, anebo vůbec možná. Napadá nás například fotografování sebe samých, ať už z ruky, nebo ze stativu, a fotografování ze stativu obecně, kdy se díky nastavitelnému displeji nemusíte za stativem všelijak kroutit.

Na pohled je patrná barevná věrnost displeje, která napomůže dobrému odhadu barevného podání snímků.

A95 je plně vybavený přístroj, nabízející celou škálu režimů: od plné automatiky a speciálních scénických režimů, jež umějí kameru samy optimálně uzpůsobit určitým podmínkám, až po režimy programovatelné a plně manuální režim. Ruční zaostřování je vtipně doplněno zvětšeným obrazem ve středu displeje. Je zde také zákaznický režim, do něhož lze uložit všechna nastavení včetně zoomu. Přístroj nabízí i volbu ze tří úrovní intenzity blesku.

A95 **nabíhá** asi dvě a půl sekundy; první snímek jsme dokázali pořídit něco po třech sekundách od zapnutí. Kompaktní přístroje především zdržuje nutnost vysunout objektiv; čím větší (a tedy těžší) objektiv, tím je jeho vysunutí náročnější a ve výsledku pomalejší.

Zaostření trvá podle podmínek až do jedné sekundy při „nejkratším“ zoomu a v řádu dvou sekund při „nejdelším“. Sama prodleva pořízení snímku je podle našeho odhadu v řádu pouhých setin sekundy. Obvykle však fotografujete podle displeje a prodleva obnovy jeho zobrazení vám prodlouží reakční dobu asi o desetinu sekundy.

Na **snímcích** se nám líbilo barevné podání a jemné odstupňování barevných odstínů, přispívající k dojmu věrnosti snímku. Šum je nízký. Nelíbí se nám poměrně silné zvýrazňování kontur ve výchozím nastavení (a ne vždy je lze vypnout). To se podepisuje i na horší kresbě jemných vzorů. U snímků jsme nepozorovali chromatickou aberaci (duhový „duch“ na kontrastních přechodech), avšak přezářené plochy mají občas tendenci k modravému duchu.

FUJIFILM FINEPIX F455

Z foťáčku FinePix F455 ve vypnutém stavu nic výrazného nikam nevyčnívá. Je to přístroj, který nabízí fotografování jen v automatických režimech. Režim označený jako „ruční“ (manual) se liší jen tím, že zpřístupňuje kompenzaci expozice a ruční volbu vyvážení bílé. Zároveň zamezuje automatickou volbu citlivosti ISO a nutí

FUJIFILM FINEPIX F455

10 690 Kč

kvalita snímků, poměrně rychlý, velmi skladný

vás vybrat hodnotu citlivosti rovněž ručně.

Přístroj nabízí jen základní sadu režimů: vedle automatiky tradiční portrét, krajinu, sport a noční fotografování. Ovládání fotoaparátu pochopíte snadno – obsahuje jen takové množství funkcí, které je pro automatické fotografování nezbytné.

Reakce displeje je nepatrně trhaná, avšak vyhovující. Obraz je jakž takž vidět i na přímém slunci. Malinký průhledový hledáček je zde spíše do počtu, leč je alespoň vybaven středovým kruhem a značkami pro fotografování nablízko.

Součástí dodávky je kolébka, která usnadňuje dobíjení, přenos snímků do počítače a další úkony.

Přístroj se jeví připraven k fotografování zhruba za 2,2 sekundy po zapnutí. První snímek můžete pořídit asi 2,5 sekundy po zapnutí. Při vypnutí přístroj zasune objektiv zhruba během sekundy a úplně se vypne vzápětí.

Sama prodleva pořízení snímku je pod hranicí postřehnutelnosti – fotoaparát vzhledem k obvyklé reakční době člověka snímá „okamžitě“. Určitou prodlevu ovšem přidá zpoždění displeje, jestliže se jím řídíte; odhadujeme, že displej vás zpozdí asi o desetinu sekundy.

Zaostření trvá zhruba do jedné sekundy, za příznivých podmínek i výrazně méně. Celkově působí fotoaparát vcelku pohotovým dojmem.

V menu fotoaparátu F455 se neztratíte – funkcí je zde poskrovnu.

Kvalita snímků nás mile překvapila, tak jemnou kresbu jsme od snímače typu 1/2,5" nečekali. Fotoaparát nepřehání zvýrazňování kontur a „neničí“ tak snímky. Rovněž šum je jemný a přijatelný. Objektiv zkresluje jen mírně, horší je snadno viditelná chromatická aberace. Určité rezervy vnímáme v jemnosti podání barevných odstínů.

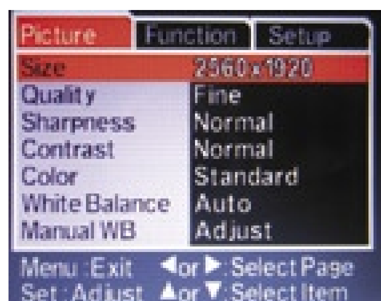

UMAX PREMIER DS-5330

DS-5330 je malý fotoaparátek v elegantním jakoby kovovém těle (až na některé skutečně kovové prvky je zbytek jen dovedně nalakován). Většinu jeho zadní části zabírá ohromný, dvouapůlpalcový displej. Na průhledový hledáček (u těchto přístrojů málo používaný) místo nezbylo. Přístroj je místo něj vybaven pomocným ostřicím laserem (promítajícím obrazec) – a to jsme věru nečekali.

UMAX PREMIER DS-5330
8990 Kč
+ velký displej, malé rozměry, zaostřovací laser
– kvalita snímků

Tak jako ostatní drobné přístroje potřebuje tento fotoaparát k napájení malý lithioiontový akumulátor; v dodávce jsme nalezli akumulátor Sanyo s kapacitou 650 mAh. Akumulátor se dobíjí přímo v přístroji. K zápisu snímků se používají rozšířené karty **Secure Digital** (SD) a v dodávce je karta o kapacitě 64 MB; ta stačí asi tak na 27 snímků do nejvyššího rozlišení se střední („normální“) úrovní komprese.

Menu fotoaparátu Umax je popisné; umíte-li anglicky, může vám to vyhovovat.

Tvůrci při návrhu **ovládání** vsadili na jednoduché, přehledné a popisné menu – žádné symboly, žádné „vylomeniny“, vše je v něm docela obyčejně nadepsáno. Jen musíte umět anglicky (či francouzsky, německy, italsky, španělsky... anebo čínsky). Přístroj ani nemá žádné speciální scénické režimy, pracuje zkrátka v jednom automatickém a nastavení si zvolíte, jaká chcete.

Na displeji je možné zapnout malý, a proto nepřekážející, leč co do odezvy velmi živý histogram. Fotoaparát nabíhá asi dvě a půl sekundy a vypíná se sekundy dvě. Zaujala nás rychlost **zaostřování** – zpravidla kolem půl sekundy, a to i ve špatných světelných podmínkách, kdy účinně vypomáhá zmíněný ostřicí obrazec. Přístroj svou pohotovost zvyšuje neustálým opakovaným doostřováním; to nelze v menu vypnout a může mít nepříznivý vliv na jeho výdrž.

Prodlevu pořízení snímku odhadujeme kolem jedné desetiny sekundy a zhruba další desetinu sekundy přidá zpoždění displeje.

Snímky byly na pohled lehce přeexponované a s poněkud oranžovějším a celkově plošším barevným podáním. Zvětšení pak odhalilo velmi nekvalitní kresbu – zejména svislé vzory trpí výrazným vodorovným rozzařováním, svislé kontury jsou na snímcích působením tohoto jevu roztřepené. Obraz pak ve zvětšení působí, jako by byl složen z drobných rozpitých plošek.

Fotoaparát je v dodávce vybaven pěkným pouzdrem, kterému však chybí poutko na opasek. I když nevyužijete poněkud nelogicky umístěné závěsné poutko, pořád pouzdro poslouží alespoň jako účinná ochrana přístroje ve vašem zavazadle.

-mjs

Model	Canon PowerShot A95	Fujifilm FinePix F455	Umax Premier DS-5330
Zapůjčil	CANON CZ, s. r. o.	FUJIFILM CZ, s. r. o.	UMAX Czech, a. s.
Cena (včetně DPH)	12 999 Kč	10 690 Kč	8990 Kč
Rozměry (š. × v. × tloušťka/max.)	103 × 66 × 34/45 mm	93 × 56 × 23 mm	89 × 55 × 24/27 mm
Hmotnost (bez baterií a karty)	235 g	140 g	130 g
Objektiv	Canon; 6 prvků v 5 skupinách (2 asférické)	Fujinon	neudán
Zoom (35mm ekviv.)	38–114 mm	38–130 mm	32–96 mm
Světelnost	f/2,8–f/4,9	f/2,8–f/5,5	f/2,8–f/4,8
Zaostřuje od	5 cm	9 cm	6 cm
Čas závěrky	15–1/2000 s	2–1/2000 s	1/2–1/1000 s
Snímač (typ; úhlopříčka)	1/1,8"; 8,9 mm	1/2,5"; 7,2 mm	1/2,5"; 7,2 mm
Citlivost	50, 100, 200, 400	80, 100, 200, 400	50, 100, 200
Rozlišení	2592 × 1944; 2048 × 1536; 1600 × 1200; 640 × 480	2592 × 1944; 2048 × 1536; 1600 × 1200; 640 × 480	2560 × 1920; 2048 × 1536; 1280 × 960; 640 × 480
Formát	JPEG (3 stupně komprese)	JPEG	JPEG (3 stupně komprese)
Rozlišení videa	640 × 480 (max. 30 s); 320 × 240, 160 × 120 (max. 3 min.)	320 × 240, 160 × 120; 10 snímků/s	640 × 480; 320 × 240
Formát videa	AVI (Motion JPEG se zvukem)	AVI (Motion JPEG se zvukem)	AVI (Motion JPEG se zvukem)
Displej	Výklopný 1,8", 118 000 px	2", 154 000 px	2,5"
Paměťové karty	CompactFlash, typ I (v dodávce 32 MB)	xD-Picture Card, max. 512 MB	Secure Digital, max. 512 MB
Připojení k počítači	USB (Mini-B; PTP)	USB (v dodávce kolébka)	USB
Baterie	4 AA (alkalické nebo NiMH)	Li-Ion 710 mAh	Li-Ion 650 mAh
Výdrž podle CIPA [1]	400 snímků (s bateriemi NiMH 2300 mAh)	180 snímků	neudána

Všechny ceny v tabulce i v článku jsou včetně DPH.
[1] Camera & Imaging Products Association

LEVNÝ ULTRAZOOM

V čísle 20/2004 jsme mezi ultrazoomy představili model Konica Minolta Z10 – třímegapixel s osminásobným optickým zoomem. Jeho nástupce – Z20 – vypadá na pohled k nerozeznání stejně, uvnitř je však snímač pětimegapixelový.

info

KONICA MINOLTA DIMAGE Z20

9490 Kč (s DPH)

Zoom 36–290 mm (ekviv.), tj. 8×

Rozlišení: 2560 × 1920; 2048 × 1536; 1600 × 1200; 640 × 480.

Karty: SD, MMC.

Výdrž podle CIPA: výrobce uvádí 450 snímků s alkalickými bateriemi; očekáváme tedy, že s NiMH články je výdrž podstatně delší.

Fotoaparát je jinak stejné konstrukce jako Z10, a proto nás nutně napadlo, že snímač, ač pětimegapixelový, musí mít stejné fyzické rozměry jako třímegapixelový v Z10 – a je tomu skutečně tak: uvnitř je snímač typu 1/2,5", jeho skutečná úhlopříčka je tedy pouhých 7,18 mm.

Jinak stejná konstrukce, včetně mechanického překlápění zobrazení monitoru na zadním displeji nebo v hledáčku, je také příčinou toho, že zůstal displej o úhlopříčce 1,5 palce, a to je na jaře 2005 už trochu málo. Je však poměrně jemný (113 tisíc pixelů) a jeho odezva uspokojivá, byť drobnou prodlevu postřehnout lze. Jen expozičním podmínkám se obraz na displeji přizpůsobuje poměrně pomalu (v řádu jedné a půl až dvou sekund).

Fotoaparát se z hlediska vybavenosti funkcemi snaží být plnohodnotným přístrojem pro všechny obvyklé způsoby fotografování a nabízí mnohá doladění, jako třeba sytost barev, kontrast snímku či míru zvýrazňování kontur; může tak oslovit méně majetného amatérského fotografa (tedy člověka, který nechce být jen spotřebitelem či turistou). Počítejte s tím, že trochu peněz bude stát i SD karta o rozumné kapacitě, případně čtyři NiMH články s nabíječkou – s nimi pak fotoaparát dosáhne velmi slušné výdrže. Součástí dodávky paměťová karta není – fotoaparát má titěrnou vnitřní paměť o kapacitě 14,5 MB.

Přístroj na poměry své cenové třídy velmi rychle nabíhá – v podstatě jednu vteřinu. Obdobně rychle se i vypíná, navíc se při tom nepohybují žádné vnější části, neboť objektiv je uzavřen v tubusu.

Přístroj zaostřuje za příznivých podmínek v řádu několika desetin sekundy, nejdéle pak zhruba do jedné sekundy. Samu prodlevu pořízení snímku odhadujeme na šest setin sekundy, zpoždění displeje pak na obvyklou jednu desetinu sekundy.

Obrazová kvalita snímků nás však dosti zklamala – v horších než ideálních světelných podmínkách přístroj trpí silným šumem; mírnou polehčující okolností je pouze to, že tento šum připomíná výrazné zrno filmu a je snad i svým způsobem hezký. Přístroj alespoň nepřehání zvýrazňování kontur, přesto je kresba v detailu málo přesvědčivá a roztřepená. Přesvětlené plochy mají tendenci k fialovému duchu. Ultrazoomový objektiv se navíc potýká s patrným zkreslením.

-mjs

NOVINKY Z VELETRHU PMA 2005

Každoroční veletrh fotografického průmyslu **PMA** (Photo Marketing Association) probíhal v Orlandu na Floridě od 20. do 23. února 2005, tedy pouhých pět měsíců po PhotoKině 2004, pořádané v Kolíně na Rýnem.

Přímo ve stáncích bylo možné vidět v akci špičkové fotografy, jako např. portrétistu Monteho Zuckera a módního fotografa Roba van Pettena. K bontonu velké firmy v USA dnes patří, že s jejími výrobky pracuje významná osobnost. Analogie s průmyslem sportovních potřeb napadla asi každého ve stánku firmy Olympus, kde podepisovala své fotografie legenda amerického fotbalu Lynn Svann. Jeho pak fotografoval Mark Greenberg z National Geographic aparátem Olympus E-1. Nás však více než slavné osobnosti zajímaly trendy v technice.

SNADNĚJŠÍ OBSLUHA

Jednoduchá obsluha přístroje je klíčem k tomu, jak získat více zákazníků a z nich hlavně ženy. Tisk a ukládání obrázků musí probíhat bez potřeby počítače. Typickým příkladem tohoto trendu je nový systém – snadno přenosný **Olympus Easy Imaging**, určený pro masového zákazníka. Srdcem je digitální fotoaparát IR-300 nebo IR-500. Ten vložíte do dokovací stanice (kolébky) na stole. S ní přímo spolupracuje tiskárna (malá sublimační tiskárna), vypalovačka CD/DVD nebo přenosný pevný disk (Olympus S-HD-100 s kapacitou 40 GB).

VELKÝ DISPLEJ, DLOUHÝ ZOOM

Všimněte si, že všichni výrobci do svých nových modelů, od levných kompaktů až po zrcadlovky, montují větší LCD displej. Ten dnes má nižší spotřebu energie. Pro fotografa je to určitě velmi užitečný trend, neboť kvalitnější a větší LCD displej umožňuje lepší kontrolu snímku.

Každý z velkých výrobců kompaktních digitálních fotoaparátů má ve své výrobkové řadě model se zoomovým objektivem se širokým rozsahem (tedy s osminásobným nebo i s větším přiblížením). To znamená, že z jednoho místa můžete vyfotografovat jak celou postavu, tak i detail jejího obličeje. Tyto přístroje vytvářejí kategorii tzv. megazoomových přístrojů.

Širokorozsahové zoomové objektivy jsou trendem i u pravých digitálních zrcadlovek s výměnnými objektivy. Vyměňovat objektiv je totiž pro fotografa vždy nepříjemné a navíc se přitom do přístroje dostává prach.

ZPOMALENÍ HONBY ZA MEGAPIXELY

Zdá se, že se začíná zpomalovat honba za větším rozlišením světlocitlivých čidel. V kategorii digitálních zrcadlovek nižší a střední třídy se rozlišení pohybuje zhruba od 6 do 8 megapixelů. V kategorii kompaktních hybridních zrcadlovek je maximální rozlišení zhruba 8 megapixelů, ale s mnohem menší velikostí senzoru než u digitálních zrcadlovek. Solidní kompaktní přístroje se pak pohybují kolem 5 megapixelů či lehce nad tímto rozlišením.

STABILIZACE OBRAZU PRO LEPŠÍ PŘÍSTROJE

Stabilizaci obrazu ve fotoaparátu oceníte všude tam, kde je málo světla. Udržíte z ruky delší čas, aniž musíte mít stativ. V kompaktních digitálních fotoaparátech zvládají stabilizaci obrazu Canon, Nikon, Konica Minolta a Panasonic. Na PMA 2005 do tohoto klubu vstoupila společnost Sony se svým novým modelem Cyber-Shot DSC-H1.

U pravých zrcadlovek společností Canon a Nikon je tato technologie součástí objektivu, Konica Minolta ji zabudovala do úchytu světlocitlivého senzoru, což umožňuje stabilizovat obraz při použití jakéhokoliv objektivu. Technologie Konica Minolta je pro zákazníka jednoznačně levnější. Konica Minolta však bude potřebovat levnější model, než je Dynax 7D, aby přinutila firmy Canon a Nikon montovat systém stabilizace obrazu přímo do těl.

BEZDRÁTOVÁ KOMUNIKACE FOTOAPARÁTŮ

Problémem fotoaparátu jako součásti mobilního telefonu je, že zákazník chce mít telefon co možná nejmenší. To bude kvalitu takovýchto fotoaparátů vždy limitovat. Každý fotograf ví, že dobrá fotografie vyžaduje kvalitní objektiv a záznamové médium. Výrobci fotoaparátů proto začínají pomalu prokopávat cestu z druhé strany. Jako první zavedla možnost **bezdrátového přenosu** do domácí bezdrátové nebo veřejné internetové sítě firma Canon a poté firma Nikon, a to u svých špičkových zrcadlovek **Canon EOS 1Ds Mark II a Nikon D2H**. Reportážní fotograf tak může snímky z večerního fotbalu poslat přímo do redakce, studiový fotograf může fotografovat modelku a fotografie se mu průběžně ukládají do počítače a zároveň třeba i zobrazují

na monitoru či na plátně před digitální promítačkou.

V lednu na veletrhu CES představila společnost Kodak první fotosdíleč **Kodak EasyShare One**, který má možnost připojení do domácí bezdrátové počítačové sítě a zároveň i do veřejné sítě internetové, která podporuje standard 802.11 (Wi-Fi) a umožňuje zabezpečení dat. Jedná se o novou kategorii fotoaparátů. Přístroj má velký (třípalcový) displej typu Twist, který lze ovládat dotykem. Velká vnitřní paměť (256 megabajtů) umožňuje uložit až 1500 snímků a sdílet je přímo z fotoaparátu; můžete je pak poslat například babičce nebo do on-line databanky/galerie EasyShare Kodak anebo je dát vytisknout ve studiu Kodak Ofoto, které se má přejmenovat také na EasyShare. Navíc se jedná o solidní kompaktní fotoaparát se senzorem o rozlišení 4 Mpix a s objektivem Kreuznach Schneider 36 – 108 mm. EasyShare One se má prodávat za 599 amerických dolarů.

info

Tento článek pro čtenáře časopisu Počítač pro každého připravil internetový magazín pro fotografy **FotoAparát.cz**.

FotoAparát.cz® rádce fotografa

NOVÉ DIGITÁLNÍ ZRCADLOVKY

Hlavním tahákem výstavy se jednoznačně stala nová digitální zrcadlovka **Canon EOS 350D**, která se v řadě modelů Canon postavila nad EOS 300D (tento fotoaparát udělal průlom ve třídě určené pro fotoamatéry). Firma Canon vkládá do modelu 350D velká očekávání. Probleskly zprávy, že výrobní kapacity v době začátku prodeje budou ve srovnání se začátky modelu 300D dvojnásobné.

Přenosný systém Olympus Easy Imaging.

SUBLIMAČNÍ VS. INKOUSTOVÝ TISK FOTOGRAFIÍ

V domácím tisku s přehledem vítězí inkoustový tisk, a to především díky nižším nákladům při velmi dobré kvalitě. V této oblasti bojují HP, Epson a Canon. Hlavní výhodou sublimačního tisku je větší rychlost. Orlando je hlavní město zábavních parků. Při projíždění atrakcemi vás zde neustále fotografují a snímky vidíte na monitorech u východů. Američané příliš nešetří a fotografie kupují na základě okamžitého dojmu. Je jasné, že za týden si takovou fotografii asi mnoho lidí neobjedná a zároveň nikdo nebude čekat ve frontě, až inkoustová tiskárna vytiskne fotografii formátu A4. Tady vítězí výkonné sublimační tiskárny Kodak, které tomuto segmentu v USA vládnou.

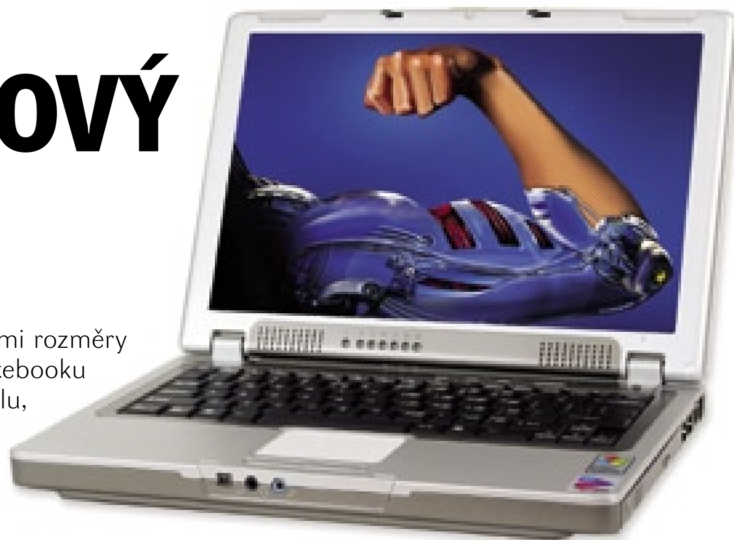
NOVÉ TISKÁRNY PRO DOMÁCÍ TISK

Trend zlevňování tisku na formát 10 × 15 cm prostřednictvím malých domácích tiskáren se projevil na podzimní výstavě Photokina a stále pokračuje. Výrobci se tak brání poklesu podílu domácího tisku pod tlakem nízkonákladových digilabů a fotokiosků.

Pro náročné fotoamatéry byly v Orlandu představeny dva mercedesy domácího tisku, které dokážou tisknout na formát A3: jde o modely HP 8750 Pro a Epson Stylus R 1800.

Andrej Macenauer, *www.fotoaparat.cz*

MALÝ POČÍTAČOVÝ VŠEUMĚL

Hledáte-li dobře vybavený přenosný počítač, který svými rozměry nezabere příliš místa v cestovním zavazadle, jste u notebooku Premio 5020N na dobré adrese. U takto malého modelu, který rozměrem půdorysu jen o pár milimetrů přesahuje velikost formátu A4, příjemně překvapí i příznivá cena.

Ta je u notebooku Premio 5020N stanovena na 35 688 Kč s DPH. Do této ceny se kromě běžné výbavy vešla i DVD vypalovačka či čtečka paměťových karet CompactFlash. Naopak chybí port PS/2 pro možnost připojení klávesnice nebo myši s tímto rozhraním. Protože klávesnice notebooku má menší klávesy, možnost připojení externí klávesnice při práci doma nebo v kanceláři jistě uvítáte. K tomuto notebooku si však pořiďte klávesnici (a myš) s rozhraním USB.

VYBAVENÍ NOTEBOOKU

Dva porty USB najdete v levém boku notebooku. Je zde i výstup VGA pro připojení externího monitoru, slot pro karty PCMCIA a již zmíněná zdířka pro paměťové karty CompactFlash. V přední části notebooku je umístěn miniport rozhraní FireWire, výstup na sluchátka a vstup pro mikrofon. V pravém boku je umístěna DVD vypalovačka, zdířky pro modem a síťovou kartu, je tu zdířka pro napájení a také konektor S-Video pro propojení notebooku třeba s televizorem.

DISPLEJ S ODLESKY

Výstup S-Video uvítají zejména filmoví příznivci – 12,1palcový displej totiž není kvůli malé zobrazovací ploše pro sledování filmů nejvhodnější. Tento širokoúhlý displej pracuje v rozlišení 1280 × 800 obrazových bodů, takže na takto malou zobrazovací plochu se vejde hodně informací, ale za cenu drobného zobrazování ikon na pracovní ploše, písmenek apod. Zobrazovací displej je opatřen hladkým povrchem, jehož výhody vynikají při zobrazování sytých a jasných barev, ale na druhou stranu displej málo chrání proti odleskům od okolních zdrojů světla. Největší nevýhodu tohoto displeje však spatřujeme v malém zobrazovacím úhlu ve vertikálním směru.

MALÉ KLÁVESY

Malým rozměrům notebooku je kromě displeje přizpůsobena i klávesnice. Zde musíme upozornit, že psaní na této klávesnici není kvůli menším rozměrům kláves příliš příjemné a že nezřídka docházelo k překlepům. Velice malé jsou klávesy směrové a klávesy se symboly čárky, tečky a otazníku – ty jsou široké pouze 13 mm. Malé jsou také funkční klávesy v horní řadě klávesnice, kde jsou umístěny i klávesy delete a insert – konkrétně mají rozměry 11,4 × 12 mm.

Menší jsou i klávesy alfanumerické klávesnice – oproti klávesám širokým 19 mm, na které jsme zvyklí u běžných počítačových klávesnic, jsou zde tyto klávesy široké 17,4 mm. I když se tento rozdíl na první pohled nezdá nijak výrazný, při psaní na této klávesnici se musíte více soustředit na přesnost úhozů, abyste se vystříhali překlepů. Naopak kladem této klávesnice je, že nabízí tradiční rozmístění kláves.

VÝKON V TESTECH

Premio 5020N si pochvalu zaslouží i za předvedený výkon v aplikačním testu SYSmark 2004, který simuluje činnost počítače při používání běžných kancelářských a internetových aplikací. Dobrou práci zde odvádí 1,4GHz mobilní procesor Celeron M a také 512 MB operační paměti. Výkon v herních testech je na model s integrovanou grafickou kartou standardní. Naopak velmi krátkou dobu provozu jsme naměřili v testu výdrže akumulátoru. U tohoto notebooku je totiž použit akumulátor s nízkou kapacitou 2040 mAh a ten udržel notebook při životě pouze 1 hodinu 21 minut. Přitom není výjimkou, když v tomto testu naměříme časy přesahující čtyři hodiny.

PROGRAMOVÁ VÝBAVA

Do programového vybavení notebooku kromě operačního systému Windows XP Professional patří i program PowerDVD pro přehrávání filmových titulů na nosičích DVD, anglická verze vypalovacího programu Nero Express a tříměsíční zkušební verze antivirového programu Norton Antivirus 2004.

U notebooku, jenž je určen cestovatelům, kteří se mimo kancelář či domov neobejdou bez počítače, jsou velmi důležité malé rozměry a hmotnost. Rozměry jsou 297 × 215 mm a na výšku měří notebook v přední části 37 mm, v zadní části 43 mm. Hmotnost v tomto případě činí necelé dva kilogramy. Pokud pro vás nepředstavují velký problém malé klávesy a krátká doba při provozu na akumulátor, může vás Premio 5020N za příjemnou cenu 35 688 Kč oslovit.

-mse

info

PREMIO 5020N

Cena: 35 688 Kč s DPH.
Poskytl: AT Computers, a. s.
Procesor: Celeron M 360 (1,4 GHz).
Operační paměť: 512 MB.
Pevný disk: Fujitsu, 40 GB.
Grafický čip: Intel 855.
Optická mechanika: DVD±RW Matsushita UJ-820S.
Displej: 12,1" (1280 × 800 bodů).
Akumulátor: lithioiontový (2040 mAh).
Operační systém: Windows XP Professional CZ.
Rozměry notebooku: 297 × 215 × 37 – 43 mm.
Hmotnost notebooku: 1,93 kg.
Hmotnost napájecího adaptéru: 473 g.
Záruka: 2 roky.
www.atcomp.cz

\+ dobrá cena, malé rozměry a hmotnost, DVD vypalovačka, FireWire, S-Video, výkon v kancelářských testech

– malá výdrž při provozu na akumulátor, malý zobrazovací úhel displeje ve vertikálním směru, displej málo chráněn proti odleskům, malé klávesy

VÝKON V INTERNETOVÝCH APLIKACÍCH
SYSmark 2004: 130.

VÝKON V HERNÍCH APLIKACÍCH
3D Mark 2001: 2307.
Quake 3 Arena: 54 f/s.
Unreal Tournament 2003 Demo (Flyby/Botmatch): 19/13.
(Měřeno v rozlišení 1024 × 768 bodů a ve 32bitové barevné hloubce.)

Délka provozu na akumulátor: 1:21 hod.

TABLET PRO ZAČÁTEČNÍKY

Jistě nám dáte za pravdu, že psát ani kreslit myší se zkrátka nedá, a tak pro vás máme účinné řešení. K těmto účelům se používá tablet, což je plocha, po které se pohybujete a kreslíte perem, čímž vlastně ovládáte samotný kurzor.

Tentokrát vám představíme jednu z levnějších variant, a to polský výrobek Pentagram Quadpen. V balení najdete oproti jiným tabletům bohužel chudší výbavu – chybí zde myš. Jinak je obsah krabice tradiční: tablet, pero se stojánkem, ve kterém je přihrádka s náhradními hroty, baterie typu AAAA, dva disky CD-ROM s ovladači a přídavným softwarem a uživatelská příručka. Instalace je vskutku jednoduchá a neměl by s ní být nejmenší problém. Tablet k počítači připojíte prostřednictvím rozhraní USB a spustíte instalační CD. Do pera ještě nezapomeňte vložit velmi tenkou baterii typu AAAA o průměru 7 mm.

PRÁCE S TABLETEM

Práce s tabletem je velice nezvyklá. Jakmile se však přizpůsobíte, nebudete chtít na grafiku nic jiného. S nejpoužívanějším nastavením totiž celá jeho dotyková plocha představuje plochu pracovní, tedy tu na vašem monitoru. Oproti myši je to obrovská změna: myší totiž musíte mnohdy hýbat nazpět, abyste kurzor přemístili z jednoho konce monitoru na druhý. Tím, že se perem dotknete plochy tabletu, aktivujete kliknutí, simulující levé tlačítko myši.

Uchopením pera zjistíte, že se na něm nachází programovatelné kolébkové tlačítko, simulující tlačítka na myši. Dolní část tlačítka nahrazuje klasické pravé tlačítko a vrchní část dvojité kliknutí levým tlačítkem. Snímací vzdálenost je 6 mm, to znamená, že tuto vzdálenost musíte dodržovat, aby plocha tabletu byla schopna zaznamenat pohyb pera. Pero má na hrotu 1024 přítlakových stupňů, což je číslo na takto levný tablet opravdu vysoké. Jedná se o vlastnost, která dokáže simulovat tloušťku čáry.

MALÁ PŘESNOST

Od ceny Quadpenu se však odvíjí jeho horší vlastnost a tou je přesnost. Pokud byste se chtěli věnovat grafice na profesionální úrovni, pak recenzovaný model rozhodně není pro vás tím pravým. Hrot je opravdu málo citlivý, takže se na něj musí občas hodně tlačit. Celková práce s perem je oproti jiným tabletům méně pohodlná – umístění tlačítek a ergonomie pera příliš vhodné nejsou. Dalším záporem je nepřesnost. Měli byste pero držet stále ve stejné poloze (a to nejlépe v poloze kolmé ke snímací ploše tabletu), abyste třeba při obkreslování obrázku byli schopni navázat na již dříve nakreslenou křivku. Přiložený software nás také nijak nenadchl, jeho využitelnost je prakticky nulová. Je vhodný snad jen pro děti.

VOLBA PRO MÉNĚ NÁROČNÉ

Koupi tohoto tabletu bychom doporučovali spíše začátečníkům anebo jako užitečnou hračku pro kreativní děti. Vzhledem k ceně polský výrobce žádné zázraky opravdu nepředvedl. V balení chybí myš, pero nemá gumu a musí se zvlášť napájet. Přesnost, což je u tabletů nejdůležitější vlastnost, je velmi špatná. Doporučujeme vám tedy zvolit lepší variantu. Za něco málo přes 1700 Kč je možné pořídit tablet stejné velikosti od firmy Wacom. Jedná se o model Volito; ten se dodává s myší a práce s ním je mnohonásobně přesnější a pohodlnější. Jestliže však máte v úmyslu pouze kreslit, Quadpen špatným řešením není.

Jan Řezáč (jan.rezac@vogelburda.cz)

info

PENTAGRAM QUADPEN

Orientační cena: 1520 Kč s DPH.
Poskytl: Pentagram (Varšava).
Rozhraní pro připojení k počítači: USB.
Délka USB kabelu: 140 cm.
Rozměry tabletu: 200 × 195 × 6 mm.
Rozměry pracovní plochy: 127 × 95 mm (A6).
Hmotnost tabletu: 449 g.
Hmotnost pera s baterií: 17 g.
Počet úrovní přítlaku: 1024.
www.pentagram.cz

relativně nízká cena

malá přesnost, nízká citlivost pera, absence myši, napájení pera z baterie

ŠUPLÍK NA INFORMACE

Jestliže chcete mezi počítači přenášet velké objemy dat, vyplatí se vám pořízení externího přenosného disku. Nabízí se však i levnější varianta: pořízení USB šuplíku pro pevné disky.

GL811 info

Cena: 1190 Kč s DPH.

Poskytl: M&M sdružení.

Rozhraní: USB 2.0 High Speed.

Podporované OS: Windows 98, ME, 2000, XP.

www.mm-trade.com

Instalace 3,5palcového pevného disku s rozhraním Ultra ATA do šuplíku je velice snadná: stačí zapojit napájení a datový kabel.

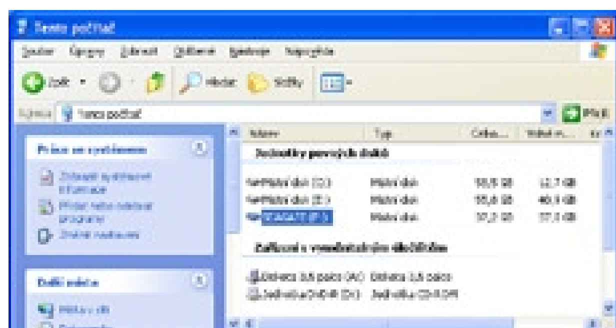
Například USB šuplík GL811 pořídíte za 1190 Kč s DPH. Spolu s ním se v balení dodává USB kabel, napájecí adaptér, stojánek pro umístění šuplíku ve svislé pozici a CD s ovladači. Jejich instalace však je nutná pouze na počítačích s operačním systémem Windows 98. Pro operační systémy Windows ME, 2000 a XP toto instalační CD nebudete potřebovat.

Dovnitř šuplíku vložíte 3,5palcový pevný disk s rozhraním Ultra ATA (nikoli s rozhraním Serial ATA) a připojíte napájení a datový kabel, které jsou uvnitř šuplíku. USB šuplík osazený pevným diskem pak připojíte k jakémukoli počítači nebo notebooku s rozhraním USB, připojíte napájení a můžete kopírovat data. USB šuplík má vysokorychlostní rozhraní USB 2.0 High Speed, jehož maximální rychlost přesunu dat je 60 MB/s. Šuplík samozřejmě komunikuje i s počítačem disponujícím pomalejším rozhraním USB 1.1 (s maximální rychlostí 1,5 MB/s), kopírování dat je potom však podstatně pomalejší.

V praxi se navíc dosahuje menších rychlostí, než je uváděné maximum. My jsme do šuplíku založili pevný disk Seagate U6 s kapacitou 40 GB a šuplík jsme připojili k počítači s operačním systémem Windows XP a s rozhraním USB 2.0. Disk se bez nutnosti instalace ovladačů hlásil v počítači jako další pevný disk a ve správci zařízení ho najdete jako velkokapacitní paměťové zařízení USB. S tímto externím diskem se pracuje stejně jako s pevným diskem v počítači. O zapnutí USB boxu informuje červená dioda, činnost disku indikuje dioda zelená.

V infoboxu vidíte časy naměřené při kopírování dat. Pro tyto účely jsme použili hudební soubory MP3 o celkové velikosti 1 GB a videosoubory o velikosti 10 GB. Např. 1 GB „empétrojek“ na disk v USB boxu nakopírujete za necelé dvě minuty, tzn. třeba ve srovnání s USB flash paměťmi podstatně rychleji.

-mse

Po připojení USB boxu k počítači se v systému objeví další pevný disk.

testy

Zápis 1 GB dat (hudba, MP3): 1:51 min.

Čtení 1 GB dat (hudba, MP3): 1:33 min.

Zápis 10 GB dat (video): 16:07 min.

Čtení 10 GB dat (video): 14:18 min.

inzerce

PROTI PROUDU ČASU

Cédéčko „Začínáme s vlastivědou“ je určeno pro výuku vlastivědy na základních školách.

INSTALACE

Podobně jako u většiny programů z dílny Terasoftu i zde se můžete rozhodnout, zda chcete Vlastivědu instalovat, nebo zda ji chcete spustit přímo z CD-ROM.

V nejjednodušším případě tedy postačí vložit CD do mechaniky a v úvodním okně kliknout na tlačítko „Spustit z CD ROM“.

VÝUKA

Obsah cédéčka je rozdělen do dvou hlavních částí, nazvaných Výuka a Pracovní listy.

Vyberete-li část Výuka, nabídne Vlastivěda čtyři tlačítka: Výuku, Testy, Encyklopedie a Hry.

Probíraná látka

Látka je rozdělena do patnácti kapitol, které na sebe časově navazují. První kapitola popisuje první osídlení naší vlasti v době lovců mamutů, poslední pak vládu Habsburků. Každá kapitola je rozdělena na řadu stránek, doplněných obrázky. Vlastivěda občas vyzkouší pozornost studenta otázkou, která se vztahuje k výuce. Text, který je na stránce zobrazen, je také přečten. Výhodu oceníte zejména při práci s mapou; můžete ji tak sledovat podle zvukového doprovodu.

Výběr zobrazovaných stránek

Vlastivěda nabízí možnost zařadit do výuky pouze vybrané stránky jednotlivých kapitol. To, zda se tento výběr stránek použije, záleží na tom, který způsob prohlížení kapitol zvolíte. Trochu nám vadilo, že v dané kapitole nebylo možné přeskočit na libovolnou stránku.

PROKAZUJEME ZNALOSTI – TESTY

K prokázání nabytých znalostí slouží testy. Ty jsou organizovány stejně jako výuka: jsou rozděleny do kapitol a pro každou kapitolu si můžete zapnout/vypnout zobrazení jednotlivých testů. Vlastivěda dosažené výsledky eviduje a na požádání je sdělí.

ZAČÍNÁME S VLASTIVĚDOU – POČÁTKY DĚJIN MÉ VLASTI (info)

Vyrábí/dodává: Terasoft, a. s., *www.terasoft.cz*.

Orientační cena: 199 Kč.

Nároky na počítač: Operační systémy MS Windows 98, ME, 2000, XP CZ, Linux, MAC OS a X (Apple).

Minimální konfigurace: 300MHz procesor, 32 MB RAM, zvuková karta, 250 MB volného místa na HDD.

Při špatné odpovědi se vracíte na původní pozici.

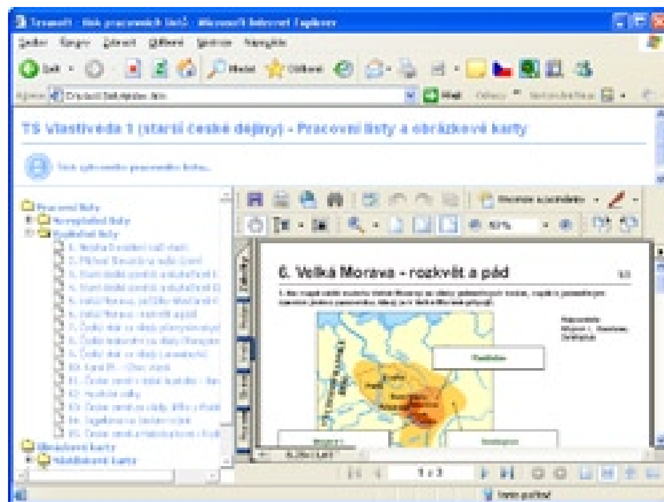
Pokud jde o chybné odpovědi, máme drobnou výhradu: program sice ukáže správnou odpověď, ale ta je částečně překryta oknem se zprávou o chybě. Vybranou hru může hrát jeden nebo dva hráči.

PRACOVNÍ LISTY

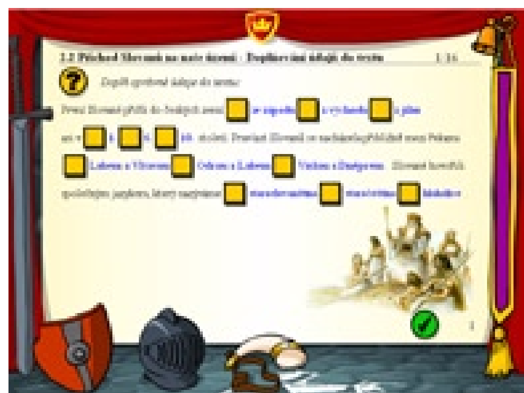
Tuto část ocení hlavně vyučující. Vlastivěda nabízí pracovní listy a textové kartičky, vše ve formátu PDF. Listy obsahují texty, obrázky a mapy použité při výuce. Žáci do nich zakreslují a zapisují data a výsledky je možné v hodinách opravit.

Výukové stránky jsou graficky hezky vyřešeny.

Ukázka vyplněných pracovních listů.

Ukázka testu.

ENCYKLOPEDIE

Dovoluje vyhledávat v informacích, které Vlastivěda nabízí. Můžete buď zapsat hledaný výraz, nebo se můžete k hledaným informacím blížit vybráním kapitoly a následným prohlížením témat.

HRY

Podstata všech pěti her je stejná: hodíte kostkou a postoupíte o daný počet políček. Poté Vlastivěda nabídne kontrolní otázku. Zodpovíte-li ji správně, zůstáváte.

Pracovní listy můžete využít i doma a nemusíte se bát, že je nedokážete správně opravit. Na cédéčku najdete dvě verze pracovních listů: listy vyplněné a nevyplněné. Výsledky práce dětí tak můžete snadno porovnat se vzorem.

CELKOVÝ DOJEM

Cédéčko je hezky zpracováno, snadno se ovládá a i přes drobnosti jej hodnotíme jako dobrého pomocníka pro výuku. Může posloužit i starším žákům, kteří se připravují na přijímací zkoušky na střední školu a očekávají test z obecných vědomostí. -azi

DOBRODRUŽSTVÍ S MATIKOU

Matematika, to nemusí být (a není!) jen suchá nauka o číslech. Naopak, je to velmi zajímavá a bohatá věda o různých zákonitostech našeho světa. Pojďte se s námi a s CD-ROM Mathica o tom přesvědčit.

info

MATHICA

Dobrodružná hra s matematickými hříčkami

Vydal/Poskytl: Media Trade Interactive, Praha.

http://www.cd-rom.cz

Cena: 995 Kč.

Na stránkách našeho časopisu jsme vám některé ze zajímavých titulů řady „...a výuka se stane dobrodružstvím“ (Physikus, Bioscopia, Chemicus, Geographicus) už představili. Dnes popisované CD pochází ze stejné autorské dílny a do češtiny ho lokalizovala opět firma Media Trade Interactive, ale přece jen je trochu jiné než cédéčka předchozí. Na rozdíl od nich je totiž klasická výuková část příslušného předmětu pojata jako ukázka zajímavostí.

TROCHA MATEMATIKY

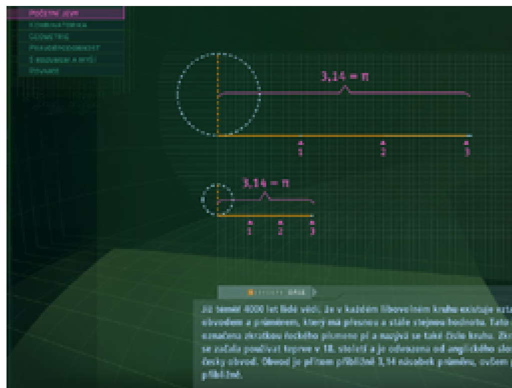
V části programu nazvané Vědomosti najdete v sedmi sekcích (Čísla, Početní jevy, Kombinatorika, Geometrie, Pravděpodobnost, S rozumem a myší a Rovnice) sbírku 23 matematických zajímavostí. Ty vám ukáží matematiku a její zákonitosti trochu z jiného pohledu a jejich vhodné aplikování vám

Rychle se rozhodnout – platí tady pravidlo dělitelnosti?

pomůže při řešení ne vždy jednoduchých úkolů vlastní hry.

Už samy názvy vybraných témat jsou zajímavé, např. Tajné kódy, Magická čísla, Magické čtverce, Labyrint, Narozeniny. Skrývají se za nimi různé zákonitosti a díky názorným animacím, pomocí kterých jsou tyto zákonitosti vysvětlovány, je jistě snadno pochopíte. Protože děj vlastní hry je úzce svázán s Ludolfovým číslem (π), naleznete

Základní odvození Ludolfova čísla π.

ve vědomostní části CD názorné objasnění, co se za tímto pojmem skrývá.

Do části programu Vědomosti je možný přístup bez závislosti na stavu vlastní hry, a proto ji lze využívat kdykoliv jak pro vlastní studium, tak i jako netradiční pohled do zákulisí matematiky. Procházku kompletní nabídkou všech animací rozhodně nevynechávejte.

NUMBERVILLE

Děj vlastní hry je situován do tajuplné, místy až hororové scenerie městečka Numberville, jehož plán obsahuje tucet hlavních objektů (nádraží, policejní a čerpací stanici, domy herce, zahradníka i matematika, strašidelný zámek s rozsáhlou zahradou, věž labyrintu aj.). Postupně je musíte všechny navštívit, propátrat a splnit řadu úkolů.

Při hře musíte uplatnit nejen dobrou paměť, ale také logické uvažování a matematické vědomosti. Ty, které ve hře budete potřebovat, naleznete právě ve vědomostní části CD, ale kde a jak je použít, to už záleží na vás. V jednotlivých domech a místnostech najdete řadu předmětů, které budete potřebovat třeba i někde úplně jinde při dalším hledání řešení, proto je potřeba vzít si je s sebou. Přehled dosud získaných (a ještě nepoužitých) předmětů je k dispozici v menu inventáře.

Rozsah a složitost hry nejsou malé, a řešení proto není otázkou krátké chvíle. Aktuální stav hry si můžete kdykoliv uložit a příště pokračovat od uloženého místa a stavu řešení, vždyť jen ke zvládnutí labyrintu budete nejspíš potřebovat mnoho hodin přemýšlení a zkoušení. Ale píle a vytrvalost bude jistě po zásluze odměněna.

Hra i výklad znalostí jsou graficky perfektně zpracovány, výukové animace jsou velmi názorné a složitost hry je opravdu veliká. Pokud vás hra zaujme – a my věříme, že ano –, strávíte u ní jistě desítky hodin plných napětí, ale ve škole nebo mezi přáteli vám to asi nebudou věřit.

Stejně jako předchozí tituly řady CD-ROM „...a výuka se stane hrou“ patří Mathica svým obsahem, provedením, nápaditostí i grafikou k tomu nejlepšímu, co se v poslední době na našem trhu objevilo. Proto jsme titulu Mathica udělili naše ocenění „Tip PPK“.

Milan Pola

Zajímavý labyrint a posloupnost přirozených čísel.

info

Dělitelnost 7

Přes preciznost přípravy obsahu a provedení CD jsme v uvedených informacích našli jednu skulinku. V části o dělitelnosti celých čísel autoři zapomněli na méně známé pravidlo o dělitelnosti číslem 7, resp. 13. Jeho aplikace je při pochopení pravidla také jednoduchá a může se někdy hodit.

Pravidlo dělitelnosti 7, resp. 13

Libovolné celé číslo je dělitelné sedmi, resp. třinácti, pokud je sedmi nebo třinácti dělitelný rozdíl posledního jeho trojčíslí a čísla psaného ostatními číslicemi. Je-li menšenec menší než menšitel, pak menšence zvětšíme nebo menšitele zmenšíme o vhodný násobek čísla 7, resp. 13.

Např. číslo 941 325 je dělitelné sedmi (beze zbytku).

$(700 + 325) - 941 = 84 = 7 \times 12$.

JAK SE CHRÁNIT PŘED VIRY

Kvalitní antivirový systém je stále jednou z nejdůležitějších součástí ochrany počítače a zabezpečení důležitých dat, která jsou v něm uložena. Mezi tyto systémy již dlouhou dobu patří i program **AVG**; jeho základní funkce a možnosti vám představíme v tomto článku.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 6/2005

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat a provést jeho úvodní nastavení.
- Které nástroje a funkce nabízí hlavní okno programu.
- Které informace a možnosti poskytuje řídicí centrum programu.
- Jak provést kontrolu celého počítače.
- Jak naplánovat automatickou kontrolu počítače

AVG 7.0 Professional
Komplexní antivirový systém
Autor: Grisoft, s. r. o.
www.grisoft.cz
Licence: zkušební (trial) verze.
Jazyk: čeština.
Cena: jedna licence 1368,50 vč. DPH.

INSTALACE PROGRAMU A JEHO PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Instalace programu je velmi snadná; stačí postupovat podle pokynů průvodce instalací, a během chvilky máte antivirový program nainstalován.

Jakmile je instalace dokončena, dojde automaticky ke spuštění programu a zároveň je zobrazeno dialogové okno průvodce *AVG – první* spuštění. Pomocí průvodce provedete úvodní nastavení: aktualizaci antivirové databáze, vytvoření záchranné diskety systému AVG a kompletní kontrolu počítače. Doporučujeme vám, abyste všechny tři kroky provedli a měli tak svůj počítač plně chráněn.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Hlavní okno programu je při prvním spuštění zobrazeno v *základním rozhraní* (obr. 1). Zkušenější uživatelé mohou přepnout do *pokročilého rozhraní*, ale v tomto článku budeme dále vycházet ze základního zobrazení hlavního okna.

Levá část hlavního okna zobrazuje tlačítka pro přístup k hlavním funkcím a nástrojům programu, pravá část okna obsahuje tlačítka pro rychlé spuštění testu počítače a pro aktualizaci systému.

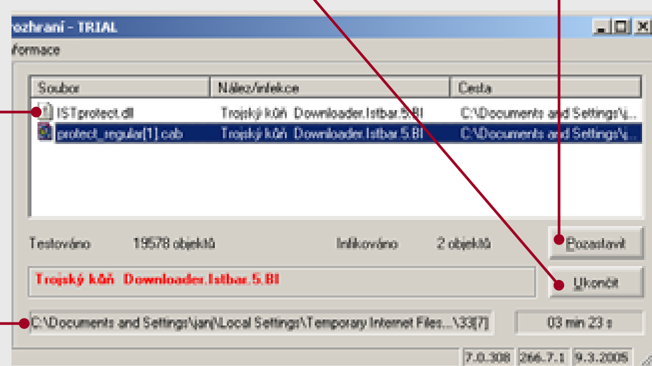

Obr. 1. Hlavní okno programu – *základní rozhraní*.

KONTROLA CELÉHO POČÍTAČE

Ačkoli je po instalaci programu aktivován tzv. rezidentní štít (stálá kontrola, zda-li není počítač napaden viry), je vhodné pravidelně provádět kontrolu celého počítače. Automatická kontrola je po nainstalování programu naplánována na každý den v osm hodin ráno. Pokud nebude počítač v tuto dobu spuštěn, bude kontrola provedena ihned při jeho dalším spuštění.

Chcete-li však spustit kontrolu celého počítače ručně, klikněte v hlavním okně programu na tlačítko **Otestovat počítač**. Tím ihned spustíte kontrolu počítače a zároveň pravá část hlavního okna začne zobrazovat

Obr. 2. Hlavní okno programu – *kompletní test počítače.*

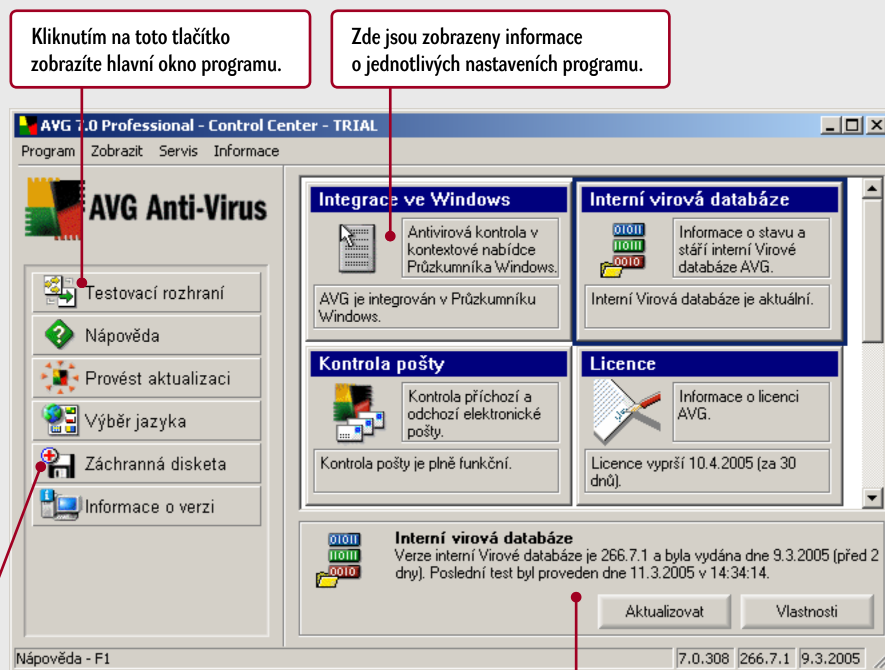
průběh kontroly počítače (dialogové okno *Kompletní test*). Pokud v průběhu kontroly nalezne program nějaký vir, okamžitě vás na tuto skutečnost upozorní a zobrazí jeho název a umístění v počítači (resp. na pevném disku) – obr. 2.

ŘÍDICÍ CENTRUM PROGRAMU

Řídicí centrum programu (*Control Center*) je samostatné dialogové okno, které vám poskytuje důležité informace o aktuálním stavu a základních nastaveních systému AVG. Toto centrum zobrazíte kliknutím na tlačítko **Control Center** v hlavním okně programu (viz obr. 1).

Levá část dialogového okna *Control Center* obsahuje tlačítka pro přístup k některým funkcím programu, pravá část hlavního okna obsahuje informace o aktuálním nastavení jednotlivých součástí programu (obr. 3).

Kliknete-li na některé z tlačítek s informacemi o daném nastavení, zobrazí se v pravé dolní části tlačítka vztahující se k tomuto nastavení programu. Označíte-li tedy tlačítko **Interní virová databáze**, v dolní části se zobrazí podrobné informace o aktuální virové databázi a také tlačítka **Aktualizovat** a **Vlastnosti** (viz obr. 3).

Obr. 3. Dialogové okno *Control center*.

Zde jsou zobrazeny informace a tlačítka vztahující se k vybranému nastavení systému.

NAPLÁNOVÁNÍ AUTOMATICKÉ KONTROLY

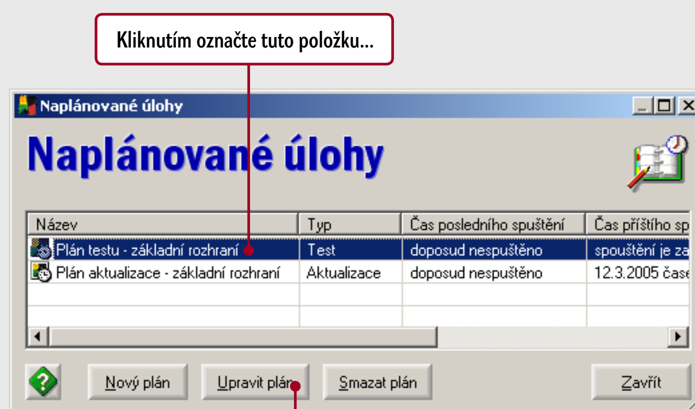
Jak již bylo uvedeno výše, po instalaci programu je naplánováno každodenní automatické spouštění kontroly celého počítače. Pokud vám však toto nastavení nevyhovuje, můžete je snadno změnit.

Zobrazte dialogové okno řídicího panelu programu (*Control Center*) a v jeho pravé části klikněte na tlačítko **Plánovač**. V dolní části dialogového okna poté klikněte na tlačítko **Naplánované úlohy**.

Tím zobrazíte nové dialogové okno *Naplánované úlohy* (obr. 4), které zobrazuje dosud naplánované úlohy, tedy úlohy, které byly vytvořeny automaticky při instalaci programu. Zde v seznamu naplánovaných úloh nejprve označte položku **Plán testu – základní rozhraní** a poté klikněte na tlačítko **Upravit plán**. Zobrazíte tak dialogové okno *Plánování testu*.

Chcete-li, aby kontrola proběhla jindy než ve zvolenou hodinu, můžete přednastavený čas změnit (obr. 5). Jestliže nechcete, aby se kontrola prováděla každý den, můžete ji zcela zakázat, a to tak, že zrušíte označení zaškrtávacího políčka **Pravidelně spouštět...** Druhá možnost, jak zamezit každodennímu spouštění kontroly počítače, spočívá v tom, že dobu kontroly nastavíte na čas, kdy počítač obvykle nemáte zapnutý (např. na půlnoc), a že zrušíte označení zaškrtávacího políčka **Při promeškání provést...**

-vrba

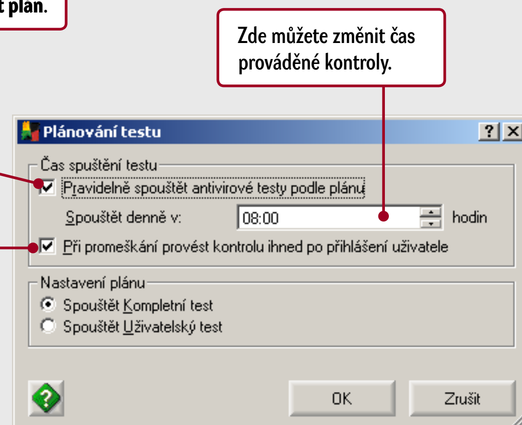

Obr. 4. Dialogové okno *Naplánované úlohy*.

... a poté klikněte na tlačítko **Upravit plán**.

Zrušíte-li označení tohoto políčka, zcela zakážete pravidelnou kontrolu počítače.

Zrušíte-li označení tohoto políčka, bude kontrola provedena pouze tehdy, když bude počítač v stanoveném čase zapnutý.

Obr. 5. Dialogové okno *Plánování testu*.

POŘÁDEK V DVD FILMECH

PROGRAM NAJDETE NA
PPK CD 6/2005

Čísla z posledního roku 2004 mluví naprosto jasně: prodej filmů na DVD v digitální kvalitě již dávno předčil prodej analogových záznamů na nosičích VHS. Pokud se i vám doma hromadí nosiče DVD a potřebujete si v nich udělat pořádek, pak jistě využijete program DVD Collector, který vám v organizaci těchto médií pomůže. Tento program najdete na redakčním CD a jeho používání je bezplatné.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

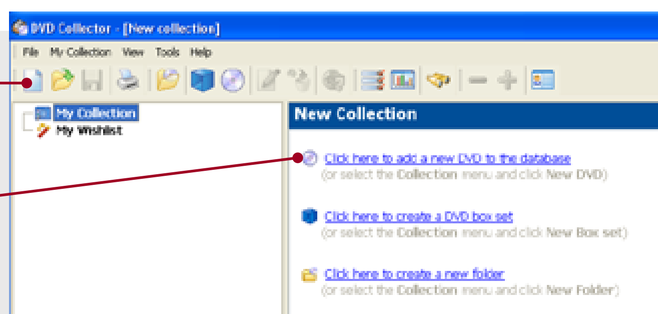
- Jak vložit záznam o DVD do databáze.
- Jak vyhledat záznamy o DVD na internetu.
- Jak spravovat záznamy o zapůjčených DVD.
- Jak záznamy o DVD vytisknout.
- Jméno programu: DVD Collector, freeware.

ZAŘAZENÍ ZÁZNAMU O DVD DO DATABÁZE

Vložte patřičný disk DVD do DVD mechaniky v počítači. Kliknete-li v okně programu na tlačítko se symbolem prázdného dokumentu (obr. 1), v pravé části okna se objeví několik aktivních odkazů. Klikněte na odkaz **Click here to add a new DVD to the database**.

Klikněte na tlačítko s prázdným dokumentem.

Klikněte na odkaz **Click here to add a new DVD...**

Obr. 1

ZADÁVÁNÍ ÚDAJŮ O DVD

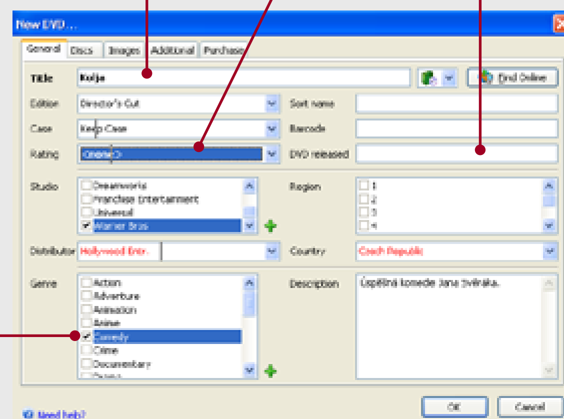
Otevře se okno **New DVD** s několika záložkami. Na záložce **General** můžete zadat jméno titulu (**Title**) a ve vedlejším rozbalovacím seznamu zvolit barvu ikonky, která bude tomuto DVD v databázi přiřazena. Dále zde uvádíte edici filmu, např. jde-li o sběratelskou edici (**Collector´s edition**), nebo o limitované vydání (**Limited Edition**), dále obal DVD (**Case**), čárový kód (**Barcode**) a datum vydání (**DVD released**) a také to, je-li film přístupný mládeži (**Rating**). Všechny tyto informace jsou většinou uvedeny na obalu DVD.

Zaškrtnutím můžete označit žánr filmu (**Genre**) a připsat svůj popis (**Description**). Pokud jsou v některých kategoriích (žánr filmu a studio, v němž byl film vytvořen) na výběr určité možnosti, ale vy si žádnou z nich nemůžete vybrat, klikněte na tlačítko se znaménkem plus vedle seznamu. Tím se otevře okénko **Add Field** a pomocí něj vložíte do seznamu novou položku. Okno **New DVD** obsahuje mnoho dalších záložek, kam lze ukládat nejrůznější údaje o DVD, včetně vlastního hodnocení.

Titul DVD.

Přístupnost.

Datum vydání.

Žánr.

Obr. 2

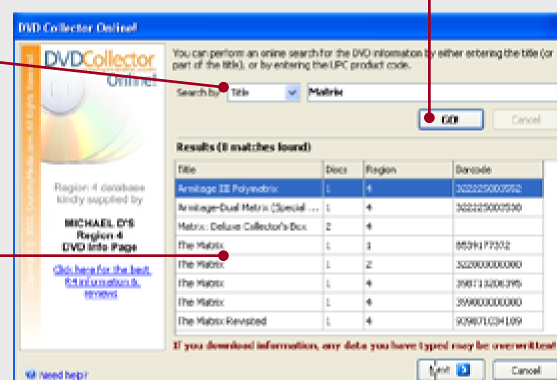
VYHLEDÁNÍ ÚDAJŮ ON-LINE

Pokud se vám nechce vypisovat tyto údaje ručně, můžete zkusit prohledat internetovou databázi filmů. Budete-li úspěšní, mnoho údajů bude doplněno automaticky. Na záložce **General** klikněte na tlačítko **Find online**. Tím se otevře okno **DVD Collector Online!** (obr. 3). Nejprve vyberte z rozbalovacího seznamu, zda chcete vyhledávat podle titulu, nebo podle čárového kódu. Vepište potřebný údaj do řádku vedle a klikněte na tlačítko **Go!**. Tím dojde k prohledání databáze a výsledek se zobrazí níže. Jestliže s výsledkem souhlasíte, řádek označte a klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okně si pak můžete prohlédnout, které sku-

Zahájení vyhledávání.

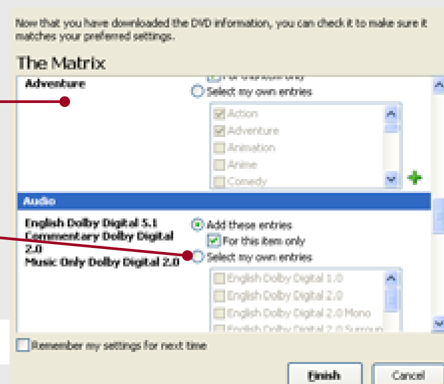
Zvolte, zda se má vyhledávat podle titulu, nebo podle čárového kódu.

Vyhledané tituly.

Obr. 3

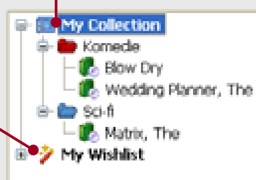
tečnosti byly o filmu zjištěny (obr. 4). Pokud s nějakým údajem nesouhlasíte, nebo není uveden, označte kliknutím položku **Select my own entries** a vyberte patřičnou položku. Nakonec klikněte na tlačítko **Finish**. Tím se vrátíte do okna **New DVD** a zde klikněte na tlačítko **OK**. Údaje o DVD se zařadí do vaší databáze filmů.

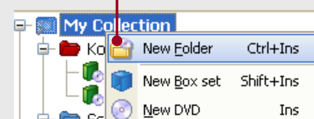
Obr. 4

ORGANIZACE DATABÁZE

Vytvořenou databázi je třeba uložit. Z nabídky **File** vyberte položku **Save**, zvolte místo, kde má být uložena, a také ji pojmenujte. Databázi můžete ještě dále členit a organizovat, abyste měli ve filmech lepší přehled. Pokud jste žádnou jinou složku nevytvořili, údaje o DVD filmech se zařadí do složky **My Collection** (Moje sbírka – obr. 5). Tuto základní složku můžete členit do podsložek. Klikněte na položku **My Collection** pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **New Folder** (obr. 6). Tím se zobrazí stejnojmenné okénko; do něj vepište jméno složky, vyberte barvu ikonky a klikněte na tlačítko **OK**. Druhou základní složkou v programu je tzv. **Wishlist**, seznam titulů, jejichž koupi plánujete.

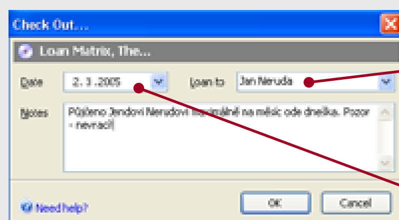
Obr. 5

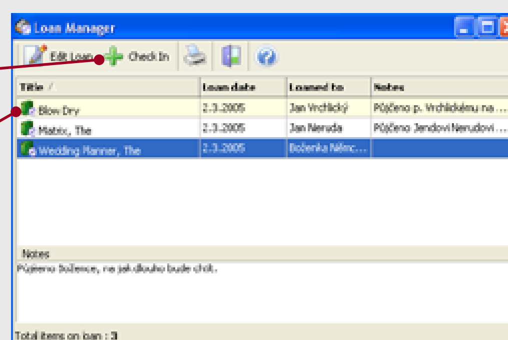
Obr. 6

ZÁZNAMY O ZAPŮJČENÝCH DVD

Filmy na DVD nejsou právě levnou záležitostí a jistě se vyplatí mít přehled o tom, komu jste je půjčili. V programu si totiž můžete tyto záznamy ukládat a kdykoliv můžete zobrazit, které vaše filmy jsou „v oběhu“. Pokud jste DVD zapůjčili, pak si jej v databázi vyhledejte a na položku klikněte. Tím se aktivuje několik tlačítek v nástrojové liště. Klikněte na tlačítko se znaménkem minus. Zobrazí se okno **Check Out...** (obr. 7) a zde stanovte datum zápůjčky, do položky **Loan to** vepište jméno osoby, které jste DVD zapůjčili, a nakonec připojte poznámku o zápůjčce. Seznam osob, kterým DVD půjčujete, se v programu ukládá, takže pokud půjčujete stejné osobě vícekrát, stačí její jméno pouze vybrat z rozbalovacího seznamu. Záznamy o všech zapůjčených DVD si můžete v jednom okamžiku zobrazit ve speciálním okně. Klikněte na poslední tlačítko v nástrojové liště (vedle tlačítka se znaménkem plus). Tím se zobrazí okno **Loan Manager** (obr. 8) a v něm budou uvedeny všechny tituly DVD, které jste někomu zapůjčili. Chcete-li informace o zápůjčce upravit, klikněte na tlačítko **Edit Loan**. Pokud jste DVD obdrželi od svého známého zpátky, klikněte na tlačítko **Check In**.

Obr. 7

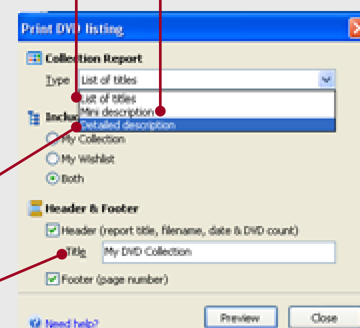

Obr. 8

TISK ÚDAJŮ O DVD

Pomocí programu si můžete přehled o svých DVD také vytisknout. Z nabídky **File** vyberte položku **Print**. Tím se zobrazí okno **Print DVD listing** (obr. 9). Nejprve z rozbalovacího seznamu **Type** vyberte, zda chcete tisknout seznam titulů (**List of titles**), nebo seznam se základním popisem každého titulu (**Mini description**), anebo seznam s podrobným popisem každého titulu (**Detailed description**). V části **Include** pak určujete, zda mají být do výpisu zařazeny jen tituly, které jste si pořídili (**My Collection**), nebo i ty, které si plánujete koupit (**My Wishlist**), případně obojí (**Both**). Nakonec určujete, zda má mít výpis záhlaví (**Header**) a zápatí, zahrnující např. i číslo stránky (**Footer**). Požadujete-li záhlaví, jeho znění vepište. Nakonec klikněte na tlačítko **Preview**. V okně se výpis zobrazí (velikost tohoto zobrazení lze nastavit v procentech originálu) tak, jak bude vypadat vytištěný. Klikněte na tlačítko se symbolem tiskárny a v dalším okně nastavení tisku odsouhlaste.

-mia

Obr. 9

JAK SNADNO VYTVOŘIT FAKTURU

lcs sis

PROGRAM NAJDETE NA
PPK CD 6/2005

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak program nainstalovat a spustit.
- Jak vytvořit fakturu.
- Jak fakturu vytisknout.

LCS SIS – Fakturace zdarma
Program pro snadné vytváření faktur
Autor: LCS Softprofes, a. s., *www.lcs.cz*.
Licence: freeware.
Jazyk: čeština.

Každý drobný podnikatel nebo živnostník dnes a denně přijímá a vystavuje faktury. Jste si však jisti, že vaše faktury obsahují všechny požadované údaje? Chcete mít svoje faktury opravdu v pořádku? Potom je právě pro vás určen program **LCS SIS – Fakturace zdarma**, pomocí kterého potřebné faktury snadno a jednoduše vytvoříte.

INSTALACE PROGRAMU A JEHO PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Instalace programu je poměrně jednoduchá; stačí postupovat podle pokynů průvodce instalací, a během chvilky máte program nainstalován ve svém počítači. Pokud jste v průběhu instalace nezměnili cílový adresář pro umístění programu na pevný disk, naleznete spouštěcí soubor **SIS21.EXE** v adresáři **C:\LCS21\SIS21WIN.04**.

Vzhledem k tomu, že instalační program nevytvořil žádného zástupce programu, doporučujeme vám, abyste si zástupce (odkazujícího právě na soubor **SIS21.EXE**) vytvořili sami, a to nejlépe na pracovní ploše.

Při prvním spuštění programu jsou data modulů systému LCS SIS nejprve centrálně indexována; v tomto případě jde o indexaci dat modulu ***LCS SIS – Fakturace zdarma***. Poté se již zobrazí úvodní dialogové okno celého systému (obr. 1).

Dvojitým kliknutím na tuto položku otevřete dialogové okno modulu ***LCS SIS – Fakturace zdarma***.

Obr. 1. Hlavní okno systému **LCS SIS**.

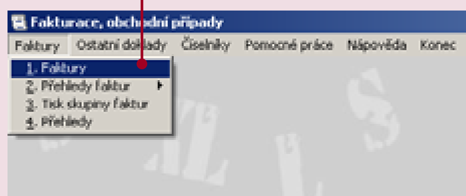
VYSTAVENÍ FAKTURY

Dvojitým kliknutím na položku **Fakturace, obchodní případy** otevřete stejnojmenné nové okno tohoto modulu. Zde z nabídky příkazů **Faktury** vyberte položku **Faktury** (resp. **Faktury za řadu** nebo **Faktury za zboží**) – obr. 2. Vzhled dialogového okna *Fakturace, obchodní případy* se nyní změnil (obr. 3). V levé části okna je zatím prázdný seznam faktur, v pravé části jsou jednotlivé položky vybrané faktury.

Nyní v panelu nástrojů klikněte na tlačítko **Nový** nebo pravým tlačítkem myši kamkoli do seznamu faktur v levé části dialogového

Kliknutím na tento příkaz zobrazíte zatím prázdný seznam faktur.

Místní nabídka seznamu faktur.

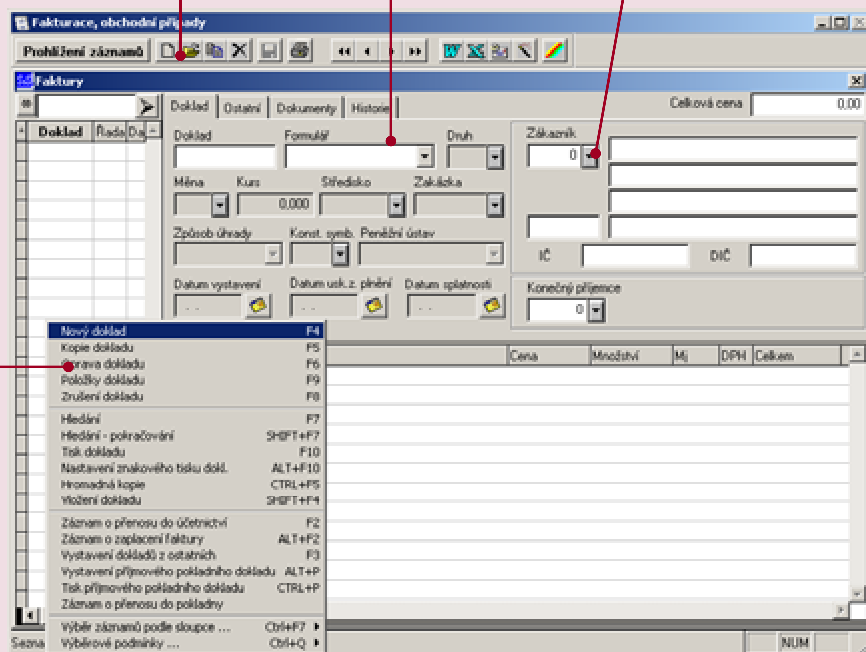

Obr. 2. Dialogové okno *Fakturace, obchodní případy* – nabídka příkazů faktury.

Kliknutím na toto tlačítko zpřístupníte hlavičku faktury v pravé části hlavního okna.

Zde vyplňte hlavičku faktury.

Nabídku vybrané položky faktury zobrazíte kliknutím na toto tlačítko.

Obr. 3. Dialogové okno *Fakturace, obchodní případy* – vytvoření faktury.

okna a ze zobrazené místní nabídky vyberte položku **Nový doklad** (klávesová zkratka **F4**).

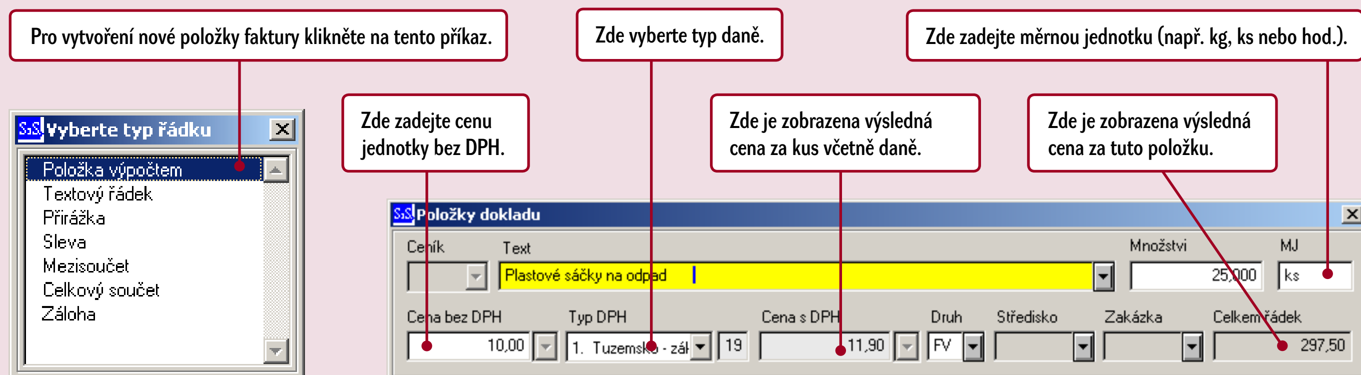
V pravé části hlavního okna nyní vyplňte hlavičku faktury. Pohybovat se mezi jednotlivými položkami (rubrikami) můžete pomocí klávesy **Tab** nebo **Enter**. Po zadání všech údajů v hlavičce faktury se doklad uloží a automaticky přejdete k pořizování položek faktury – zobrazí se dialogové okno *Vyberte typ řádku* (obr. 4).

Zde kliknutím na některý z řádků vyberte typ položky, kterou chcete do faktury přidat. V tomto příkladu zvolte řádek **Položka výpočtem**, další typy řádků slouží ke kombinacím slev či přirážek, k zadávání mezisoučtů položek apod.

Tím zobrazíte dialogové okno *Položky dokladu*, které slouží k vytvoření jednotlivých položek faktury (obr. 5). Zde zadejte jednotlivé údaje o položce faktury (např. název zboží či služby, množství a typ dodané jednotky zboží, cenu bez daně za jednotku zboží, typ daně). Pro zadání některých údajů můžete použít rozbalovacích seznamů nebo samostatných dialogových oken, a to kliknutím na tlačítko se šipkou vedle daného pole. Je-li kurzor v daném poli, lze údaje vyvolat i klávesou **F2**. Mezi jednotlivými údaji se pohybujte buď pomocí myši, nebo pomocí klávesy **Tab** či **Enter**, potvrzení provádějte klávesou **Enter**.

Po zadání všech údajů řádku faktury se automaticky nabízí pořízení dalšího řádku (resp. položky) faktury, tzn. opět se zobrazí dialogové okno *Vyberte typ řádku*. Můžete tedy přidat další položky faktury. Pořizování položek ukončíte stisknutím klávesy **Esc** nebo kliknutím na tlačítko se symbolem křížku v pravém horním rohu dialogového okna *Vyberte typ řádku*.

Opětovným stiskem klávesy **Esc** ukončíte editaci faktury a vrátíte se zpět do seznamu faktur.

Obr. 4. Dialogové okno *Vyberte typ řádku*.

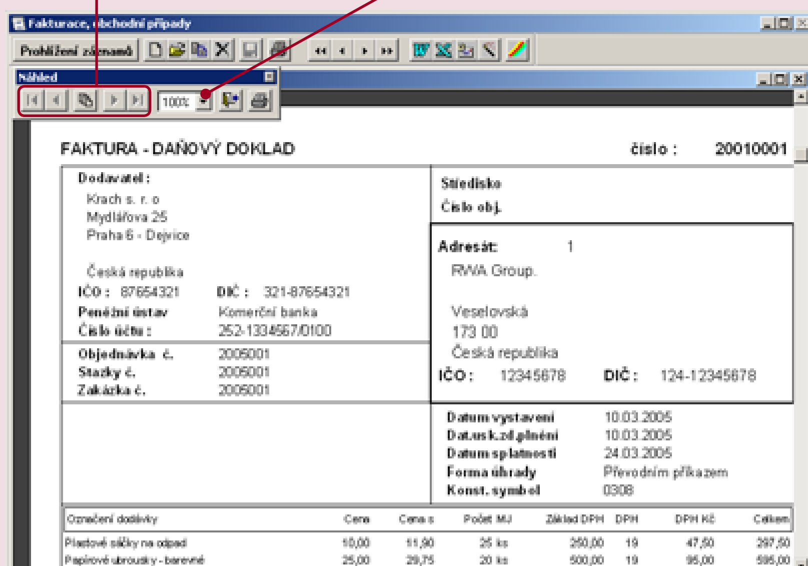
Obr. 5. Dialogové okno *Položky dokladu*.

TISK VYTVOŘENÉ FAKTURY

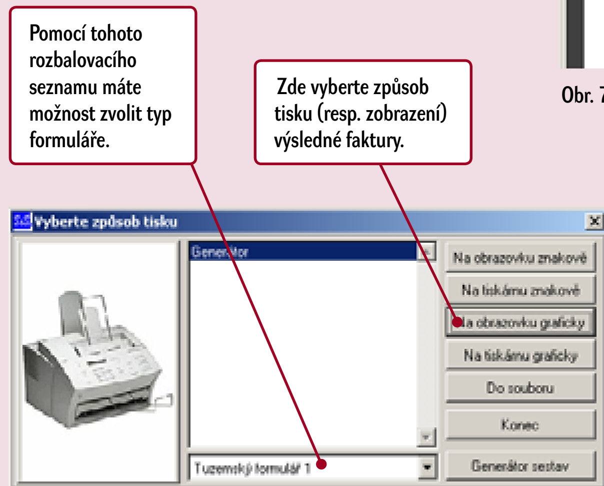
Vytištění faktury je v programu ***LCS SIS – Fakturace zdarma*** velmi snadné. V panelu nástrojů klikněte na tlačítko **Tisk** nebo pravým tlačítkem myši klikněte na vybranou fakturu v seznamu a ze zobrazené místní nabídky vyberte položku **Tisk dokladu** (klávesová zkratka **F10**).

V zobrazeném dialogovém okně *Vyberte způsob tisku* klikněte na tlačítko **Na tiskárnu graficky** (obr. 6). V případě, že si chcete výslednou fakturu nejprve zobrazit na obrazovce, klikněte na tlačítko **Na obrazovku graficky** (obr. 7). Volby „znakově" jsou určeny pro rychlý znakový tisk na jehličkových tiskárnách. Před tiskem máte možnost ještě zvolit typ formuláře, pokud jich máte definovaných více.

-vrba

Obr. 7. Náhled vytvořené faktury na obrazovce.

Obr. 6. Dialogové okno *Vyberte způsob tisku*.

info

EKONOMICKÝ SYSTÉM LCS SIS

Ekonomický systém LCS SIS je moderní software pro zpracování komplexní podnikové agendy podnikatelů a malých a středních firem účtujících v podvojném účetnictví nebo v daňové evidenci.

Díky otevřenosti systému jej lze snadno rozšiřovat a upravovat podle aktuálních potřeb podniku. Přehledné a intuitivní ovládání poskytují uživatelský komfort a velmi rychlé zaškolení uživatelů. K dispozici je podrobná, srozumitelná a přehledná dokumentace v elektronické podobě kontextové nápovědy. Pro první kroky v systému je určena tištěná *Uživatelská příručka*.

Datové výstupy lze ze systému exportovat ve standardních formátech pro případné další zpracování, např. pro zpracování v aplikacích MS Office. Rovněž tiskové sestavy je možné uživatelsky upravovat, a to s použitím integrovaného editoru. Kromě vytváření papírových sestav lze také přímo z aplikace odesílat e-mailové zprávy.

JAK HLEDAT V CÉDÉČKÁCH

PROGRAM NAJDETE NA
PPK CD 6/2005

Zálohování souborů na nosiče CD je dnes velmi populární. Není se čemu divit – ceny vypalovacích mechanik, ale i prázdných nosičů jsou velmi nízké a vypalování zvládne každý. Vypálená CD se však hromadí a vy pomalu ztrácíte přehled o tom, co je kde uloženo.

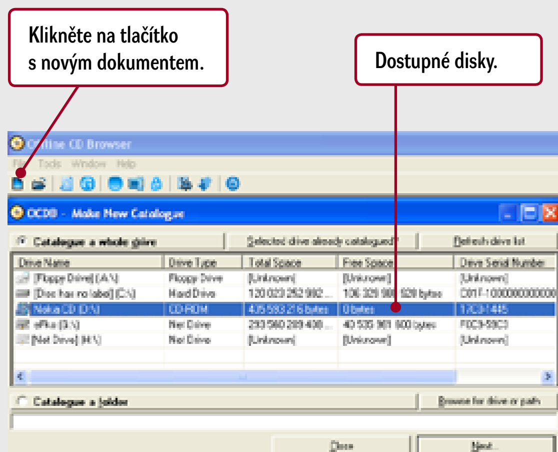
info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak vytvořit katalog.
- Jak zadat informace o katalogu.
- Jak v katalozích vyhledávat.
- **Název programu: CD Offline Browser, freeware.**

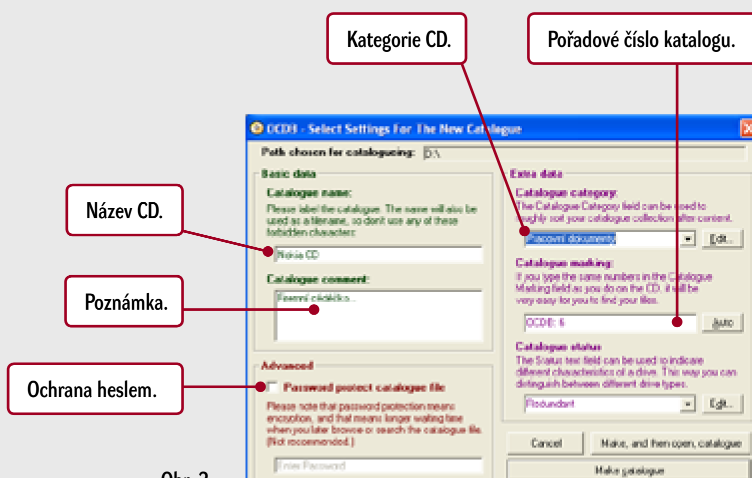
A právě pro tyto případy se výborně hodí program, který obsah vašich cédéček oskenuje a informace o obsahu si uloží (katalogizuje). Vy potom můžete v databázi vyhledávat a výsledkem je určení, na kterém cédéčku máte soubor uložen. A přesně takový program vám přinášíme na redakčním CD. Jmenuje se Offline CD Browser a jeho používání je zcela bezplatné.

VYTVOŘENÍ KATALOGU

Nejprve vložte do mechaniky CD, z něhož chcete katalog vytvořit. V programu klikněte na první tlačítko se symbolem prázdného dokumentu. Tím se otevře okno **Make New Catalogue** (obr. 1). Zde jsou zobrazeny všechny dostupné disky, včetně disku z mechaniky CD. Tento disk vyhledejte mezi ostatními a dvojitě na něj klikněte. Otevře se okno **Select Settings...** (obr. 2). V části **Basic data** nejprve zadejte název katalogu, který by se měl shodovat s názvem CD – ostatně název se zde automaticky objeví. Dále vepište poznámku o tomto CD. V části **Advanced** můžete tento katalog ochránit heslem, je však třeba si heslo zapamatovat.

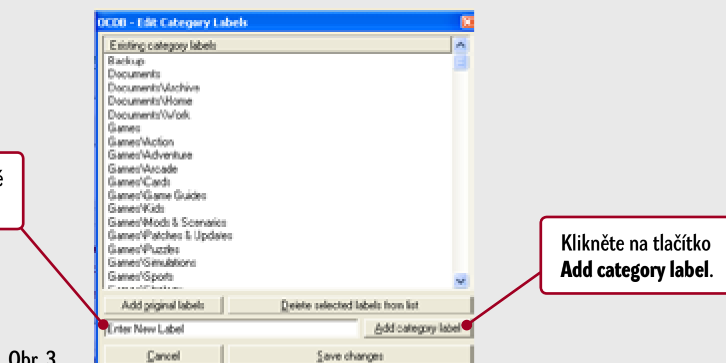
Obr. 1

Obr. 2

VLOŽENÍ DALŠÍCH DAT

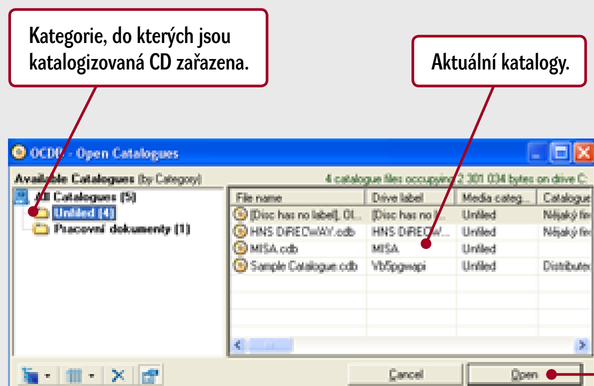
V části **Extra data** můžete ještě doplnit další určující údaje o cédéčku. Nejprve zvolte kategorii, do které obsah tohoto CD spadá. V rozbalovacím seznamu je na výběr mnoho různých kategorií (Dokumenty, Hudba, Programy...) a názvy všech těchto kategorií jsou v angličtině. Chcete-li vložit český ekvivalent nebo kategorii zcela novou, klikněte na tlačítko **Edit**. Otevře se okno **Edit Category Labels** (obr. 3), v němž jsou zobrazeny veškeré dostupné kategorie. Do aktivního řádku (s příkazem **Enter New Label**) vepište novou kategorii, klikněte na tlačítko **Add category label** a poté na tlačítko **Save changes**. Tím se tato kategorie zařadí do seznamu a vy si ji můžete zvolit v okně, kde nastavujete vlastnosti budoucího seznamu. V položce **Catalogue marking** určujete pořadové číslo katalogu – pokud stejné číslo uvedete i na CD, případné prohledávání databáze bude velmi jednoduché. V rozbalovacím seznamu **Catalogue status** pak můžete přidat další podrobnosti o tomto disku, např. že je poškozený nebo přepisovatelný. Pokud vám anglické názvy kategorií nevyhovují, můžete stejně jako v předchozím případě přidat kategorie vlastní. Nakonec klikněte na tlačítko **Make, and then open, catalogue** – katalog se v okně programu okamžitě zobrazí.

Obr. 3

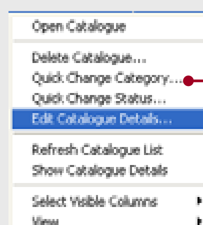
ORGANIZACE KATALOGŮ

V nástrojové liště klikněte na tlačítko se symbolem pro otevření složky. Tím se otevře okno **Open Catalogues** (obr. 4) a v něm uvidíte, že katalogy jsou řazeny podle kategorií, které jste jim přisoudili. Pokud na některou kategorii kliknete, zobrazí se všechny katalogy, které kategorie obsahuje. U každého katalogu jsou v řádku uvedeny také další podrobnosti – např. velikost disku, volného místa apod. Jestliže na katalog kliknete pravým tlačítkem myši, obdržíte místní nabídku (obr. 5), díky které můžete tento katalog buď otevřít (**Open...**), nebo vymazat (**Delete**). Pomocí dalšího příkazu (**Quick Change Category**) můžete tomuto katalogu přiřadit jinou kategorii – otevře se stejnojmenné okno (obr. 6) a zde tuto kategorii vyberte.

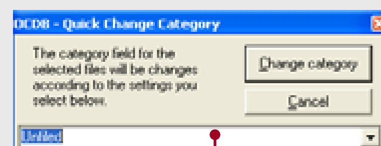
Otevření katalogu v samostatném okně.

Obr. 4

Obr. 5

Změna kategorie katalogu.

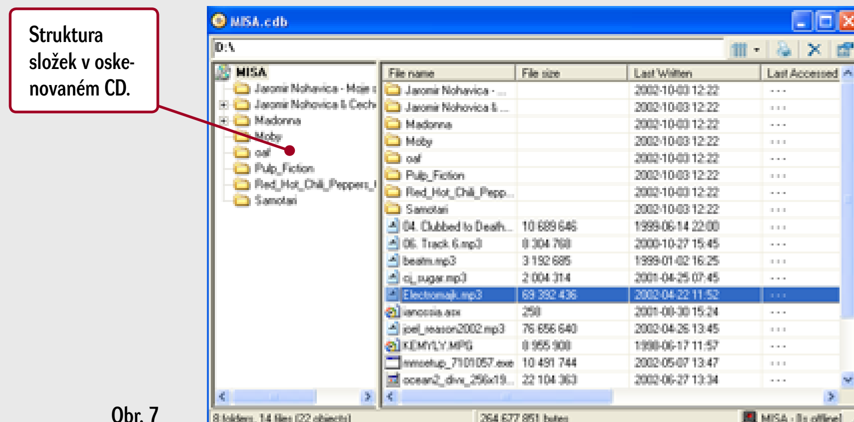

Obr. 6

Zvolte novou kategorii.

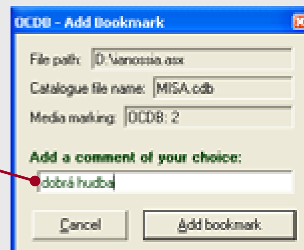
PROHLEDÁVÁNÍ JEDNOHO KATALOGU

Dvojitě klikněte na katalog, který chcete prohledávat. Tento katalog se otevře v samostatném okně (obr. 7). Zde vidíte adresářovou strukturu, která byla zaznamenána na původním CD. Touto strukturou můžete volně procházet a složky rozbalovat až do nejnižší úrovně. Nemáte-li CD zrovna v mechanice, nelze otevírat soubory. O složkách a souborech se v programu dozvíte další podrobnosti, např. jejich velikost nebo datum uložení. Pokud na některou složku kliknete pravým tlačítkem myši a vyberete příkaz **Bookmark File**, můžete odkaz na umístění tohoto souboru založit – jde např. o soubory, které často hledáte. Otevře se okno **Add Bookmark** (obr. 8) a do něj můžete vepsat krátkou poznámku. Záložky zobrazíte, pokud z nabídky **Windows** vyberete příkaz **Show Bookmarks** (obr. 9).

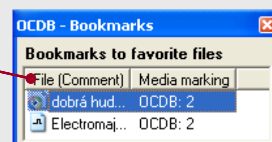
Obr. 7

Vepište jméno záložky.

Obr. 8

Seznam záložek.

Obr. 9

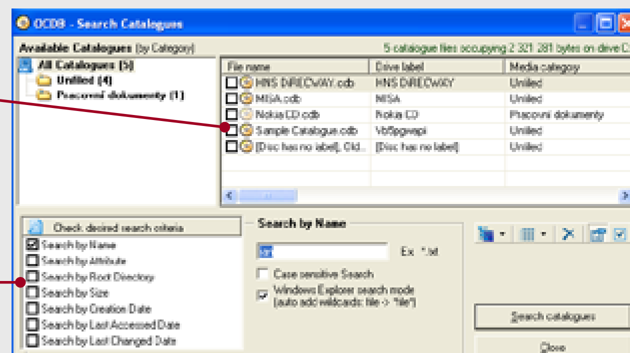
VYHLEDÁVÁNÍ V KATALOZÍCH

Klikněte na tlačítko s prázdným dokumentem a lupou. Otevře se okno **Search Catalogues** (obr. 10). V něm nejprve označte zaškrtnutím ty katalogy (cédéčka), ve kterých se má vyhledávat. Dále označte kritérium vyhledávání. Vyhledávání může probíhat buď podle jména souboru (**Name**), podle atributu souboru (např. zda jde o skrytý soubor, o soubor určený pouze ke čtení...), podle kořenového adresáře (**Root Directory**), velikosti souboru (**Size**), data vytvoření (**Creation Date**), data posledního otevření souboru (**Last Accessed Date**) nebo podle data poslední změny souboru (**Last Changed Date**). Poté zadejte k tomuto kritériu patřičný atribut (např. vepište název hledaného souboru nebo určete jeho velikost) a klikněte na tlačítko **Search catalogues**. Tím dojde k prohledání katalogů a odkazy na vyhledané soubory se zobrazí v okně **Found Files**.

-mia

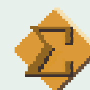
Určete, v kterých katalozích se má vyhledávat.

Určete kritérium, podle kterého se bude mezi disky vyhledávat.

Obr. 10

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ V 602TAB

Po instalaci 602PC Suite se určitým způsobem zobrazují okna obsahující dokumenty, sešity, obrázky apod. Způsob interpretace dat v oknech je dán prvotním nastavením programů a je nastaven tak, aby vyhovoval co největšímu počtu uživatelů ve většině provozních situací. Nastavení však lze změnit; o tom se sice ví, ale poměrně málo se to využívá. Podívejme se proto, jak lze zobrazení upravit v tabulkovém procesoru 602Tab.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak skrýt či zobrazit záhlaví řádků a sloupců, posuvníky, mřížku, záložky a vzorce.

Jak zobrazit komentáře a vložené objekty.

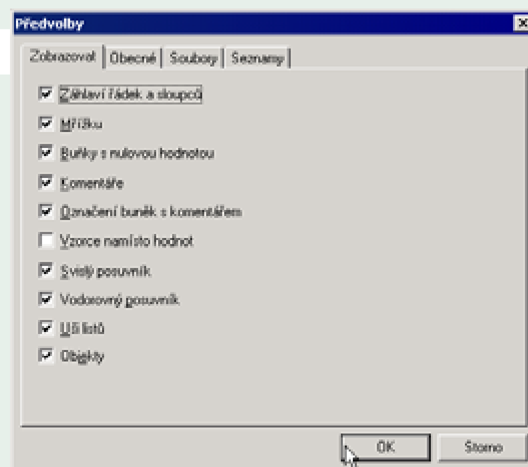
Jak nastavit měřítko zobrazení tabulky v okně programu.

NASTAVENÍ PROSTŘEDÍ

Dialogové okno pro nastavení prostředí – takzvané konfigurační dialogové okno – otevřete příkazem **Předvolby** z nabídky **Pomůcky**. Okno se skládá ze čtyř karet, které volíte kliknutím myší na záložky v horní části.

- **Obecné** – karta pro povolení nebo potlačení některých automaticky probíhajících rutinních akcí (např. indexace) a pro přednastavení některých základních parametrů (např. písmo).
- **Zobrazovat** – karta pro povolení nebo potlačení zobrazení částí listu (záhlaví, mřížka, lišty...).
- **Soubory** – karta pro nastavení základních parametrů pro práci na úrovni souborů.
- **Seznamy** – karta umožňující definovat a udržovat pojmenované, předem naplněné seznamy položek.

Různé způsoby zobrazení v okně 602Tab umožňuje nastavit karta **Zobrazovat**.

Obr. 1. Prvotní nastavení zobrazení listu 602Tab.

ZÁHLAVÍ ŘÁDKŮ A SLOUPCŮ

Při běžném způsobu zobrazení se zobrazují „šedá tlačítka“ v záhlaví řádků (s čísly) a sloupců (s písmeny). To odpovídá zaškrtnutí čtverce **Záhlaví řádek a sloupců**. Tlačítka usnadňují orientaci v listu a umožňují označit celé řádky a sloupce; tahem myší za dělicí spáry mezi tlačítky můžete nastavit šířku sloupce nebo výšku řádku. Pokud zaškrtnutí čtverce zrušíte, tlačítka opticky zmizí – to využijete u hotových formulářů, a sice tehdy, nepotřebujete-li vědět, do které konkrétní buňky budete zapisovat (jste k tomu vedeni výhradně kontextem ve formuláři).

A1 | Přehled 2005

	A	B	C	D	E
1	Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
2		leden	10	35	65
3		únor	25	50	15
4		březen	50	85	0

A1 | Přehled 2005

Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
	leden	10	35	65
	únor	25	50	15
	březen	50	85	0

Obr. 2. Zobrazení listu s tlačítky (záhlavími sloupců a řádků) a bez nich.

JAK SKRÝT MŘÍŽKU

Mřížka je tečkovaný rastr ohraničující jednotlivé buňky. Usnadňuje vytváření tabulek a formulářů – vidíte rozvržení buněk na listu. Při zaškrtnutí čtverce **Mřížku** se mřížka zobrazuje, v opačném případě nikoliv. Potlačení zobrazení mřížky je vhodné pro takové hotové formuláře, jejichž pole pro zápis hodnot jsou dána grafickými prvky. Zobrazení či skrytí mřížky však nemá vliv na tištěnou podobu tabulek; mřížka se totiž netiskne.

	A	B	C	D	E
1	Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
2		leden	10	35	65
3		únor	25	50	15
4		březen	50	85	0

Obr. 3. Zobrazení listu bez mřížky.

POSUVNÍKY

List sešitu může být opatřen dvojicí posuvníků pro usnadnění pohybu v rozlehlejších tabulkách ve svislém i vodorovném směru. K zobrazení posuvníků nebo jejich potlačení je na kartě **Zobrazovat** k dispozici dvojice zaškrtávacích čtverců:

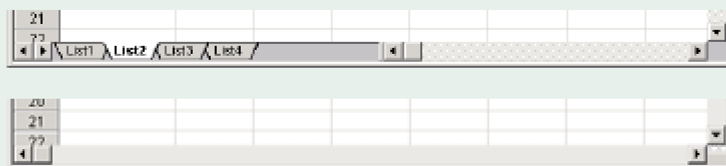
- **Svislý posuvník** – při zaškrtnutí se bude zobrazovat posuvník pro svislý posun listu v okně.
- **Vodorovný posuvník** – při zaškrtnutí se bude zobrazovat posuvník pro vodorovný posun listu v okně.

Možnost potlačit zobrazení posuvníků využijete, pokud je výsledná tabulka menší než předpokládaná velikost okna, ve kterém bude zobrazena. V tom případě by posuvníky (ale třeba i tlačítka v záhlaví sloupců a řádků) zbytečně rušily.

ZÁLOŽKY PRO VOLBU LISTŮ

Obvykle se v levé dolní části okna zobrazují záložky s názvy listů spolu s „převíjecími“ tlačítky. Pomocí záložek se můžete kliknutím myší přesouvat z listu na list a pracovat tam podle potřeby. Pokud je však třeba možnost přechodu na jiné listy potlačit, můžete využít zaškrtávací čtverec **Uši listů** – při zrušení jeho zaškrtnutí se záložky listů nebudou zobrazovat.

Potlačení zobrazení záložek můžete samozřejmě kombinovat s potlačením zobrazení vodorovného posuvníku a zcela tak potlačit ovladače v dolní části okna.

Obr. 4. Okno se záložkami listů a bez nich.

ZOBRAZENÍ VZORCŮ

Pokud sestavené tabulky a formuláře využíváte například k rozesílání zákazníkům, může se hodit možnost potlačit zobrazení vzorců, podle kterých se vyhodnocují mezivýsledky a případné další kalkulace. Není-li čtverec **Vzorce namísto hodnot** zaškrtnutý, zobrazují se v buňkách jen hodnoty vypočtené pomocí vzorců. V opačném případě se místo hodnot zobrazuje znění vzorců – a můžete svou tabulku pohodlně „ladit“.

B7 =Sum(C2:C4)+Sum(D2:D4)+Sum(E2:E4)

	A	B	C	D
7	Celkový součet	335		

B7 =Sum(C2:C4)+Sum(D2:D4)+Sum(E2:E4)

	A	B	C
7	Celkový součet	=Sum(C2:C4)+Sum(D2:D4)+Sum(E2:E4)	

Obr. 5. Zobrazení hodnot a zobrazení vzorců.

INTERPRETACE NULOVÝCH HODNOT

Je-li obsah buňky vyčíslen jako nula (numericky), může být vhodné mít možnost volby, zda tuto nulu zobrazit, nebo zda zobrazit jen prázdnou buňku (bez hodnoty). Při zaškrtnutí čtverce **Buňky s nulovou hodnotou** bude zobrazen obsah buněk, jejichž numerická hodnota je „nula“. V opačném případě budou takové buňky prázdné.

	A	B	C	D	E
1	Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
2		leden	0	0	65
3		únor	0	50	15
4		březen	50	85	0

	A	B	C	D	E
1	Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
2		leden			65
3		únor		50	15
4		březen	50	85	

Obr. 6. Zobrazení nul a jejich potlačení.

OZNAČENÍ A ZOBRAZENÍ KOMENTÁŘŮ

Komentáře k jednotlivým buňkám mohou sloužit jako pomůcka pro toho, kdo tabulku či formulář vyplňuje, nebo naopak pro toho, kdo s vámi spolupracuje na jejich tvorbě. Pokud tedy komentáře chcete vidět, zaškrtněte čtverec **Komentáře** – komentář pak při přiblížení kurzoru myši ke komentované buňce bude zobrazen ve speciální „bublině“.

Při zaškrtnutí čtverce **Označení buněk s komentářem** budou buňky s komentářem označeny červenou tečkou v levém horním rohu komentované buňky.

	A	B	C	D	E
1	Přehled 2005		č.1	č.2	č.3
2		leden	25	15,65	65
3		únor	Údaj zadávejte v kilogramech		15
4		březen	50	85	

Obr. 7. Příklad komentáře určeného pro uživatele.

buňka s komentářem

Obr. 8. Buňka označená jako komentovaná.

ZOBRAZENÍ OBJEKTŮ

Při zobrazení listů můžete potlačit zobrazení vložených objektů, nebo jej naopak vyžádat. Při zaškrtnutí čtverce **Objekty** se bude zobrazovat obsah všech vložených objektů (obrázky apod.). V opačném případě se zobrazí pouze tabulky a jiné doplňky vytvořené přímým zápisem na list 602Tab.

Obrázek v tabulce

Obrázek v tabulce

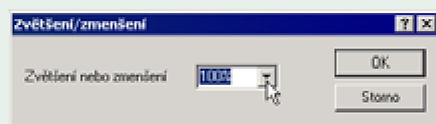
Obr. 9. Aktivované a potlačené zobrazení objektů.

MĚŘÍTKO ZOBRAZENÍ NA LISTU

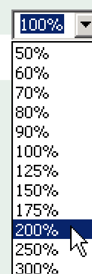
Měřítko zobrazení se týká pouze zobrazení listu v pracovním okně. Jeho změna se neprojeví změnou fyzické velikosti vlastního listu a neovlivní ani tisk – k tomu slouží jiné prostředky.

Měřítko zobrazení nastavíte buď v dialogovém okně příkazu **Zvětšení** (nabídka **Zobrazit**), nebo voličem na nástrojové liště **Úpravy**. Měřítko se udává v procentech; základ je 100 %. Menší čísla znamenají zmenšení (na obrazovce uvidíte více buněk), větší čísla naopak buňky zvětší.

Jiří Lapáček

Obr. 10. Dialogové okno příkazu **Zvětšení**.

Obr. 12. Rozvinutý volič měřítka zvětšení.

Obr. 11. Volič měřítka zobrazení na liště **Úpravy**.

ELEKTRONICKY PODEPSANÉ OBRÁZKY

Zoner Photo Studio 7 navazuje na Zoner Media Explorer, určený pro správu a editaci obrázků. Jednou z originálních novinek je elektronický (digitální) podpis. Ukážeme si, jak elektronický podpis vložit do obrázku, a některé další novinky v praxi.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nainstalovat zkušební elektronický podpis.
- Jak použít elektronický podpis pro obrázky.
- Název programu: Zoner Photo Studio.

ELEKTRONICKÝ (DIGITÁLNÍ) PODPIS

Digitální podpis nezajistí to, že obrázek nikdo nezmění, ale dovolí zjistit, zda podepsaný obrázek někdo neupravil. To je důležité v době, kdy je řada obrázků archivována v elektronické podobě a kdy díky programům pro práci s obrázky můžete změnit obrázek k nepoznání.

Zkrátka pomocí digitálního podpisu umístíte k obrázku jakousi pečeť, která bude při jakékoliv neautorizované manipulaci poškozena. Digitální podpis není zajištěním autorství, ale původnosti obsahu.

Chcete-li si práci s elektronickým podpisem vyzkoušet, je třeba, abyste měli vlastní certifikát k digitálnímu podpisu. Pokud jej nemáte, můžete si o něj buď zažádat, nebo si nainstalovat zkušební certifikát, který je bezplatný a platí přibližně jeden měsíc.

INSTALACE CERTIFIKÁTU

V případě, že certifikát již máte nainstalován, popis instalace přeskočte.

Postup si ukážeme na instalaci zkušebního certifikátu. Doporučujeme pozorně sledovat to, co se při instalačním procesu objevuje na obrazovce.

Otevřete internetovou stránku s adresou *www.caczechia.cz* a na této stránce klikněte na odkaz **Žádost o certifikát**.

Objeví se informace o tom, že budou použity stránky se zabezpečeným připojením, a v okně s informací klikněte na tlačítko **OK**.

Objeví se dialogové okno **Výstraha zabezpečení**. V dolní části okna odpovězte na otázku *Chcete pokračovat?* kliknutím na tlačítko **Ano**.

Na obrazovce se objeví seznam nabízených certifikátů: první položkou je položka *Testovací certifikát*. U ní klikněte na tlačítko **Zažádat o certifikát** (obr. 1).

Na obrazovce se objeví stránka s informacemi o testovacím certifikátu, v její spodní části klikněte na tlačítko **Průvodce žádostí o testovací certifikát**.

PRŮVODCE INSTALACÍ

Na obrazovce je nyní první stránka průvodce instalací certifikátu. Zkontrolujte, zda používáte některý z požadovaných prohlížečů, a poté klikněte na tlačítko **Pokračovat**.

Druhý krok nabízí instalaci certifikátů certifikační autority. V případě, že je již máte nainstalovány, zaškrtněte políčko **Certifikáty CA Czechia...** v dolní části okna. V případě, že certifikáty dosud nemáte, ponechte políčko prázdné.

Klikněte na tlačítko **Pokračovat** (obr. 2).

Na obrazovce se postupně objeví dialogová okna *Možné porušení skriptů* a *Výstraha zabezpečení*. V těchto oknech klikněte vždy na tlačítko **Ano**.

Ve třetím kroku je třeba zadat jméno, město a elektronickou adresu. Ve spodní části tohoto okna jsou dvě zaškrtávací pole – obě zaškrtněte. Poté klikněte na tlačítko **Další** (obr. 3).

V dialogovém okně *Možné porušení skriptů* klikněte na tlačítko **Ano**.

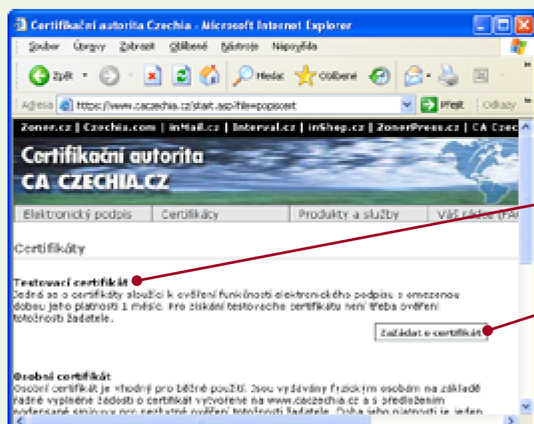
V dialogovém okně *Program vytváří nový klíč RSA* klikněte na tlačítko **Nastavit úroveň zabezpečení**, zaškrtněte položku **Vysoká** a poté klikněte na tlačítko **Další**.

V následujícím dialogovém okně zapište do pole *Heslo* své heslo a pro potvrzení jej zapište ještě jednou do pole *Potvrdit*. Poté klikněte na tlačítko **Dokončit**.

V okně, které zůstalo otevřené, klikněte na tlačítko **OK**.

Ve čtvrtém kroku se objeví číslo vašeho certifikátu a datum platnosti. Klikněte na tlačítko **Pokračovat**.

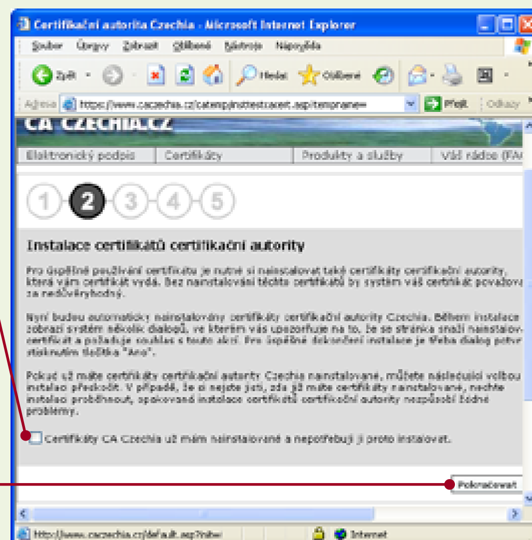
V dialogovém okně *Výstraha zabezpečení* klikněte na tlačítko **Ano**.

Testovací certifikát.

Klikněte na tlačítko **Zažádat o certifikát.**

Obr. 1

Nemáte-li certifikáty CA Czechia nainstalovány, ponechte toto políčko prázdné.

Klikněte na tlačítko **Pokračovat.**

Obr. 2

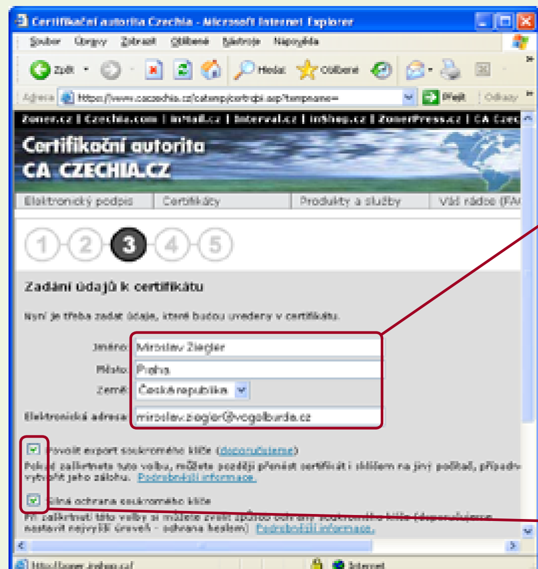
Po instalaci se objeví poslední okno, obsahující odkaz na použití v e-mailových aplikacích.

KONTROLA INSTALACE CERTIFIKÁTU

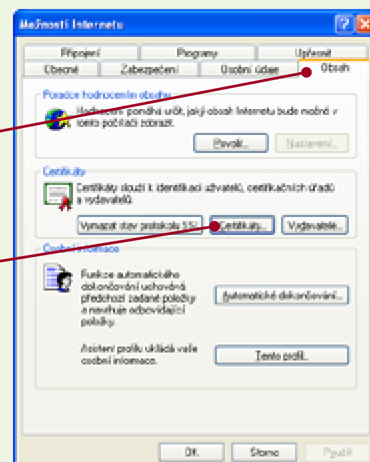
Popis v tomto oddílu platí pro MS Internet Explorer. Z nabídky **Nástroje** MS Internet Exploreru vyberte příkaz **Možnosti internetu**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Obsah** a na této kartě na tlačítko **Certifikáty** (obr. 4).

Na obrazovce se objeví dialogové okno s certifikátem.

Je-li vše v pořádku, dialogová okna můžete zavřít.

Obr. 3

Obr. 4

POUŽITÍ CERTIFIKÁTU V ZONER PHOTO STUDIU

V tomto programu je třeba nejprve vybrat certifikát a poté jej připojit k obrázkům. Certifikát lze od obrázků odebrat.

VÝBĚR CERTIFIKÁTU

V Zoner Photo Studiu klikněte na tlačítko **Nastavení** (obr. 5) a z jeho nabídky vyberte příkaz **Možnosti**.

V dialogovém okně klikněte nejprve na položku **Certifikáty pro podpis**. Poté klikněte na certifikát, který chcete použít, a nakonec na tlačítko **OK** (obr. 6).

PŘIPOJENÍ CERTIFIKÁTU

Vyberte obrázek, ke kterému chcete certifikát připojit. Z nabídky **Organizovat** vyberte postupně příkazy **Digitální podpis** a **Přidat digitální podpis**. V dialogovém okně *Upozornění* klikněte na tlačítko **Ano**.

To, že obrázek je opatřen certifikátem, poznáte v náhledu podle symbolu certifikátu (obr. 7).

ODEBRÁNÍ CERTIFIKÁTU

Vyberte obrázek, kterému chcete certifikát odebrat. Z nabídky **Organizovat** vyberte postupně příkazy **Digitální podpis** a **Odstranit digitální podpis**. V dialogovém okně *Upozornění* klikněte na tlačítko **Ano**.

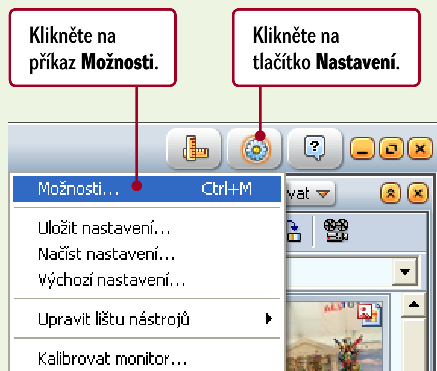
VYHODNOCENÍ DIGITÁLNÍHO PODPISU

Vyberte obrázek, u kterého chcete certifikát ověřit. Z nabídky **Organizovat** vyberte postupně příkazy **Digitální podpis** a **Ověřit digitální podpis**. Na obrazovce se objeví dialogové okno se jménem souboru a v dolní části okna výsledek ověření (obr. 8).

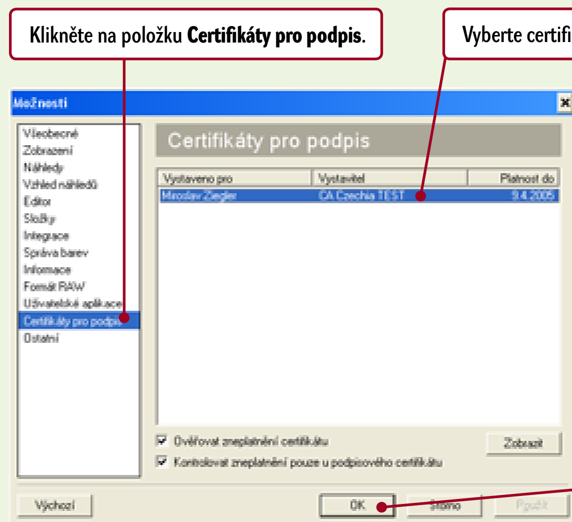
-mzi

info

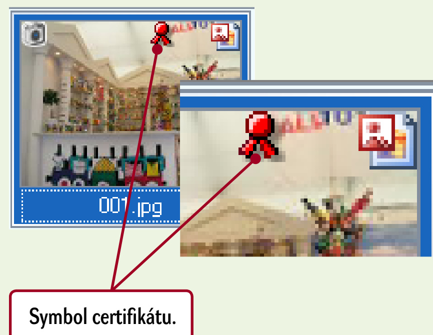
Certifikát můžete připojit pouze k tomu obrázku, který není určen jen pro čtení. Pro ověření klikněte na obrázek pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti**. V dolní části dialogového okna se ujistěte, že není zaškrtnuta položka **Jen pro čtení**.

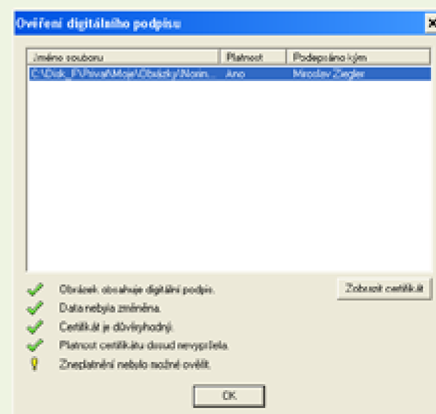
Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7. Pravý horní roh náhledu obrázku je pro přehlednost zvětšen.

Obr. 8

EFEKTY V CORELU

Podle článku v minulém čísle PPK jste si mohli vyzkoušet některé interaktivní nástroje Corelu. Nyní zjistíte, že tento grafický editor vám toho nabídne ještě mnohem víc, např. možnost nastavení průhledných objektů nebo zajímavosti týkající se nastavení čočky.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

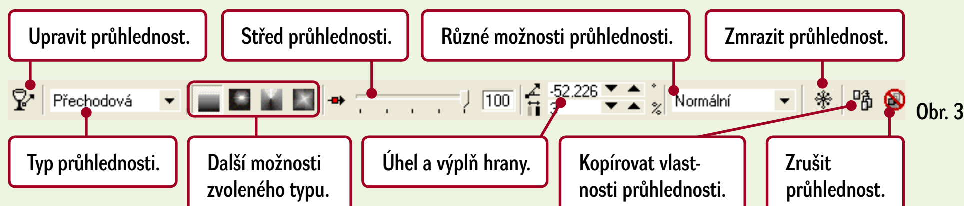
- Jak vytvořit průhledný objekt.
- Jak pracovat s čočkou.
- Jak využít nástroje pro ořez.

Název programu: CorelDRAW!.

CO JE PRŮHLEDNOST?

Slovo „průhledný“ se v životě běžně používá a každý ví, co znamená. Jaká vlastnost se však vztahuje k objektu, když se řekne, že je průhledný? A jak se vůbec průhlednost nastaví?

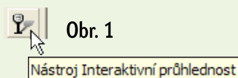
Prostě si vytvoříte objekt, kterým mohou prosvítat jiné objekty, jež se pod daným objektem nacházejí.

Obr. 3

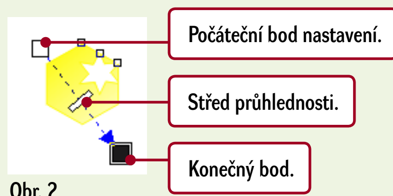
JAK SE PRŮHLEDNÝ OBJEKT VYTVOŘÍ?

1. Nejprve si označte objekt, který chcete mít průhledný.
2. Nyní klikněte na ikonu **Interaktivní průhlednost** (obr. 1).

Obr. 1

3. Vlastní průhlednost vytvořte jen tažením myší přes daný objekt (obr. 2).

Obr. 2

4. Všimněte si změny *panelu vlastností* (obr. 3). Můžete na něm nastavit některé vlastnosti, například typ průhlednosti, počáteční průhlednost apod.

NĚKTERÉ MOŽNOSTI NASTAVENÍ

Nejčastěji se pro průhlednost používá typ přechodový. Ale vyzkoušejte, co se stane, když použijete průhlednost vzorovou (obr. 4) a pak plnobarevnou.

Zjistíte, že na základě použitého vzoru se zde staly průhlednými jen určité tvary a že prokreslení daného objektu zajímavě dotváří (obr. 5).

Zajímavý je také typ Textura. Jeho prostřednictvím vykreslíte v objektu zajímavé tvary průhlednosti nebo pravidelnou vodní hladinu.

Nebojte se experimentovat: na ukázkách je sice práce se změnou typu, ale na panelu vlastností jsou další možnosti nastavení.

CO ZNAMENÁ ZMRAZIT PRŮHLEDNOST?

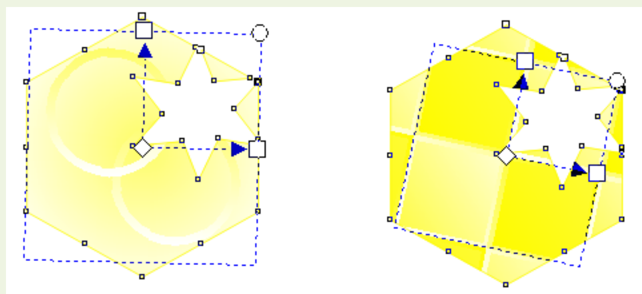
Tento příkaz má smysl použít jen tehdy, když se pod průhledným objektem nachází ještě další objekt. Pak nastane ta situace, že se do průhledného objektu otiskne obraz objektu, který byl pod ním (obr. 6).

To znamená, že když průhledný objekt přesunete, obraz dolního objektu bude na něm již stále (i při přesunu). Stačí, když kliknete na ikonu **Zmrazit**.

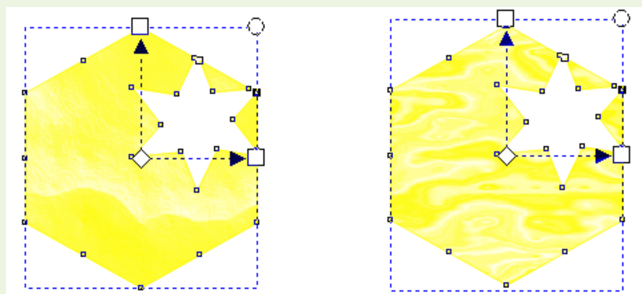
Jestliže opakovaně kliknete na ikonu **Zmrazit**, obraz dolního objektu se zase ztratí.

JAK SE MŮŽETE PRŮHLEDNOSTI ZBAVIT?

Jestliže se vám nastavení průhlednosti na objektu nelíbí, můžete ji snadno zrušit. Jak? Na panelu vlastností stačí kliknout na ikonu **Zrušit průhlednost** (obr. 3).

Obr. 4. Ukázka změny vzorové průhlednosti při výměně použitého vzorku.

Obr. 5. Ukázka změny průhlednosti při použití různých textur.

Objekt, který se nacházel pod průhledným objektem.

Obrys objektu, který se vytvořil zmrazením.

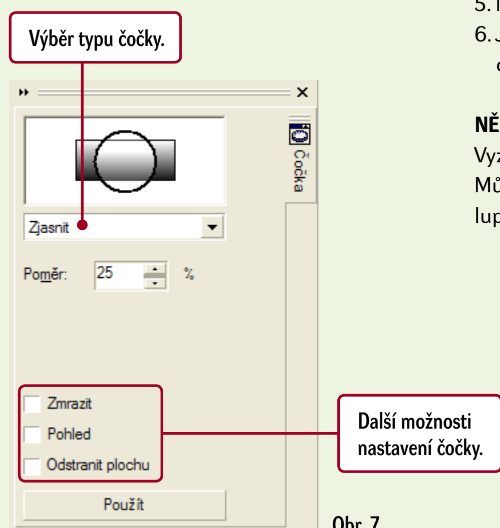
Obr. 6

A CO ČOČKA?

Čočka umí vytvářet různé filtry a jimi můžete měnit vzhled objektů, které se pod čočkou právě nachází. Všechny jednotlivé změny se jednoduše nedají popsat, protože čočka zahrnuje mnoho možností: od jednoduchého vyjasnění přes zvětšení a inverzi až po různé barevné filtry, nebo dokonce tzv. rybí oko.

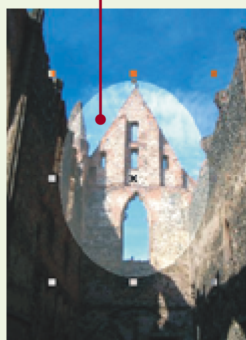
JAK SE S ČOČKOU PRACUJE?

1. Nejprve si nakreslete objekt, se kterým chcete jako s čočkou pracovat, pro začátek stačí jednoduchá elipsa.
2. V nabídce **Efekty** klikněte na příkaz **Čočka**.
3. Zobrazí se ukotvitelný panel pro nastavení čočky (obr. 7).
4. Nyní stačí jen vybírat z nabízených možností, pro začátek to může být například zjasnění.

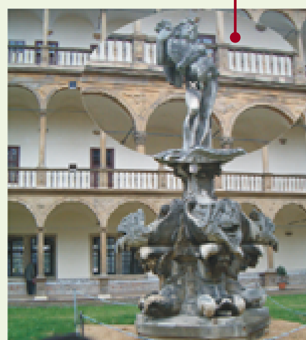
Obr. 7

Čočka vytvářející zjasnění umístěná na fotografii.

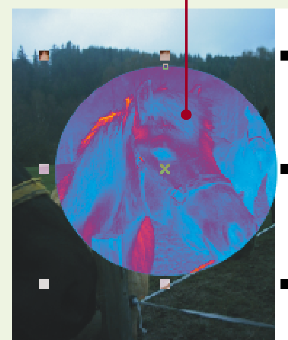
Obr. 8

Co umí čočka, pokud jde o zvětšení.

Obr. 9

Žárová mapa napodobí zobrazení v infračerveném světle.

Obr. 10

5. Nakonec klikněte na tlačítko **Použít**.
6. Jestliže čočka je nad fotografií, pozorujte, co se v místě čočky stane (obr. 8).

NĚKTERÉ MOŽNOSTI POUŽITÍ ČOČKY

Vyzkoušejte například efekt zvětšení. Můžete si představit, že držíte v ruce lupu, přes kterou se na objekt díváte (obr. 9).

Tzv. žárová mapa vám zase napodobí zobrazení v infračerveném světle (obr. 10).

Nezapomeňte si vyzkoušet tzv. rybí oko. Na obrázku 11 můžete pozorovat, co se s obrázkem stalo.

Obr. 11. Jak se změní obrázek při použití rybího oka?

OŘÍZNUTÍ POWERCLIP

Nástroj, který se nazývá **PowerClip**, umí ořezat objekt podle ohraničení objektu jiného. Tomuto druhému objektu se pak říká kontejner. Dá se říci, že ořezává objekty podle zvoleného kontejneru.

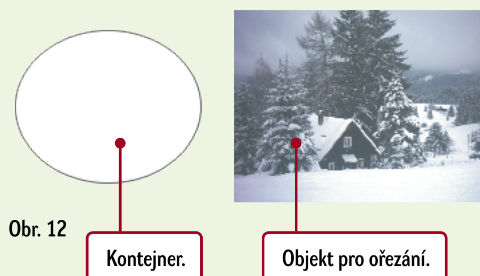
JAK SE S NÁSTROJEM PRACUJE?

1. Nakreslete nejprve kontejner a objekt, který potřebujete ořezat.
2. Označte objekt, který chcete ořezat.
3. V nabídce **Efekty** klikněte postupně na příkazy **Oříznutí PowerClip** a **Vložit do kontejneru**.
4. Kurzor myši se změní v černou šipku a jí klikněte na kontejner (obr. 12).
5. Zvolený objekt se ihned ořízne (obr. 13).

Budete-li chtít původní objekty ještě dodatečně upravovat, musíte kliknout na příkaz **Upravit obsah** v nabídce **Efekty** a **Oříznutí PowerClip**. Tento příkaz totiž obsah kontejneru dočasně uvolní pro úpravy. Neustále však budete vidět obrys kontejneru.

Jakmile budete s úpravou spokojeni, zadejte příkaz **Dokončit úpravy této úrovně** (opět v nabídce **Efekty** a **Oříznutí PowerClip**), a celý obsah se vrátí zpět do kontejneru.

Jestliže byste účinek kontejneru potřebovali někdy zcela zrušit, zvolte příkaz **Vyjmout obsah**.

Obr. 12

Obr. 13

Objekt oříznutý kontejnerem.

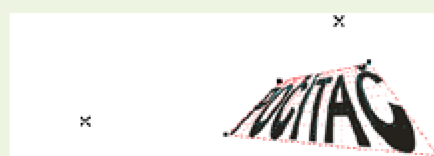
A NA ZÁVĚR JEŠTĚ PERSPEKTIVA

Mezi efekty programu CorelDraw se může zařadit také tzv. **perspektiva**. Jestliže nějaký objekt označíte a poté v nabídce **Efekty** kliknete na příkaz **Přidat perspektivu**, posunem některých okrajů vytvoříte zdání prostoru (obr. 14 a 15).

Marie Franců

Obr. 14

Obr. 15

FTP POD KONTROLOU

Pokud vytváříte vlastní webové stránky, či jen někdy potřebujete přenést po internetu objemově větší soubory, určitě jste se setkali s protokolem FTP. Přestože jeho podporu má zabudovánu i většina prohlížečů internetových stránek, je vhodné poohlédnout se po specializovaném programu – tzv. FTP klientovi. Popišme si ovládání jednoho z nich – programu FileZilla.

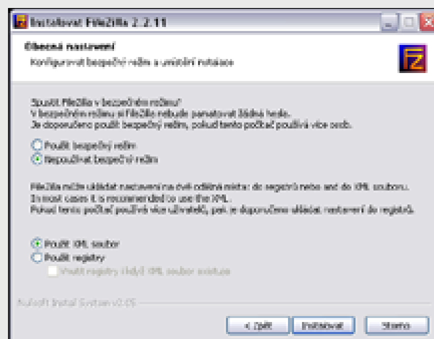
> **info**
>
> V tomto článku se naučíte, jak pracovat s programem FileZilla.
>
> **FileZilla 2.2.11**
> **Autor:** Tim Kosse
> **Licence:** freeware.
> **Lokalizace do češtiny:** ano.
> **Domovská stránka:** *http://sourceforge.net/projects/filezilla.*

INSTALACE

Po spuštění instalace se program nejprve zeptá (**Please select a...**), ve které jazykové verzi budete chtít pracovat. Ze seznamu vyberte **Česky** a klikněte na **OK**. Dále je třeba odsouhlasit licenční ujednání. Program je k dispozici zdarma, takže postačí, když kliknete na tlačítko **Souhlasím**.

Následující tři okna se postupně zeptají na obvyklé informace. Nejprve je to rozsah instalace. Ten klidně ponechte **standardní**. Cílovou složku lze změnit nalistováním pomocí tlačítka **Procházet**, ale přednastavený adresář bude vadit asi málokomu. Dále zvolte název složky pro zástupce v nabídce Start. Pokud o zástupce v tomto místě nestojíte, označte políčko **Nevytvářet zástupce**. Mezi jednotlivými okny přecházejte pomocí tlačítka **Další**.

Nějaké změny však určitě provedete v posledním okně průvodce instalací (obr. 1). Pokud počítač využíváte pouze vy (a eventuálně osoby, kterým věříte), označte volby **Nepoužívat bezpečný...** a **Použít XML soubor**. Tím docílíte toho, že program bude moci ukládat hesla a bude mít „snazší cestu" ke konfiguračním záznamům. V opačném případě zvolte položky **Použít bezpečný...** a **Použít registry**. Instalaci dokončete kliknutím na tlačítko **Instalovat**.

Obr. 1. Nastavení bezpečnosti a uložení konfigurace zvolte v závislosti na tom, zda počítač používáte sami, či se o něj dělíte s více uživateli.

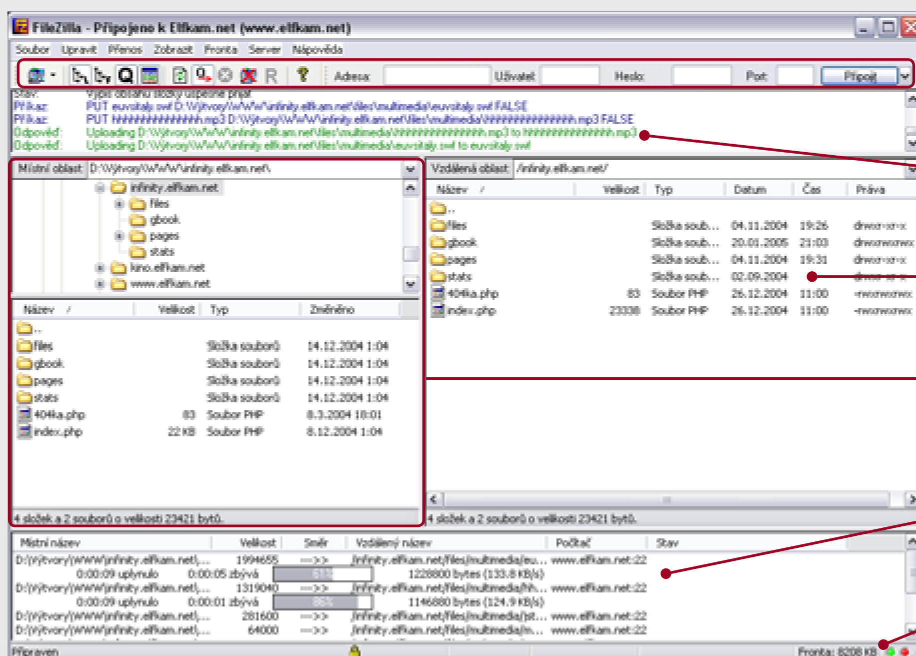
JEDNOTLIVÉ ČÁSTI HLAVNÍHO OKNA

Při horním okraji okna aplikace (obr. 2) naleznete dle zvyklostí panel nástrojů. V jeho pravé části naleznete kolonky **Adresa**, **Uživatel**, **Heslo**. Po jejich vyplnění a po kliknutí na tlačítko **Připojit** se bez jakéhokoli nastavování můžete rovnou připojit k FTP serveru. (**Port** zadávat nemusíte, automaticky se pracuje se standardním FTP portem – 21).

Pod panelem nástrojů naleznete textový výpis komunikace s FTP serverem. Tento výpis bude zajímat spíše zkušenější uživatele. Přesto nechte alespoň část výpisu viditelnou, abyste si všimli případných chyb spojení a neztráceli hlavu, když program náhodou se serverem „nemluví". Pro lepší orientaci jsou jednotlivé texty barevně odlišeny – modře jsou označeny příkazy, černě stavové zprávy, zeleně úspěšně provedené příkazy a červeně jsou označeny chyby.

Prostřední část okna aplikace je značně podobná správcům souborů. Vpravo naleznete (po připojení) výpis souborů a adresářů

> **info**
>
> **CO FTP VLASTNĚ JE? (File Transfer Protocol)**
>
> Speciální internetový protokol sloužící (na rozdíl třeba od známého HTTP) výhradně k přenosu souborů. Nejčastěji se používá pro nahrávání webových prezentací na servery a pro přenos objemově velkých souborů (cca 5 MB a více), které většinou již nelze poslat jako přílohu e-mailem.
>
> V poslední době se stále častěji prosazuje tzv. SFTP (Secured File...), který na rozdíl od FTP klasického používá šifrovaný přenos dat, a je tedy bezpečnější.

Obr. 2

na serveru, vlevo stromovou strukturu disků na počítači a pod ní výpis obsahu zvoleného adresáře. Přenos dat ze serveru a na server se tak redukuje na úkony známé z práce se soubory a složkami v operačním systému. V panelech si nalistujete požadované adresáře na serveru i na svém počítači a prostým označením požadovaných dat a jejich přetažením do druhého panelu zahájíte stahování/nahrávání. Volby jako **Přejmenování**, **Odstranění**, **Vytvoření složky** či nastavení **Atributů souboru** jsou dostupné po kliknutí pravým tlačítkem myši.

V úplně spodní části okna FileZilly naleznete výpis souborů čekajících na přenos. Pokud jsou některé soubory právě přenášeny, vidíte také stav tohoto procesu, vyjádřený v procentech, ve zbývajícím čase a aktuální rychlost přenosu. Po kliknutí pravým tlačítkem myši na jakýkoli soubor v tomto výpisu jsou dostupné volby týkající se přenosu – **Pozastavení** a **Obnovení**, **Odebrání** souboru z fronty či **Posunutí** ve frontě **dolů/nahoru** či **na začátek/na konec**. V pravém dolním rohu si ještě všimněte položky **Fronta (číslo) bytů**, která udává celkový objem dat čekajících na přenos.

SPRÁVCE MÍST

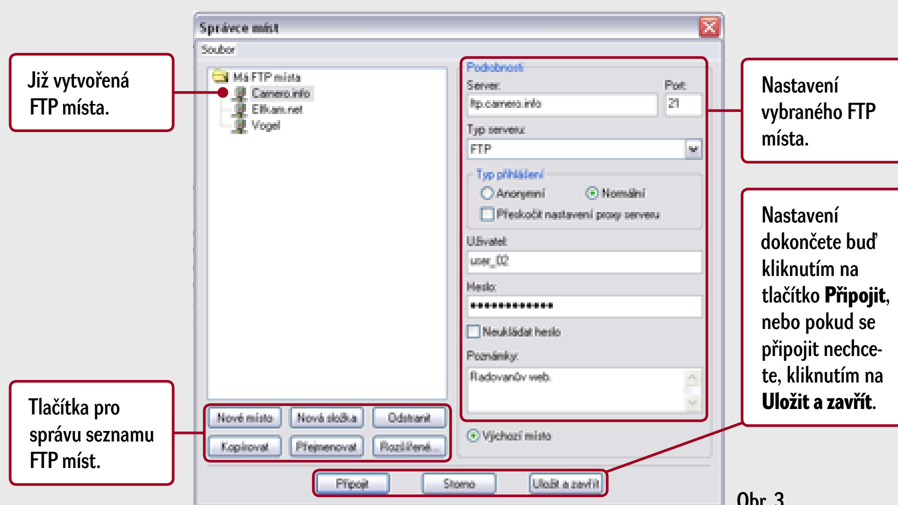
Aby uživatel nemusel při každém spuštění programu znovu a znovu zadávat přihlašovací údaje (týkající se jednotlivých serverů), disponuje FileZilla tzv. správcem míst (obr. 3). Otevřete ho pomocí prvního tlačítka (se symbolem počítačů v síti – obr. 5) na panelu nástrojů nebo příkazem **Soubor/Správce míst** (klávesová zkratka **Ctrl + S**).

VLOŽENÍ NOVÉHO ZÁZNAMU

Klikněte na tlačítko **Nové místo** a v seznamu míst upravte jeho název. Poté v pravé části zadejte adresu **serveru** a vyberte jeho **typ** – obvykle postačí ponechat výchozí volbu (**FTP**). Jedině chcete-li využít možnost zabezpečeného přenosu, vyberte **SFTP pomocí SSH2**. **Port** se doplňuje automaticky. Změnit ho je nutné jen ve výjimečných případech. (Pokud by to bylo potřeba, administrátor serveru, ke kterému se připojujete, tuto skutečnost oznámí.)

Typ přihlášení zvolte **Normální** a zadejte jméno **uživatele** a **heslo**. Čtvereček **Neukládat heslo** označte, pokud nevěříte jiným lidem pracujícím na tomtéž počítači – program pak bude heslo vyžadovat při každém pokusu o připojení. Některé servery umožňují **anonymní přihlášení**, tj. bez zadání uživatelského jména a hesla. Pokud se k takovému serveru připojujete, příslušnou volbu označte.

Ke každému místu je ještě možné vložit **poznámky** a nastavit ho jako **výchozí** (bude vybráno při každém spuštění správce míst). Pokud se chcete rovnou připojit, klikněte na tlačítko **Připojit**, v opačném případě na **Uložit a zavřít**.

Obr. 3

SPRÁVA ZÁZNAMŮ

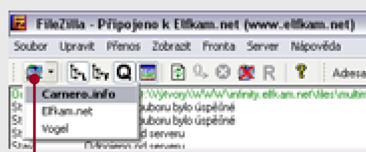
Jednotlivá místa si můžete roztřídit do složek – ty vytvoříte pomocí tlačítka **Nová složka**. Jak složky, tak jednotlivá místa lze samozřejmě **Přejmenovat** či **Odstranit**. Možnost **Kopírovat** použijte pro ušetření práce v případě, že vkládáte nové místo s podobným nastavením, jaké má již některé místo z existujících.

Označíte-li nějaké místo a kliknete-li na tlačítko **Rozšířené**, můžete nastavit, do kterého adresáře má při připojení přejít panel s výpisem adresářů/souborů v počítači (**Výchozí místní složka**) a na serveru (**Výchozí vzdálená složka**). Zde také nastavíte buď **použití pasivního**, nebo **aktivního přenosu** (to využijí pouze zkušenější uživatelé).

PŘIPOJOVÁNÍ A ODPOJOVÁNÍ

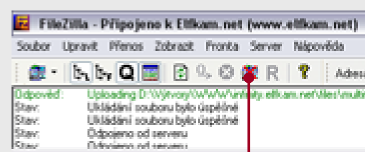
K serveru se připojíte, když ve správci míst vyberete požadované místo a kliknete na **Připojit**. Rychlejší cesta však vede přes panel nástrojů. Klikněte na malou černou šipku u ikony správce míst (obr. 4) a vyberte požadovaný server. Rychle se **Připojit k výchozímu místu** můžete také pomocí stejnojmenného příkazu v menu **Soubor**.

Odpojení provedete příkazem **Soubor/Odpojit** (**Ctrl + D**) nebo kliknutím na tlačítko se symbolem přeškrtnutého počítače na panelu nástrojů (obr. 5) či prostým ukončením programu.

Obr. 4

Tlačítko **Správce míst** na panelu nástrojů.

Obr. 5

Tlačítko pro odpojení na panelu nástrojů.

NĚKTERÁ NASTAVENÍ

Otevřete si z menu **Upravit** položku **Možnosti**. V pravé části okna se nachází soupis témat nastavení, vlevo pak jednotlivé položky ke konfiguraci.

V části **Spojení** se ujistěte, že je označena možnost **Zapnout systém...**, a čas nastavte mezi **5** až **15** vteřin. Zabráníte tak nechtěným výpadkům spojení při nečinnosti.

Dále vyberte **Nastavení přenosu** a označte **Zachovat datum...** a **Použít vícenásobná...** Do pole **Přenášet najednou souborů** vepište klidně větší číslo (10 nebo 20), program automaticky v závislosti na rychlosti vašeho připojení tento počet upraví. Co má program dělat, **Pokud už cílový soubor existuje...**, nastavte podle osobních preferencí.

Potřebujete-li z nějakého důvodu omezit rychlost přenosů (např. když nechcete, aby FTP zabral celou kapacitu linky), učiňte tak v části **Nastavení přenosu/Rychlostní limit**. Omezení lze také nastavit jen pro určité dny/hodiny (volbou **Použít pravidla...** a kliknutím na tlačítko **Přidat**).

Položku **Nastavení rozhraní** doporučujeme prohlédnout podrobněji celou. Slouží k nastavení programu samotného – co a kde se má či nemá zobrazovat, v jaké konfiguraci má program startovat apod. Vzhledem k tomu, že program je v češtině, nebudeme se o jednotlivých volbách rozepisovat. Každý uživatel nechť si je nastaví podle vlastního uvážení.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

NEVĚŘTE VŠEMU!

Každému uživateli elektronické pošty jistě nějaký takový e-mail přišel: jednou je to varování před novým druhem viru a zároveň návod, jak jej odstranit, podruhé tklivý příběh umírajícího pacienta, který potřebuje vzácnou krevní skupinu, zakončený úpěnlivou prosbou, aby dárce zatelefonoval na známou pražskou kliniku.

Jindy vám přijde text plný vznosných vět o důležitosti lásky a přátelství s vyobrazením skákajících delfínů či růžolících andělíčků, zakončený varováním, že pokud text nerozešlete na x adres, pak se vám stane neštěstí. V poslední době je „šlágrem“ zpráva s fotografií holčičky, která údajně přežila řádění vlny tsunami a hledá své rodiče.

Avšak ještě dříve než e-mail zahraje na vaši citlivou strunu a vy předáte e-mail dále (co kdyby se někdo takový našel nebo by věděl více?), vezměte na vědomí, že na internetu nemůžete všemu věřit, spíše naopak. E-maily, které jsme právě popisovali, totiž nejsou nic jiného než tzv. hoax, tedy podvodné a nepravdivé e-maily, které je třeba smazat a dále nešířit.

CO JE HOAX

Výraz hoax pochází z angličtiny a označuje „novinářskou kachnu, šprým, smyšlenku“. A to je i základní charakteristika podobných e-mailů – jde o zprávy, které se nezakládají na pravdě, případně které mají určitý pravdivý základ, avšak do značné míry zkomolený. Dalším poznávacím znamením hoaxu je apel, abyste zprávu rozeslali na co nejvíce adres. A konečně jej poznáte podle toho, že odkazuje na nějaký důvěryhodný zdroj (např. Microsoft, FBI...) a je psán poměrně odborně – tedy tak, aby méně zkušení uživatelé (ať už v oblasti virové nákazy, fungování počítače, nebo jakékoliv jiné) si řekli, že bude rozhodně lepší, když tento e-mail přepošlou svým známým. Ale tím pouze vyplní vůli toho, kdo hoax vymyslel a pustil do světa.

JAK HOAXY VZNIKAJÍ?

Těžko říct, jaký je profil těch, kdo hoaxy vymýšlejí. Jistý je však jejich záměr – vystřelit si z ostatních a dostat hoax mezi co nejvíce uživatelů. V tom je zřetelný rozdíl

České stránky s kartotékou hoaxů najdete na adrese *www.hoax.cz*.

hoaxů oproti tzv. spamu (nevyžádané poště) a rozesílání virů. Cílem těch, kdo rozesílají spam, je v první řadě obohatit se. Spam totiž většinou obsahuje nabídku všeho možného (prodloužením penisu počínaje a softwarem konče). A rozesílatelé zpráv s viry zase chtějí slyšet o co nejvíce zničených počítačích a spadlých sítích a jejich hlavním záměrem je destrukce a potvrzení vlastní jedinečnosti. Záměrem hoaxu je však to, aby co největší počet lidí sedl „na lep“ a smyšlené zprávy bez ověření slepě poslal dál.

DRUHY HOAXŮ

Ačkoliv je hoaxů mnoho, lze vystopovat několik základních druhů, se kterými se můžete setkat. Mezi asi nejtypičtější hoaxy patří varování před novými viry. Toto varování je většinou doprovázeno vylíčením děsivých následků, které může takový vir napáchat. Každý o trochu více počítačově vzdělaný uživatel by si v této souvislosti pouze poklepal na čelo. Jste např. zastrašováni, že takový vir může způsobit ztrátu veškerých dat. V jiném druhu takových e-mailů se zase můžete dozvědět, že vir může být obsažen v hojně rozšířených aplikacích, jako je např. textový editor Word.

Jiný typ hoaxu útočí na lidský soucit. Klasickým případem je e-mail, který vesele obíhal republiku ještě nedávno. Šlo o případ jisté pacientky, která neměla peníze

JAK VYPADÁ TYPICKÝ HOAX (info)

Naprosto typickým hoaxem, který již nějakou dobu trpělivě obíhá svět, je varování před novým virem Zlatko s velmi ničivými účinky. Posuďte sami:

„Aktuální varování!

Prosím, sdělte dalším osobám, které znáte a mají připojení na Internet.

Je možné, že obdržíte E-mail šetřič obrazovky s názvem „ZLATKO“(Zlatko.exe).

V žádném případě neotvírat!!!! Ihned smazat!

Při rozbalení dat ztratíte všechna data, disk se kompletně vymaže a osoba, která Vám poslala tento e-mail, získá přístup na Vaši internetovou adresu a k ni příslušejícímu heslu.

Tento virus je od neděle v oběhu a je velmi nebezpečný.

Pošlete varování na všechny osoby z Vašeho adresáře.

AOL potvrzuje, že virus je nebezpečný a že neexistuje žádný antivirovýprogram, který by ho odstranil. Prosím, pošlete tuto zprávu všem Vašim kolegům, známým a přátelům.“

HOAX V ROZHLASE (info)

O tom, že na hoax může „naletět“ i řada těch, od koho byste to skutečně nečekali, svědčí příhoda z nedávné doby (únor 2005).

Rozhlasová stanice Frekvence 1 totiž převzala bez ověření e-mailovou zprávu o tom, že v sedadlech prostředků pražské hromadné dopravy se můžete setkat s jehlami infikovanými virem HIV.

Je jasné, že tak důležitá zpráva se setkala s masivní odezvou a lidé se obávali, aby se nenakazili. Těžko mohli posluchači tušit, že se jednalo o klasický a poměrně známý hoax, který ani nebyl horkou novinkou – naopak je znám a na specializovaných stránkách (viz níže) archivován již od roku 2001.

Pokud by se tedy odpovědný redaktor zamyslel nad některými základními nesrovnalostmi (virus HIV je totiž velmi málo odolný a poměrně rychle hyne) a hlavně si svou zprávu ověřil (např. pokud by se podíval do kartotéky hoaxů), nedošlo by k počínající panice. Navíc takové jednání lze označit jako trestný čin šíření poplašné zprávy.

Kartotéku hoaxů provozuje na svých stránkách také společnost Symantec.

na nákladnou operaci, jež by jí zachránila život. Jistá společnost slíbila, že za každé odeslání dopisu s touto zprávou na další adresu připíše pacientce jeden cent a tímto způsobem získá na operaci peníze. Kdo by tedy neprojevil soucit a neudělal takovou maličkost, jako je kliknout na tlačítko pro předání dopisu dál. Na stejné bázi jsou založeny hoaxy informující o pacientech, kteří potřebují určitý druh krve, případně kostní dřeň apod. Dalším velmi rozšířeným a mezi uživateli velmi oblíbeným hoaxem je e-mail, který slibuje prakticky za nic – tedy za rozeslání dopisu na co nejvíce adres – určité výhody a požitky. Známý je hlavně hoax, ve kterém je vám za takovou službu přislíben zcela nový telefon Nokia (přímo z Finska), případně ubytování v síti hotelů. Konečně nesmíme opomínat klasické řetězové dopisy. Ty jsou známé ještě z doby, kdy počítač zabíral jednu celou místnost a musely se pracně opisovat. Dnes je situace mnohem snazší – stačí kliknout na patřičné tlačítko, vložit libovolné množství e-mailových adres, a v mžiku můžete takový dopis vypustit na stovky adres. A co bývá obsahem takového dopisu? Většinou jde o sladkobolné povídání o tom, jak je náš život krátký a jak máme spoléhat pouze na pravé přátelství, případně jde o „zaručeně pravé" příběhy ze života, které v sobě skrývají vznosné poselství. Na konci příběhu je však účel dopisu zřejmý: naprosto pokaždé se zde vypočítává, jak se vám život zlepší, pokud dopis pošlete na 10, 20, 30 adres... V případě, že byste dopis smazali, stihne vás krutý trest v různé podobě.

V ČEM JE HOAX ŠKODLIVÝ

Podobně jako spam je hoax škodlivý v tom, že zatěžuje síť. Nezanedbatelná je také ztráta důvěry – pokud takovou poplašnou zprávu pošlete např. svému obchodnímu partnerovi, asi si u něj kredit příliš nezvýšíte. Hoax je také velmi obtěžující: pokud obdržíte několik podobných zpráv denně, jistě vám to na náladě nepřidá. Často také může jít o šíření poplašné zprávy, případně důležité informace jsou zcela spleteny a mohou leccos ještě více zkomplikovat. Hoaxy se většinou posílají hromadně na mnoho adres a málokdo se obtěžuje tím, aby adresy vkládal do tzv. slepé kopie (aby adresát neviděl adresy ostatních). Hoaxy jsou tak dobrou zásobárnou funkčních e-mailových adres, což má pro některé „vykuky" hodnotu zlata.

NEPOSÍLEJTE – MAŽTE!

Co tedy s hoaxem dělat? Naše rada zní: okamžitě smazat! Elektronická pošta je sice velmi vhodná pro případ, kdy někdo shání pomoc, ale v okamžiku, kdy si nelze ověřit zdroj, a je tedy nutné důvěřovat zcela cizímu člověku, informační výpověď se rovná nule. Jako v jiných oblastech našeho života je třeba vzít rozum do hrsti, a než něco učiníme, vyplatí se přemýšlet. **-mia**

KARTOTÉKA HOAXŮ

tip

Pokud vám přijde zpráva a nejste jisti, zda jde o hoax, či nikoliv, informujte se na speciálních stránkách *www.hoax.cz*, které se hoaxy zabývají. Kromě informace o hoaxech a také obecných pravidel slušného chování na internetu (tzv. netikety) je zde i pravidelně aktualizovaná kartotéka hoaxů. Když se na internetu nějaký takový e-mail objeví, vždy je prozkoumán, a pokud jde o hoax, je uložen do kartotéky. Také se pátrá po zdroji a často se k problému vyjadřuje odborník, který vysvětlí, proč je tvrzení v poplašné zprávě nesmyslné. Podobné stránky najdete i na zahraničním internetu. Pravidelně aktualizovanou databázi hoaxů má na svých stránkách *http://www.symantec.com/avcenter/hoax.html* také společnost Symantec. Stránky zasvěcené boji proti hoaxu najdete i na adrese *http://hoaxbusters.ciac.org.*

TY STRÁNKY JSOU ZASE V ANGLIČTINĚ!

Ach jo... Znáte tuto situaci? Firma Microton nabízí doplněk pro MS Internet Explorer, který z anglických stránek vytvoří stránky české.

info

NÁZEV: EUROTRAN XP

Výrobce: Microton, s. r. o.

Orientační cena: roční předplatné 790 Kč / 890 Sk.

Internet: http://www.eurotran.cz, http://www.microton.cz.

JAK PŘEKLADAČ ZÍSKAT

Ze stránek www.eurotran.cz si stáhnete instalační program Eurotran-setup.exe; jeho velikost lehce přesahovala 2 MB. Po nainstalování je třeba restartovat počítač (instalační program restartoval počítač bez dotazů, výrobce slíbil, že dotaz na restart doplní).

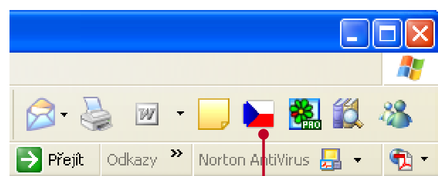
Spustíte-li poté MS Internet Explorer, najdete v jeho panelu nástrojů nový přírůstek – Eurotran XP.

V této podobě funguje nástroj dvě hodiny, poté je třeba jej zaregistrovat u výrobce. Aby překladač pracoval, je třeba, aby počítač byl připojen k internetu.

Je třeba připomenout, že překladač je možné v současné době využít pouze pro MS Internet Explorer.

JAK SE S PŘEKLADAČEM PRACUJE

Otevřete stránku, kterou chcete přeložit do češtiny, a klikněte na nástroj Eurotran XP. Tento nástroj zajistí, že se váš počítač připojí k serveru Eurotran; ten překlad zpracuje a odešle do vašeho počítače přeloženou stránku. Výsledná stránka má stejnou grafickou podobu jako originál. Přeložené jsou pouze texty, to znamená, že pokud stránka obsahuje např. tlačítka v podobě obrázků, tyto nápisy zůstanou v původním tvaru.

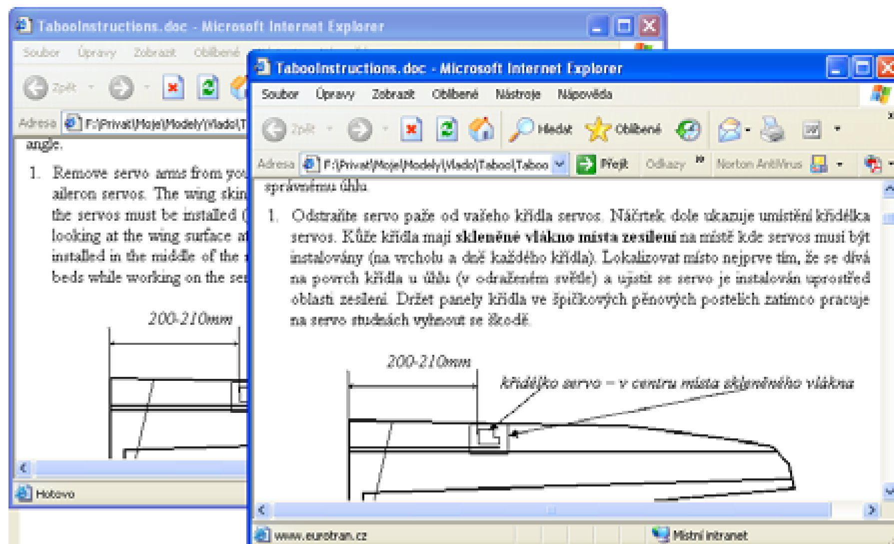
V panelu nástrojů přibyla nová ikona.

Ikona nástroje Eurotran XP.

VÝSLEDEK PŘEKLADU

Tady jsme v hodnocení trochu rozpačití. Čeština má na rozdíl od angličtiny sedm pádů; pokud pády při překladu nejsou dodrženy, vypadá to, jako když hovoří některá z domorodých postav dobrodružných příběhů. Nicméně tento nedostatek lze překladači odpustit, srozumitelnost se tím snižuje minimálně.

Horší je to se slovosledem a s případy, kdy pro jedno anglické slovo existuje více českých ekvivalentů. Nicméně i tady se lze ve většině případů dobrat původního významu věty, jen je třeba zamyslet se nad souvislostmi. Hodně pomůže, pokud se v dané problematice orientujete.

Vzhled stránky původní i vzhled stránky přeložené jsou stejné.

Při zkoušení na různých stránkách jsme došli k názoru, že překladač umožní udělat si přehled o tom, o čem stránka pojednává. Překládáte-li odborný text, jsou některé odborné nebo slangové výrazy ponechány v původním tvaru.

JENOM OBSAH INTERNETU?

Ne, překládat lze všechny dokumenty, které jsou uloženy ve formátu HTML. To znamená, že data uložená např. v MS Wordu můžete uložit do nového dokumentu ve formátu HTML, tento dokument otevřít v prohlížeči a přeložit jej.

CELKOVÝ DOJEM

Překladač Eurotran může být dobrou pomůckou pro ty, kteří nevládnou angličtinou a chtějí získat přehled o tom, co anglicky psané stránky přinášejí.

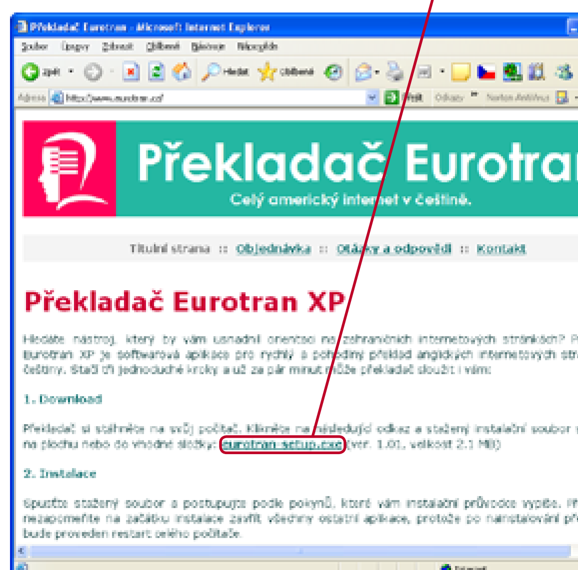
Potřebujete-li dokonalý překlad, musíte se obrátit na profesionálního překladatele.

-mzi

info

Při zkoušení této možnosti jsme narazili na to, že MS Word dovoluje uložit dokument v podobě internetové stránky jako soubor s příponou *MHT* (webová stránka se i s obrázky uloží do jediného souboru) nebo s příponou *HTM* (obrázky se ukládají do samostatných souborů). Formát *HTM* nabízí dvě možnosti: *HTM* nebo *HTM – zjednodušený formát*. Použijete-li formát *MHT* nebo *HTM*, mohu nastat v přeložené stránce problémy se zobrazováním obrázků. Při použití formátu *HTM – zjednodušený formát* tyto problémy nebyly.

Kliknutím na tento odkaz stáhnete instalační program.

CHCETE VLASTNÍ WWW STRÁNKY?

Bez větší nadsázky lze říci, že webové stránky se staly snad nejúspěšnější službou internetu. Přesto pokud jde o jejich vytváření, panuje jakési „temno“ a mnoho uživatelů si myslí, že jde o kdovíjak složitou činnost. Pojďme se přesvědčit, jestli je tomu skutečně tak…

JAK OBTÍŽNÉ JE VYTVOŘIT VLASTNÍ WWW STRÁNKY?

Tato otázka je obvykle první, kterou uživatelé bez zkušeností s tvorbou WWW stránek pokládají. A jako mnoho jiných otázek ji nelze jednoznačně zodpovědět. Vše se totiž odvíjí od toho, co od vytvářeného webu očekáváme. Pokud potřebujeme například vytvořit pouze pozvánku na setkání bývalých spolužáků, postačí znát „fígl“ na uložení textového dokumentu v jazyce HTML (viz info). Vytvoření internetového obchodu vyžaduje mnoho hodin práce.

Lze však říci, že vytvořit jednodušší web dokáže i mírně pokročilý uživatel. A přitom takto „na koleně“ vyrobené stránky mohou vypadat a sloužit daleko lépe než stránky od mnohých „profesionálních“ tvůrců. Nejdůležitější je nemít před tvorbou webů zbytečný respekt.

JAK SE STRÁNKY VYTVÁŘEJÍ?

Další otázka, na niž není jednoznačná odpověď. K vlastnímu webu totiž vedou v zásadě tři cesty.

Editory WYSIWYG

V první řadě je to použití tzv. editoru WYSIWYG. Jedná se o specializované programy, které nevyžadují po uživateli žádnou znalost jazyka pro tvorbu webových stránek a v kterých se pracuje jako v běžných textových a/nebo grafických editorech.

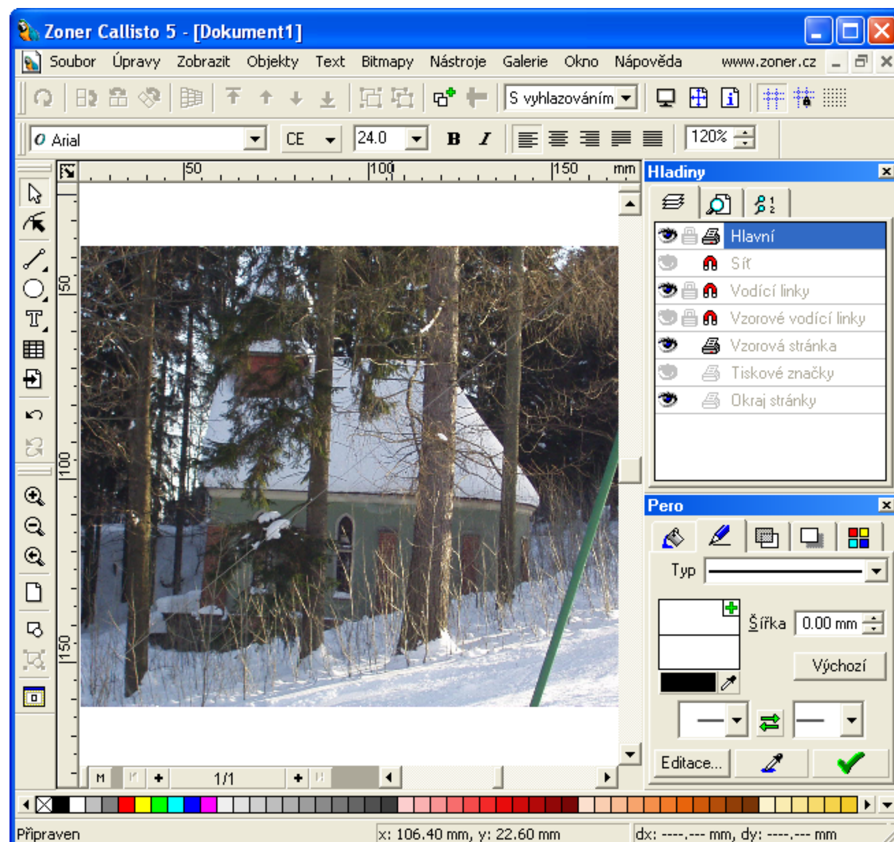
Na první pohled ideální způsob však má několik závažných nedostatků. Tyto aplikace obvykle nedokáží sestavit složitější web. A pokud tuto schopnost mají, jedná se obvykle o programy natolik komplikované, že jejich manuál je mnohokrát silnější než učebnice jazyka HTML samotného. Navíc jde o produkty vesměs komerční, za které si jejich autoři dají patřičně zaplatit. Samozřejmě existují i freewarové alternativy, nicméně jejich nectností je zase často první zmiňovaná nevýhoda – nic složitějšího prostě nevygenerují.

Dalšími problémy těchto aplikací bývají zbytečně složité (objemově velké) výsledné soubory a/nebo stránky, které lze v některých prohlížečích zobrazit jen s obtížemi, což určitě také není žádoucí. Nicméně pro uživatele, kteří potřebují rychle vytvořit jednodušší web, je editor WYSIWYG určitě dobrou volbou. Asi nejznámějšími programy tohoto typu jsou Microsoft Frontpage a Macromedia Dreamweaver.

Redakční systémy

Druhým způsobem, jak „vytvořit“ vlastní web, jsou již hotové systémy stránek (někdy nazývané také „redakční systémy“), které lze z internetu stáhnout a doplnit vlastními texty, obrázky, menu apod.

Pro začínajícího uživatele je to však způsob krajně nevhodný hned z několika příčin. Jednak tyto systémy (včetně nápovědy) bývají v anglickém jazyce, jednak jsou navrženy naprosto univerzálně, a obsahují tedy obrovské množství nastavení. A v neposlední řadě jejich výsledek nelze odzkoušet na běžném PC. Musí být totiž spouštěny pouze na počítači s nainstalovaným webovým serverem, protože obvykle obsahují podporu servero-

Při návrhu stránky se často neobejdete bez programu pro úpravu obrázků.

SLOVNÍČEK info

HTML (hypertext markup language) – jazyk pro vytváření WWW stránek. Ať už stránky píšete „ručně“, nebo v editoru, jsou vždy uloženy v HTML, popř. v jeho novějších verzích, např. ve verzi XHTML. Díky tomuto standardu pak dokáže prezentaci zobrazit jakýkoli prohlížeč internetových stránek.

WYSIWYG (what you see, is what you get) – tuto zkratku bychom mohli volně přeložit „Jaké to vidíš, takové to bude“. Jedná se o speciální typ editorů (nejen WWW stránek), v nichž se pracuje pouze s grafickým rozhraním. Program pak automaticky generuje kód, v kterém se soubor ukládá. Typickou ukázkou editoru WYSIWYG je MS Word.

PHP (zkratka nemá již význam) – jazyk, v němž se vytváří speciální prográmky, které se spouští na serveru při požadavku zobrazení stránky. Slouží k „oživení“ prezentace. Typickým úkolem pro PHP skript je např. obsluha formuláře či počítadlo přístupů.

Webhosting – služba spočívající v tom, že poskytující firma má vlastní hardwarový server nebo servery a za paušální poplatek (popř. zcela zdarma) poskytuje prostor pro stránky dalším subjektům a/nebo fyzickým osobám.

FTP (*File Transfer Protocol*) – speciální internetový protokol sloužící (na rozdíl třeba od známého HTTP) výhradně k přenosu souborů. Nejčastěji se používá pro nahrávání webových prezentací na servery a pro přenos objemově velkých souborů. Lze se setkat i s jeho bezpečnější variantou SFTP (*Secured File Transfer Protocol*), používající šifrovaný přenos dat.

Článek s porovnáním webhostingových služeb najdete na přiloženém CD ve formátu PDF.

Webzdarma patří mezi servery, které nabízejí místo bezplatně.

vých skriptů (nejčastěji PHP – více viz info). Zmiňujeme se o nich proto spíše jen pro úplnost. Pokud by přesto zvídavějšího čtenáře tato možnost zaujala, nejznámější projekt nalezne na adrese http://www.phpnuke.org.

Zápis v HTML

Nakonec jsme si ponechali způsob, který je bezesporu nejpoužívanější, ale jehož se mnoho uživatelů (zbytečně) bojí kvůli vysoké složitosti. Jedná se o tvorbu stránek pomocí textového zápisu v jazyce HTML.

Nedejte se odstrašit slovem „jazyk“, které evokuje pocit, že se jedná o něco složitého. HTML je de facto jen balíkem několika desítek speciálních značek (tzv. tagů), které umožňují naformátovat text, vložit do něj obrázky, tabulky, hypertextové odkazy apod. Naučit se základům tohoto „jazyka“ nezabere obvykle více než jedno odpoledne, obzvláště pořídíte-li si některou z příruček „HTML snadno a rychle“, jichž je na pultech knihkupectví k dostání velké množství. Jejich ceny začínají asi na 90 korunách. (Mezi nejlepší patří publikace, které napsal někdo z dvojice autorů Slavoj Písek a Jiří Kosek.) Zajímavou alternativou jsou také on-line učebnice. Jednu z těch kvalitnějších naleznete na adrese http://www.jaknaweb.com (stránky jsou v češtině).

A co je k psaní stránek v HTML potřeba? Začátečníkům postačí bohatě aplikace Poznámkový blok (standardní součást systémů Windows), pokročilejší uživatelé zřejmě sáhnou po některém ze specializovaných editorů – např. Macromedia Homesite.

GRAFIKA – NEODMYSLITELNÁ ČÁST WEBU

Samozřejmě webové stránky netvoří jenom naformátované texty a hypertextové odkazy, nýbrž nedílnou a nejpoutavější částí jsou různé grafické prvky. Proto při tvorbě webů uplatníte i své dovednosti na poli počítačové grafiky.

Umíte-li například pracovat s programem CorelDraw! (nebo s některým z jeho konkurentů), bude to pro vás znamenat velkou výhodu. Nicméně pokud zvládáte alespoň editor Malování (opět standardní součást Windows) a jakýkoli prográmek pro úpravu fotografií/obrázků (např. IrfanView), nemusíte mít obavy, že nebudete schopni vytvořit pěkné internetové stránky.

CO JE JEŠTĚ POTŘEBA?

Až to může na první pohled vypadat neuvěřitelně, k tvorbě webových stránek není nutné mít připojení k internetu. I pokročilí autoři mohou pracovat a stránky testovat na nepřipojeném počítači. Ve chvíli, kdy je web hotov, stačí všechny potřebné soubory nahrát na nějaké přenosné médium (CD, flash disk apod.), odnést k počítači, který internetem disponuje, a nahrát je na webový server.

Aby člověk mohl zjistit, jak jím vytvořené stránky vypadají, musí je samozřejmě otevřít v prohlížeči internetových stránek (tzv. browseru). Operační systémy Windows jedním takovým standardně disponují – jedná se o známý MS Internet Explorer (MSIE). Ovšem vzhledem k tomu, že jeho aktuální verze (6.0) je už několik let stará a obsahuje řadu chyb, je vhodné si pořídit i nějaký browser alternativní. Za dobrou volbu lze považovat nejčerstvější přírůstek do rodiny prohlížečů – Mozillu Firefox, která je k dispozici zdarma a v české lokalizaci.

NEŽ ZAČNETE TVOŘIT

Pokud jste si již vybrali způsob, kterým chcete své nové stránky vytvořit, můžete se pustit do díla. První kroky by však neměly směřovat okamžitě k počítači – nejdůležitější je v klidu si rozmyslet, k čemu mají stránky sloužit, co mají obsahovat, popřípadě jak by měly vzhledově vypadat. I zde totiž platí okřídlené úsloví „Dvakrát měř a jednou řež.“ (Samozřejmě nemá cenu nějak výrazně přemýšlet o struktuře stránek, pokud si jdete jen vyzkoušet své nově nabyté dovednosti nebo tvoříte pro radost bez větších cílů.)

Jestliže vám schází nápady, je dobré se porozhlédnout po webech již vytvořených jinými uživateli. Zajímavé odkazy si klidně poznamenejte, ať se k nim můžete příště pro inspiraci vrátit. Trocha „opisování“ je v tomto případě jen ku prospěchu věci. Ovšem pozor, nic se nesmí přehánět! I internetové stránky spadají pod ochranu zákona o autorských právech, tudíž kopírovat rozsáhlé části kódů, grafických prvků apod. bez svolení autora je samozřejmě zakázáno.

VYSTAVENÍ STRÁNEK NA WEB

Přenesme se nyní přes fázi vlastní tvorby, která je pro tento článek příliš praktická a rozsáhlá, a zaměřme se na řešení nerudovské otázky „kam s ním“? Vzhledem k tomu, že asi málokdo má k dispozici vlastní server, zaměřme pozornost na webhostingové služby (viz info). Ty jsou poskytovány buď zdarma, nebo za paušální poplatek. K bezplatné variantě se uchýlí ti, kteří dělají stránky spíše pro radost a nechtějí do nich investovat zbytečně moc finančních prostředků (resp. nechtějí vynaložit žádné). Hosting zadarmo obvykle získáte buď od svého poskytovatele připojení, nebo na specializovaných serverech. Úroveň takto poskytovaných služeb se velmi liší, z českých freehostingů vychází nejlépe www.webzdarma.cz. (Podrobněji jsme se touto problematikou zabývali v PPK 9/2004.)

Uživatelé, kteří budou na webu vystavovat např. prezentaci své živnosti nebo kteří se nebojí pro lepší služby investovat pár desítek korun měsíčně, by se měli poohlédnout po některém z placených webhostingů. S tím je obvykle spojen i nákup vlastní domény druhého řádu (www.mojedomena.cz), jež vyjde na pár set korun ročně. Nejznámější české hostingové servery jsou www.ignum.cz a www.pes.cz, zajímavou alternativou v poměru cena/výkon je však menší společnost, jejíž stránky naleznete na adrese www.cesky-hosting.cz.

Vlastní přenos souborů

Nahrávání souborů webové prezentace na server je realizováno nejčastěji pomocí protokolu FTP. Jeho použití zvládají i novější verze internetových prohlížečů, ovšem praktičtější a bezpečnější bývá použití jednoúčelového programu – FTP klienta. Tyto aplikace se ovládají velmi snadno (obvykle stejně jako sám systém). Na CD přinášíme jednoho z členů této rodiny – freewarovou a do češtiny lokalizovanou FileZillu. V části Jak na to (na str. 41 a 42) si můžete také přečíst návod na její ovládání.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

```
<body background="mraky.jpg">
<span style="font-family: arial;"> 
</span>
<center style="font-family: arial;">
<table style="width: 628px;" border="0"
cellpadding="0" cellspacing="0">
  <tbody>
    <tr>
      <td colspan="3" width="628">
      <center><img src="dbox1_150_up025.jpg"
border="1" height="66"
 width="150"><img src="cf_trubky_r150.jpg"
border="1" height="66"
 width="150"><img src="folie_150_010.jpg"
border="1" height="66"
 width="150"><img src="boom_r150_020.jpg"
border="1" height="66"
 width="150"><img src="logo_tmr.gif"
height="136" width="469"><br>
      <b><font size="+1">Tomáš Marálek
Hi-tech Composite
Parts</font></b></center>
      </td>
    </tr>
    <tr>
      <td colspan="3" rowspan="1"><br>
      </td>
    </tr>
    <tr>
      <td colspan="3" width="628">
      <center>
      <table style="width: 265px; height:
30px;" bgcolor="#ffffff"
 border="1" cellpadding="0" cols="1">
        <tbody>
          <tr valign="CENTER">
            <td>
            <center><small><b><font
color="#000000"><font size="+2"><small><a

href="http://www.tmrmodel.cz/zima05.htm">Zim
ní akce TMR
model.cz</a></small></font></font></b>
```

Ukázka jazyka HTML.

PŘEHRÁVÁME HUDBU – ANALOGOVĚ, ČI DIGITÁLNĚ?

Podnět k tomuto článku pochází z dotazu čtenáře, který chtěl k poslechu hudby využít sluchátka zapojená do zdířky na optické mechanice (jednotce CD či DVD). Ve Windows XP je však tato zdířka ve výchozím nastavení „hluchá“. Proč?

Někteří výrobci optických jednotek sice od zdířek na sluchátka ustoupili, avšak mnohé prodávané jednotky jsou jimi vybaveny dodnes. Zdá se to na první pohled praktické: tato zdířka je po ruce a není nutné z ní kvůli použití sluchátek odpojit kabel od reproduktorů.

Tato zdířka však na mnoha počítačích s Windows XP „nehraje“. Jak je to možné?

Je totiž zapojena *jinam* než zvukový výstup ze zadní stěny počítače; ona není výstupem zvukového obvodu počítače, ale výstupem jednotky samotné a může „hrát“ jen tehdy, když jednotka hudbu přehrává *sama*, *bez podílu* zbytku počítače. Kdy tento případ nastává?

Jednotky na čtení kompaktních disků slouží v počítačích především k tomu, aby z disků četly *data*, avšak pro pohodlí uživatelů jsou též vybaveny schopností přehrávat *audio* CD (formát odborně zvaný CD-DA – Compact Disc Digital Audio). Mají tedy vlastní D/A převodník (převádějící digitální data na *analogový* signál) a další obvody nezbytné k tomu, aby mohly fungovat jako *samostatný přehrávač* zvukových CD. (Potřebná je například podpora ve *firmwaru* – tedy v obslužném programu, který má jednotka uložen v sobě.)

Takto přehrávaný zvuk také zní skrze zvukové obvody počítače a k němu připojené reproduktory, ale již je k tomu potřeba *„audiokablík“*; ten propojí jednotku CD se základní deskou počítače (v případě zvukového čipu integrovaného na desce) nebo se zvukovou kartou v počítači. Počítače takovým kablíkem obvykle vybaveny *jsou*, výjimečně v nich však chybět může.

Jinak je tomu u notebooků, jejichž tenké (*„slim“*) jednotky používají konektor, který obsahuje jak datové signály, tak analogové audio, a kablík tedy nepotřebují. (Otázkou však je, jak je konkrétní notebook dále řešen uvnitř – zda je tento analogový signál skutečně funkčně připojen ke zvukovému obvodu…).

DIGITÁLNÍ ALTERNATIVA

Microsoft přišel ve Windows s jiným řešením – s přehráváním **digitálním**. Při něm se zvukové stopy z hudebního cédéčka přenesou do počítače jako jakákoli jiná data a na hudbu se přemění až v počítači. Důsledkem toho však tato hudba nemůže znít ze zdířky optické jednotky, protože se vytváří až v počítači samém, pomocí jeho zvukového obvodu. Odměnou za to bývá široká nabídka digitálních *efektů*, které lze na přehrávanou hudbu použít, zatímco u analogového přehrávání můžeme zpravidla nastavovat jen jeho hlasitost.

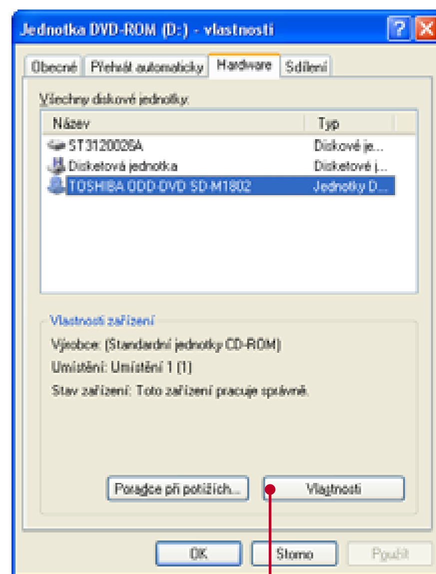
ANALOGOVÉ A DIGITÁLNÍ PŘEHRÁVÁNÍ HUDBY NA POČÍTAČI SE LIŠÍ MÍSTEM, KDE SE DATA NA ANALOGOVÝ SIGNÁL PŘEVÁDĚJÍ: BUĎ UŽ V OPTICKÉ JEDNOTCE, NEBO AŽ V POČÍTAČI.

KDE SE ZPŮSOB PŘEHRÁVÁNÍ NASTAVUJE?

Způsob přehrávání se nastavuje na dvou různých místech. Obecně pro Windows se nastavuje ve vlastnostech jednotky, avšak v okně, ke kterému se dostanete až napodruhé:
V okně *tohoto počítače* najděte ikonu jednotky CD či DVD a otevřete její *vlastnosti*. Zobrazte kartu *Hardware*. Zde jednotku v seznamu označte a klikněte na tlačítko **Vlastnosti** naspodu okna (obr. 1). V dalším okně, jež se otevře, rovněž vyberte kartu *Vlastnosti*; naspodu spatříte volbu *Povolit digitální přehrávání na tomto zařízení*. Když je zatržena, Windows přehrávají hudební CD digitálně, když není zatržena, budou se CD přehrávat analogově.

DIGITÁLNÍ PŘEHRÁVÁNÍ

- \+ není třeba kablíku
- \+ přehrávanou hudbu lze v počítači obohatit o digitální efekty (ekvalizér, simulace různých prostředí a podobně)
- – může zlobit na starším a pomalém počítači, nebo jej zbytečně zatěžovat
- – digitální přehrávání zpravidla nezní lépe než analogové (podle kvality optické jednotky i zvukového čipu v počítači), zhodnocení jeho zvuku je ovšem subjektivní

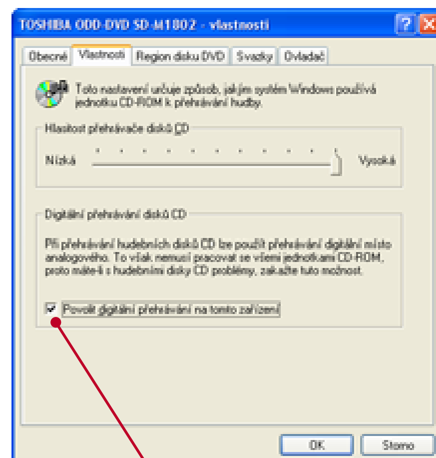
Obr. 1

Označte jednotku a klikněte na tlačítko **Vlastnosti**.

POZOR NA WINDOWS MEDIA PLAYER

Přehrávač Windows Media Player (zkoušeli jsme verzi 10) si však nastavení Windows nevšímá a řídí se svým vlastním. Přehráváte-li pomocí tohoto přehrávače, musíte nastavení změnit v něm: z jeho nabídky *Nástroje* vyberte *možnosti*. V okně, jež se otevřelo, zobrazte kartu *Zařízení* (obr. 3). Zde opět označte jednotku CD nebo DVD a klikněte na tlačítko Vlastnosti.

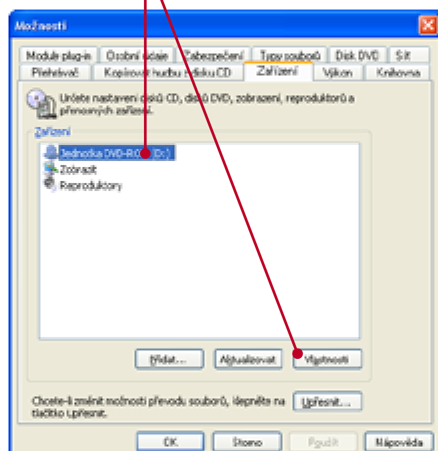
V tomto okně (obr. 4) se nastavuje zvlášť *přehrávání* (to si nastavíte podle libosti)

Obr. 2

Zrušením této volby vrátíte přehrávání na analogové.

Rovněž v tomto okně označte v seznamu zařízení jednotku CD či DVD a poté klikněte na tlačítko **Vlastnosti**.

Obr. 3

a zvlášť *kopírování z CD* (to doporučujeme ponechat digitální). *Oprava chyb* ve výchozím nastavení zapnuta není, ale můžete ji vyzkoušet. U nepoškozených disků ovšem rozdíl nejspíš neuslyšíte.

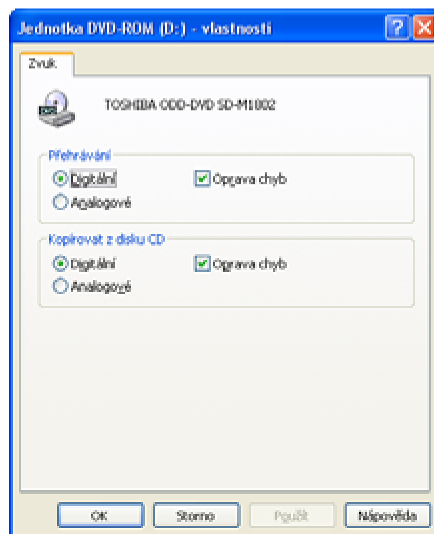
A CO MP3?

Analogové přehrávání se týká pouze klasického *audio*cédéčka, které přehraje každý přehrávač CD bez podpory dalších formátů. Všechny ostatní digitální formáty (obvykle komprimované), jako je velmi roz-

MOHU SI NA POČÍTAČI PŘEHRÁT AUDIO DVD?

info

Na rozdíl od hudebních CD nestačí k přehrání *DVD-Audio* pouze to, že máte počítač vybaven jednotkou DVD. Ani jednotka sama, ani Windows, včetně Windows Media Playeru 10, podporu pro přehrávání tohoto hudebního formátu neobsahují. Tuto podporu musí dodat další software, obvykle placený. Disk *DVD-Audio* přesto někdy přehrát lze, a to za předpokladu, že obsahuje také stopy kódované v *Dolby Digital* nebo v *DTS*. Disk, který tyto náhradní stopy obsahuje, poznáte tak, že kromě loga *DVD-Audio* nese i logo *DVD-Video*. Přehrajete jej tehdy, když je váš počítač vybaven k přehrávání formátu DVD-Video. Přehrát budete moci jen tyto náhradní zvukové stopy, nikoli vysoce kvalitní audiostopu DVD-Audio.

Obr. 4. WMP 10 se řídí svým vlastním nastavením.

Při digitálním přehrávání získáváme tu výhodu, že přehrávaný zvuk můžeme na počítači dále upravovat. Nejzákladnějším efektem je *grafický ekvalizér*.

šířený MP3, ale i ostatní obdobné formáty se na hudbu převádějí vždy až v počítači samém a *nikdy* nebudou znít skrze sluchátkovou zdířku optické jednotky. Totéž ze stejného důvodu platí i pro zvukovou stopu filmů, ať již filmů na DVD, nebo třeba komprimovaných do formátu DivX. I jejich zvuková stopa se stává zvukem až přičiněním počítače.

-mjs

inzerce

KANCELÁŘ NA STOLE

Pro mnohé z nás představuje počítač pouze nástroj pro zábavu, pro jiné také prostředek k obživě. Pojďme se podívat, k čemu můžeme počítač využít a co by nás to asi mohlo stát.

Pro všechny úkoly, které má počítač plnit, potřebujeme nějaký program, např. pro psaní textů textový editor a pro úpravy obrázků program pro práci s grafikou.

ZÁKLAD

Základním programovým vybavením počítače je operační systém. Na osobních počítačích najdeme nejčastěji MS Windows nebo Linux. Snad každý vám odpoví, že „operační systém je základní program, zajišťuje komunikaci uživatele s počítačem a chod dalších programů". Operační systém však také nabízí např. textový editor, prohlížeč internetových stránek nebo např. přehrávač multimediálních souborů (i když to nebude možná platit, v důsledku soudního sporu EU versus Microsoft bude MS dodávat také Windows bez přehrávače, aby tak neškodil evropským výrobcům). Nikde není řečeno, že pokud jsou nějaké programy součástí operačního systému, musíte je používat. Podle potřeby si můžete nainstalovat jiné programy.

PRÁCE S TEXTY

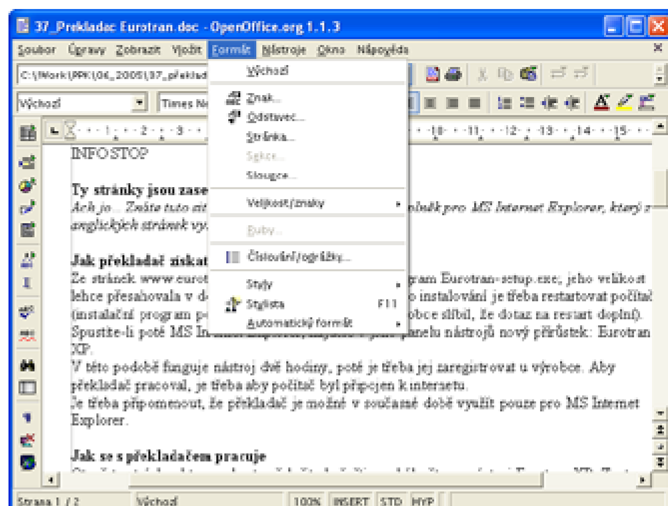
Pro psaní textů slouží programy, které se nazývají textové editory nebo textové procesory.

Nechcete-li při psaní textu využít formátování, vystačíte s programem Poznámkový blok, který je součástí MS Windows.

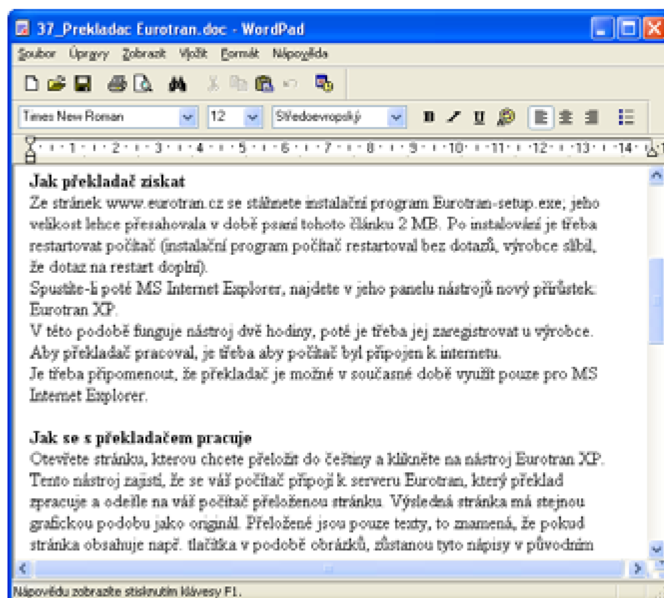
Potřebujete-li text formátovat, můžete sáhnout po editoru WordPad. Ten dovoluje měnit vzhled písma, nastavit způsob zarovnání řádků a vložit před odstavce symbol odrážky.

Potřebujete-li do textu vkládat tabulky, nastavit tvar a velikost znaku pro odrážku apod., je třeba sáhnout po některém z trojice editorů 602Text, Writer a MS Word. Všechny tři programy jsou lokalizovány do češtiny, takže odpadají problémy s jazykovou bariérou. Balíky OpenOffice i PC Suite si můžete stáhnout z internetu a najdete je také na některém z cédéček, která jsou přiložena k Počítači pro každého. V případě, že tyto balíky nechcete využívat komerčně (budou jen pro soukromé použití), můžete je používat zdarma.

Třetí z trojice, tedy MS Word, je součástí balíku MS Office od firmy Microsoft. Jedná se o produkt, za který je třeba zaplatit. Jestliže se pro tento program rozhodnete, zjistěte si, zda se na vás vztahují

MS Word.

Wordpad – spustíte jej z nabídky Všechny programy/Příslušenství.

TEXTOVÉ EDITORY

Notepad (Poznámkový blok)	součást MS Windows	
WordPad	součást MS Windows	
602Text	PC Suite	pro domácí užití zdarma
Writer	OpenOffice	zdarma
MS Word	MS Office	komerční kancelářský balík

Formátování textů znamená úpravu textu po vzhledové stránce. Týká se to především změny tvaru, velikosti a barvy písma, dále odsazování odstavců, doplňování odrážek a číslování odstavců, tvorby tabulek a dalších úprav, které se projeví ve vzhledu dokumentu.

podmínky programu MS Office pro školy. Pokud ano, máte možnost pořídit si tento balík za výhodnějších podmínek.

KOMUNIKACE

Máte-li napsán dopis, je třeba jej doručit adresátovi. Pomineme-li možnost vytištění, vložení do obálky a odeslání s využitím služeb České pošty, můžete využít služeb internetu, konkrétně elektronické pošty (e-mailu).

To má ale jednu podmínku: vy i adresát si musíte zřídit schránku elektronické pošty. A samozřejmě přístup k počítači, který je připojen k internetu.

Schránka elektronické pošty

Schránka elektronické pošty je místo, ve kterém se shromažďují zprávy pro vás a ze kterého odesíláte své zprávy dalším uživatelům elektronické pošty. Každá schránka má přidělenu adresu.

Ponechme stranou možnost, že vaši schránku zřídil zaměstnavatel. Schránku si můžete zřídit také sami, na internetu najdete řadu serverů, které tuto službu nabízejí i bezplatně.

Jak se ke schránce připojit

Po zřízení schránky je třeba vyřešit otázku, jak se schránkou pracovat.

Servery nabízející zřízení schránky dovolují přistupovat ke schránce jak pomocí prohlížeče internetových stránek, tak pomocí programů pro práci s elektronickou poštou (poštovních klientů). Pokud se spokojíte s přístupem pomocí prohlížeče, odpadne instalace a nastavení poštovního klienta.

PRÁCE S ELEKTRONICKOU POŠTOU

Outlook Express	součást MS Internet Exploreru (MS Windows)	
MS Outlook	součást MS Office	komerční kancelářský balík
i.Scribe		volně šiřitelný program

Poznámka: Několik klientů elektronické pošty jsme přinesli na PPK CD 3/2005.

Adresa elektronické pošty se skládá ze dvou částí: první část je jméno schránky, druhá je jméno serveru, na kterém je schránka zřízena. Obě části jsou odděleny znakem @. Na jednom serveru nemohou existovat dvě stejná jména schránek (upozorňujeme, že název schránky „jan_novak“ se z hlediska počítače odlišuje od názvu „jan.novak“).

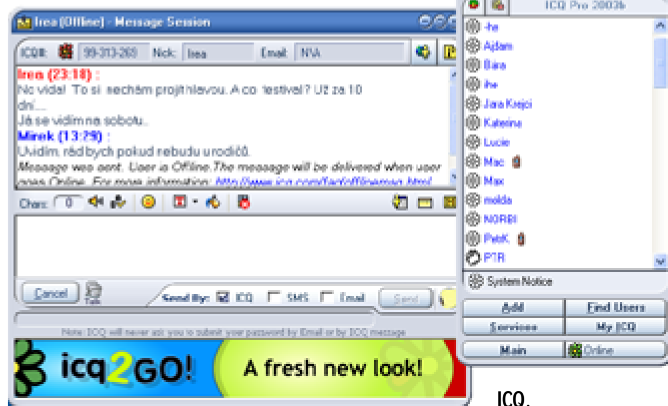
Adresy některých serverů, na kterých si můžete schránku elektronické pošty zřídit: *http://www. atlas.cz, http://www.volny.cz, http://www. seznam.cz.*

To, že ke schránce můžete přistupovat pomocí prohlížeče internetových stránek, má velkou výhodu: schránka je pro vás dostupná z jakéhokoliv počítače připojeného k internetu, tedy např. z internetové kavárny. Proto mnohé firmy umožňují svým zaměstnancům přistupovat ke schránce pomocí internetu.

Další možnosti komunikace

Odeslaná zpráva čeká na vyzvednutí v schránce adresáta.

Potřebujete-li si s někým rychle vyměnit pár vět, můžete použít některý z programů, které patří do skupiny tzv. messengerů. Mezi nejznámější patří ICQ. Používání těchto programů je bezplatné. Výhodou je, že u každé adresy vidíte, zda je uživatel u počítače a zda je ochoten komunikovat. Zprávu můžete poslat i v případě, že adresát není přihlášen; zpráva na něho počká podobně jako v případě elektronické pošty.

ICQ.

PRACUJEME S OBRÁZKY

S rozšířením digitálních fotoaparátů se objevila otázka, co s obrázky pořízenými těmito fotoaparáty.

Nejčastěji se řeší tři otázky: jak obrázky uchovat, jak obrázky převést z počítače na papír a jak opravit drobné vady.

Archivace obrázků

Odpověď na první otázku je poměrně jednoduchá: máte-li dostatečně veliký pevný disk, můžete nechat obrázky na něm. Pro případ havárie je vhodné vytvořit záložní kopie na CD disky.

Nejjednodušší je na každé cédéčko napsat, jaké obrázky obsahuje (např. Vánoce 2004, Dovolená 2004). Na disku jsou pak tyto obrázky vypáleny ve složkách odpovídajících danému tématu.

GRAFICKÉ PROGRAMY

Zoner Media Explorer		placený program
602Photo	součást balíku PC Suite	pro domácí použití zdarma
IrfanView		volně šiřitelný program

Chcete-li mít lepší přehled, můžete využít například Zoner Media Explorer. Ten dovoluje vytvářet na pevném disku databázi náhledů všech obrázků uložených na CD spolu s názvem cédéčka. Obrázky si vyberete z databáze náhledů a ZME vám sdělí, které cédéčko je třeba vložit do počítače.

Papír je papír

Fotografie uložené v počítači si buď můžete vytisknout sami (někteří výrobci již dodávají i speciální tiskárny), nebo je můžete dopravit do sběrny a dát si fotografie udělat tam.

Do sběrny můžete přijít s fotoaparátem a ostatní ponechat na jejích pracovnících nebo můžete obrázky odeslat s využitím internetu. V takovém případě je součástí zadání zásilky i adresa sběrny, ve které si fotografie vyzvednete.

Opravy

Ne všechny fotografie se podaří tak, jak si představujete. V takovém případě přicházejí na řadu programy, které jsou určeny pro práci s obrázky. Ale obrázky není třeba jen opravovat, můžete je také „dokončit“ třeba vhodným ořezem nebo použitím některého z filtrů.

Jednoduché nástroje, např. na opravu červených očí či na změnu světlosti apod., najdete i v programech, které uvádíme v seznamu.

-mzi

STYLY PÍSMA V MS WORDU

Ačkoliv možných kombinací typu, barvy, velikosti a řezu písma je nepřeberné množství, obvykle vystačíte jen s několika z nich. Pokud si chcete na základě tohoto faktu usnadnit práci v MS Wordu, pak věnujte pozornost právě práci se styly.

tip

Pokud chcete nastavit určitému textu některý styl, můžete ho vybrat jak ze seznamu v podokně vpravo, tak z rozbalitelného seznamu v levém horním rohu obrazovky, hned vedle tlačítka *Styly a formátování.*

Jestliže máte v dokumentu text, podle kterého byste chtěli vytvořit nový styl, tento styl označte dříve, než kliknete na tlačítko *Nový styl.*

S termíny, které neznáme, se pracuje obtížně, proto si nejprve řekněme, co styl vlastně je. Je to souhrn informací o vzhledu písma, tedy vlastně jakási šablona pro písmo. Funkce stylu je nejlépe viditelná na příkladu.

Představte si, že vytvoříte následující tři styly. *Nadpis* ponese informaci, že nadpisy budou tučné, 16 bodů vysoké a napsané písmem Times new roman v modré barvě, naproti tomu styl *Poznámka* může znamenat 10bodový šedý typ Arial. Styl *Text* ponese informaci o vzhledu běžného textu, což může být například 12 bodů vysoké písmo Times new roman.

Nyní, když máme jednotlivé styly nadefinovány, stačí v dokumentu při psaní nadpisů označit jejich text a přiřadit mu styl *Nadpis* a obdobně postupovat i při psaní poznámek pod čarou, kterým analogicky přiřadíme styl *Poznámka*. Běžnému textu nastavíme styl *Text*. Už zde je zřetelná první výhoda používání stylů, totiž že při psaní každého nadpisu není třeba nastavovat jeho vlastnosti jednu po druhé, ale postačí sáhnout po stylu už vytvořeném.

Kromě této výhody však mají styly ještě jednu přednost, mnohem významnější: můžete jejich definice měnit. Pokud se třeba časem rozhodnete všem nadpisům v dokumentu změnit barvu na červenou, není nic snazšího – definici stylu *Nadpis* stačí upravit z modré na červenou. Všechny nadpisy, kterým je přiřazen styl *Nadpis*, pak samy změní barvu, aniž byste je museli jeden po druhém hledat v celém dokumentu a jejich barvu měnit postupně.

JAK STYLY POUŽÍVAT

Nejprve je třeba styly nadefinovat. Otevřeme tedy formulář pro práci se styly – ten se objeví v podokně úloh v pravé části Wordu. Formulář pro práci se styly zapneme kliknutím na tlačítko *Styly a formátování...*, které je zobrazeno na obrázku 1.

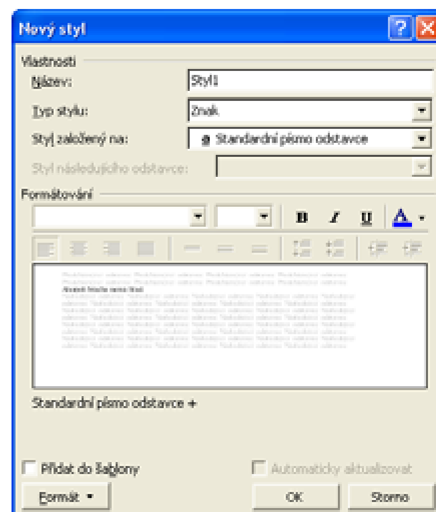
Ve velkém poli nahoře je vidět seznam zatím vytvořených stylů, a ačkoliv jsme žádný styl zatím nevytvořili, několik jich nastavil sám Word, a proto seznam nezůstal prázdný. V této chvíli si však chceme především vytvořit styl vlastní, takže tlačítkem *Nový styl* zobrazíme dialogové okno pro vytvoření nového stylu.

Pole *Název* vyplníme jménem nového stylu, například *Nadpis*. Poté v sekci *Formátování* nastavíme jakékoli požadované vlastnosti písma, jako např. barvu, velikost, typ nebo řez. Vznik nového stylu potvrdíme tlačítkem *OK*.

V seznamu stylů přibyl jeden nový, tedy ten právě vytvořený. V dokumentu označíme nadpisy odstavců a v podokně pro práci se styly klikneme na nový styl. Označené nadpisy získají rázem takový vzhled, jaký jsme před chvílí nastavili u stylu *Nadpis*.

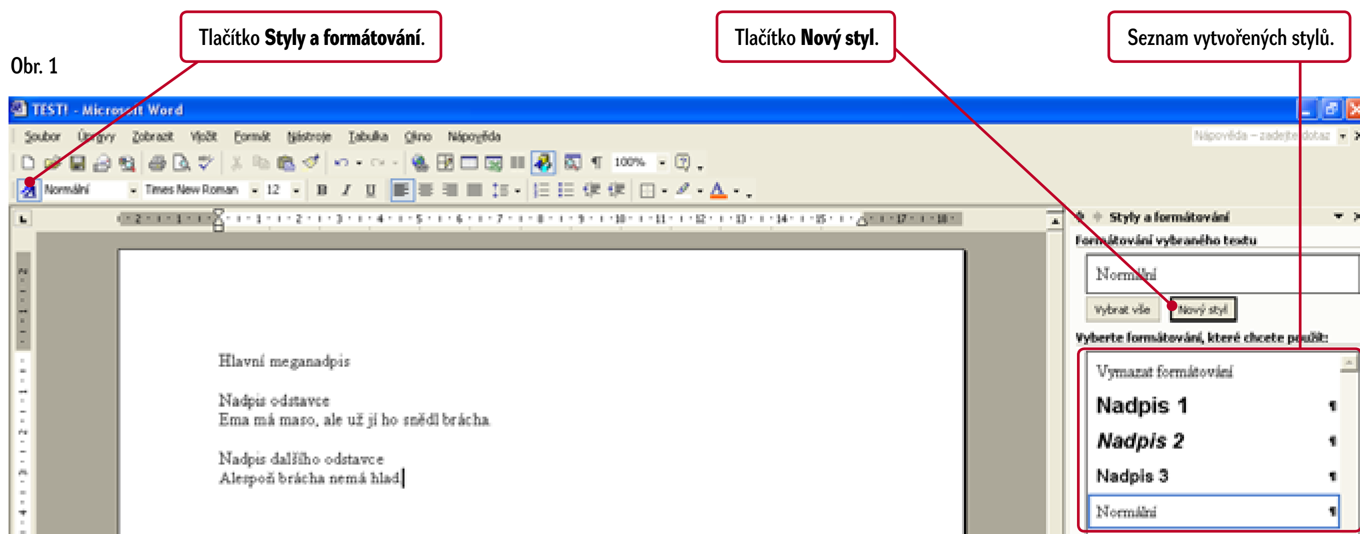
Nyní chceme změnit vzhled nadpisů. V seznamu stylů stačí kliknout na ten styl, který chceme upravit, pravým tlačítkem a z nabídky vybrat příkaz *Změnit...* Následně se objevíme v okně, které už důvěrně známe. Styl tedy upravíme podle libosti a změny potvrdíme tlačítkem *OK*. Uvidíme, že všechny nadpisy, kterým byl upravený styl přiřazen, svůj vzhled okamžitě změnily.

-maz

Dialogové okno pro práci se styly.

Obr. 1

E-MAILOVÉ PODHOUBÍ PRO VIRY

Byť elektronická pošta v současné době představuje největší zdroj ohrožení počítačů, jedna věc se tvůrcům e-mailových virů nedá upřít: absolutní nedostatek fantazie. Vesele od sebe opisují a jejich výtvory jsou z technického hlediska jeden jako druhý. Nicméně navzdory tomu se viry úspěšně šíří světem.

ODKUD ZÍSKÁVAJÍ KONTAKTY?

Má-li se e-mailový škodlivý kód šířit, potřebuje jednu důležitou věc: kontakty na další uživatele, u kterých by se pokusil uspět. Autor může dát viru do vínku desítky či stovky někde posbíraných adres, ale to je pro vypuknutí globální epidemie dost málo.

Koncem devadesátých let se objevily první viry, které byly schopné využívat pro své šíření právě služeb elektronické pošty. Ale zatím jen velmi opatrně – rozesílaly se na jeden, dva, maximálně tři e-maily. Až v březnu 1999 přišel virus Melissa a zapsal se do dějin: z každého napadeného počítače se rozeslal na prvních padesát kontaktů v adresáři poštovního klienta. Tím způsobil skutečně masovou kalamitu, protože jeho počet při šíření v čase narůstal geometrickou řadou. Nepůsobil však žádné závažnější škody. Tedy kromě toho, že pod náporem zpráv vytvořených Melissou „padaly“ poštovní servery…

Využívání adresářů poštovních klientů je nejjednodušším způsobem, jak získat kontakty pro další šíření virů, avšak výrobci programů brzy přišli na to, jak adresáře chránit. A tak viry musely začít hledat jinde. Předně začaly prohledávat soubory na pevném disku počítače. Proč? Vezměme si například, že internetové prohlížeče pro zrychlení svého provozu odkládají na pevný disk tzv. dočasné soubory (temporary files). A tyto soubory vlastně obsahují totéž co navštívené WWW stránky. Pokud je tedy virus prohledá, nalezne v nich stejné e-mailové adresy, které by našel při návštěvách dotyčných stránek.

POUŽÍVÁNÍ ELEKTRONICKÉ POŠTY S SEBOU PŘINÁŠÍ MNOHO VÝHOD, ALE ZÁROVEŇ I NĚKTERÉ POTÍŽE. V KONEČNÉM DŮSLEDKU ZÁLEŽÍ NA KAŽDÉM UŽIVATELI, ZDA BUDE E-MAIL VYUŽÍVAT PLNOHODNOTNĚ, NEBO ZDA MU PROBLÉMY S NÍM SOUVISEJÍCÍ PŘEROSTOU PŘES HLAVU…

To je velmi nebezpečná vlastnost. Zatímco dříve se virus šířil vždy z relativně úzkého okruhu uživatelů (ve svých adresářích máme zpravidla jen adresy osob, s nimiž si nejčastěji dopisujeme), nyní škodlivé kódy putují na všechny strany. Je-li vaše e-mailová adresa zveřejněna na nějaké WWW stránce (seznam zaměstnanců, kontaktní informace apod.), je pravděpodobné, že budete obšťastňováni pravidelnými dávkami virů.

Velmi drastický přístup zvolil tvůrce viru MyDoom (leden 2004). Tento virový program totiž v každém počítači posbíral e-mailové adresy a každou z nich rozpůlil (na část vpravo a vlevo od zavináče). Potom zkombinoval všechny pravé části se všemi levými a vytvořil tak nesmírně početnou matici (zpravidla neexistujících) kontaktů. Pokud našel v počítači deset kontaktů, vytvořil sto (deset krát deset) e-mailových adres. Pokud jich našel sto, vytvořil deset tisíc adres atd. Málokterá adresa přitom byla funkční, ale takto vygenerovaný nesmyslný provoz výrazně brzdil provoz na internetu či na některých poštovních serverech. (A když k tomu připočteme fakt, že MyDoom falšoval adresu odesílatele, vyjdou nám stamiliony zpráv elektronické pošty bezcílně bloudících internetem: bez odesílatele i bez příjemce…).

PROČ TO LIDÉ STÁLE SPOUŠTĚJÍ?

Na tuto otázku je několik odpovědí. Např. mnoho uživatelů stále ještě podceňuje antivirovou ochranu a spoléhá se na svůj „instinkt“. Ruku v ruce s tím pak jde skutečnost, že viry se zpravidla nešíří v souboru s názvem „DATA_DESTRUCTOR.EXE“, ale v souboru s mnohem nevinnějším pojme-

PROČ VLASTNĚ ČERVI VZNIKAJÍ?

Donedávna se ironicky tvrdilo, že viry jsou vytvářeny v antivirových firmách – z celkem pochopitelných ekonomických důvodů. Antivirový průmysl přitom z podstaty věci nemohl přinést důkaz, že tomu tak není.

Neexistoval totiž žádný logický důvod pro psaní škodlivých kódů – kromě snahy si něco dokázat nebo prachobyčejného vandalství. A tak je pochopitelné, že našel-li se logicky znějící argument ve prospěch (či spíše v neprospěch) antivirového průmyslu, okamžitě byl přijat jako obecně platný. A to i navzdory skutečnosti, že se nikdy ani nepřímo nepodařilo jakékoliv spojení „antivirový průmysl – pisatelé virů“ prokázat.

To ale už neplatí. Škodlivé kódy z poslední doby nám jasně ukazují, proč vznikly. Pro peníze. Ano, je to tak, tvorbou virů se díky internetu dají vydělat reálné finanční prostředky. Tím je jejich tvorba „ospravedlněna“ a antivirový průmysl do značné míry očištěn.

Ptáte se, jak je možné pomocí virů získávat peníze? Nemusíme vůbec popouštět uzdu své fantazii, stačí ukázat si několik příkladů z poslední doby.

V červnu 2003 se světem šířil e-mailový červ BugBear.B. Ten po instalaci do počítače zkontroloval, zdali napadený stroj nepřísluší do sítě jedné z 1376 předdefinovaných domén. Pokud tomu tak bylo, BugBear.B se pokoušel všechna přihlašovací jména a hesla nalezená v počítači odeslat prostřednictvím elektronické pošty na stanovené adresy. Těchto 1376 domén přitom představovaly bankovní instituce z celého světa (včetně České a Slovenské republiky). Položme si řečnickou otázku: Kdo a proč potřebuje přihlašovací jména a hesla do bankovních ústavů zjišťovaná touto nekorektní cestou?

Dalším škodlivým kódem se zlodějskými choutkami je MiMail, resp. některé jeho verze (např. I a J, protože postupně se objevily desítky variant tohoto e-mailového červa). Právě MiMail.I používá předmět zprávy „YOUR PAYPAL.COM ACCOUNT EXPIRES“ a přiložený soubor nese název www.paypal.com.scr. V textu je uvedena zpráva tohoto znění: „Váš účet v platebním systému PayPal přestane být během několika dnů platný. Pokud chcete ve využívání našich služeb pokračovat, vyplňte a odešlete přiložený formulář. Z bezpečnostních důvodů si potřebujeme ověřit aktuálnost některých údajů.“ A důvěřivý zákazník systému PayPal formulář (ten je graficky vyveden podobně jako stránky tohoto systému, využívá zfalšovanou e-mailovou adresu odesílatele apod.) vyplní, aby mohl služeb systému dále využívat. A když formulář odešle, během několika hodin je mu účet „vyluxován“.

Výše uvedené (a další podobné) útoky jsou natolik komplexní a jsou prováděny natolik profesionálně, že již nemůže jít o aktivity jednotlivců, ale celých organizovaných skupin.

nováním. To však o skutečné povaze viru pranic nevypovídá.

Škodlivé kódy totiž hojně využívají metod sociálního inženýrství, tedy metod založených na klamu. Když se v únoru 2001 světem šířil e-mailový červ Anna Kurnikovová (v souboru AnnaKournikova.jpg.vbs), většina antivirových programů ho už nějakých sedm či osm měsíců byla schopna detekovat. Červ totiž vznikl pomocí generátoru virů (programu na jejich automatické vytváření) vytvořeného někdy v polovině roku 2000. Protože generátory vytvářejí viry podle jedné šablony, všechny antivirové programy dokázaly vytvořené kódy detekovat. Nicméně uživatelé se nechali strhnout atraktivním názvem přílohy e-mailové zprávy a přes varovná hlášení antivirové programy vypínali a klikali na inkriminovanou přílohu.

Na tomto příkladu jsme si názorně představili podstatu sociálního inženýrství. Jde o metodu, kdy cíle dosáhneme tím, že člověka uvedeme v omyl (to neplatí pouze v oblasti elektronické komunikace). A tak se viry vydávají za fotografie atraktivních krásek, za vánoční či novoroční přání nebo za aktuální informace (informace o antraxu, ničivých vlnách cunami apod.). Důvěřiví uživatelé pak na přílohy v dobré víře klikají...

NOVÉ TRIKY A TECHNOLOGIE

E-mailoví červi (stejně jako ostatní škodlivé kódy) nejsou záležitostí statickou, ale dynamickou. A tak jejich tvůrci přicházejí s novými nápady, triky a technologiemi, jak obelstít uživatele i antivirové programy.

Jedna z verzí červa Bagle, šířícího se v loňském roce, například neobsahovala žádnou přílohu, ale jen URL odkaz na jistou WWW stránku. K zavirování počítače tak došlo až v okamžiku návštěvy této infikované stránky, ve které byl vložen nebezpečný skript. Takovouto infekci nezastaví antivirový program nakonfigurovaný na střežení e-mailové komunikace: v elektronické poště byl toliko odkaz a k napadení počítače došlo vlastně při prohlížení „závadné" WWW stránky.

Z rodiny virů Bagle je i další zajímavý trik: šíření škodlivého kódu v zazipovaném archivu, který je navíc zajištěn heslem (navíc se při napadání dalších počítačů průběžně mění). Takovýto způsob šíření vypadá velmi důvěryhodně („takhle se virus přece nechová") a působí i značné komplikace antivirovým programům. Jedna z pokročilejších verzí červa Bagle dokonce neobsahovala heslo k archivu v prosté textové podobě, ale ve formě bitmapového obrázku. Nicméně i tady obstál antivirový průmysl se ctí...

Dalším hojně používaným trikem je falšování adresy odesílatele. Ač se e-mail tváří, jako by byl odeslán od určitého člověka, ve skutečnosti uměle vznikl na jiném počítači. A ostatní uživatelé pak příslušnému nešťastníkovi spílají, varují jej, nebo mu bezmezně důvěřují a viry v takovéto poště aktivují.

A CO ANTIVIROVÁ OCHRANA?

Přestože se autoři škodlivých kódů stále snaží vymýšlet nové a nové nápady, jak ochranu počítačů obelstít, reagují antivirové firmy povětšinou rychle a spolehlivě. Nicméně ochrana elektronické pošty má přece jen svá specifika.

V prvé řadě je zapotřebí si uvědomit, že antivirový program je až tou poslední instancí, a nikoliv bojovníkem v první linii. Nejvíce se totiž světem šíří aktuální viry (staré jen několik hodin). A takové ne každý antivirový strážce zná. Proto je zapotřebí věnovat ochraně elektronické pošty trochu větší pozornost než jen mít nainstalován „nějaký antivirový program". Mezi několik základních pravidel patří: Neklikat za žádných okolností na podezřelé nebo něčím zvláštní přílohy. Přílohy nespouštět přímo z elektronické pošty, ale před spuštěním je nejprve uložit na pevný disk (sníží se tím pravděpodobnost, že v důsledku nestandardního kódování nebo formátu zprávy se virus spustí dříve, než jej zkontroluje antivirový program). Vyhnout se posílání příloh u e-mailů, zvláště pak elektronických přáníček nebo žertíků. Pravidelně záplatovat operační systém a aplikace (nejlepší volbou je v daném případě systém Win XP SP2, který díky funkci bezpečnostního centra vydávání a implementaci kritických záplat sám hlídá).

Tomáš Přibyl

inzerce

DESETIMINUTOVÉ HŘÍČKY

Internet je plný her, které jsou jako stvořené pro krátké odreagování. Dnes vám nabídneme webový server, kde takových her najdete nepočítaně, a tři výborné hry vám blíže představíme.

Ačkoliv programování klasické počítačové hry je záležitost velmi složitá (tento obor programování je dokonce možná jedním z nejobtížnějších), existují i technologie, které programování vlastní hry příjemně zjednodušují. Takové technologie, jako například Flash nebo GameMaker, sice nedovolují programovat komplexní hry s možností velkého úspěchu na herním trhu, to však neznamená, že by se jednalo o hry nezajímavé či nezábavné. Ba naopak, leckdy se při hraní nápadité flashové hříčky pobavíte mnohem více než při hraní seriózně prodávaných titulů.

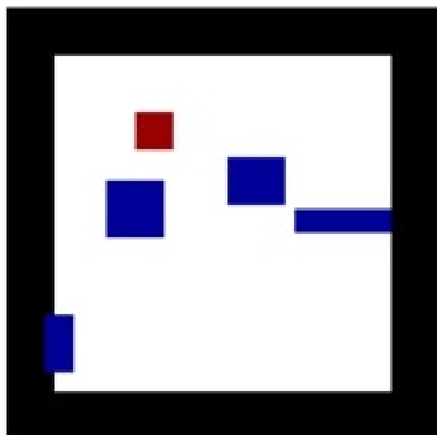
Flashové hry jsou zpravidla šířeny jako freeware, což dalo samozřejmě vzniknout celé řadě webových serverů, které tyto hry shromažďují. Jednou z velmi dobrých křižovatek tohoto typu je stránka *www.ebaumsworld.com/games.shtml*. Nachází se zde několik desítek jednoduchých hříček, kterým většinou nechybí nápaditý koncept ani líbivé provedení.

Po vstupu na stránku uvidíte dva sloupce nabízených her. Na hru stačí kliknout, a ta se pak sama načte a spustí. Pravidla si obvykle můžete přečíst v sekci nazvané *Instructions*, *Help* nebo obdobně.

Jak bylo slíbeno, tři hry vám nyní představíme trochu podrobněji.

ESCAPE

Escape je hra tak jednoduchá, jak jen může hra být. Na herní ploše se nachází pět čtyřúhelníků: ten nejmenší, červený, ovládáte vy a zbylé čtyři, tmavě modré, považujte za překážky. Po spuštění hry se začne čtveřice obdélníků chaoticky pohybovat a váš úkol je prostý: pohybovat malým červeným čtverečkem tak, aby se nedotkl žádného z ostatních čtyřúhelníků. Vaším úkolem je tedy obratně kličkovat.

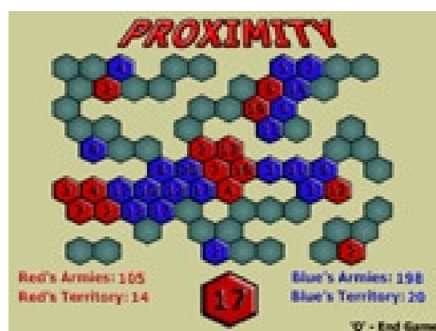

Escape.

Hru spustíte kliknutím myší na červený čtverec. Tlačítko myši je třeba držet po celou dobu hry; prostřednictvím myši pohybujete i čtvercem. Kromě nutnosti vyhýbat se stále zrychlujícím obdélníkům musíte dávat též pozor, abyste čtverec nevytáhli mimo vyhrazenou oblast.

PROXIMITY

Zatímco Escape byla hra rychlá a vyžadovala hlavně rychlé reflexy, Proximity je hra rozvážná, logická a přemýšlivá. Soupeří v ní dvě strany (modří a červení) s cílem umístit na šestiúhelníkovou desku co největší čísla vlastní barvy. Hned následuje bližší vysvětlení.

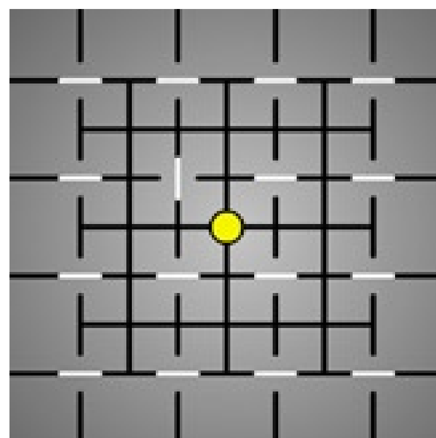

Proximity.

Strany se střídají v tazích a pokaždé mohou kostku s určenou číselnou hodnotou (mezi 1 a 20, hodnota se každý tah generuje náhodně) umístit na hrací plochu. Pokud jedna strana umístí svoji kostku do sousedství kostky soupeře s nižší hodnotou, kostka soupeře se přebarví ve prospěch strany s nově umístěnou kostkou vyšší hodnoty.

Zároveň se všem vlastním kostkám, které sousedí s nově umístěnou kostkou, zvyšuje jejich číslo o jedna.

Hra končí při zaplnění celé desky a vítězí ten hráč, který má po sečtení všech čísel své barvy větší číslo než jeho protivník. Nastavení hry se dá velmi zajímavě upravit příkazem Setup game v hlavním menu. Nejzajímavější možností je zapnout hru proti živému protihráči, za pozornost ale určitě stojí i další nastavení – například pomocí atributu Landmass můžete hrací plochu náhodně rozdělit mezerami. Pokud změníte Victory condition na hodnotu Most territory, bude hru vyhrávat strana s největším počtem obsazených polí bez ohledu na jejich bodovou hodnotu.

Sparks.

SPARKS

I poslední hříčka, kterou si dnes představíme, přináší poměrně neotřelý nápad. Herní plochou je síť vodivých drátů, do které je zapojeno šestnáct přepínačů. Z okrajů přichází elektrické náboje, které musíte pomocí sítě všechny svést doprostřed hrací plochy.

Ale pozor! Náboj nesmí narazit na přepínač, který by zastavil jeho pohyb. Proto je potřeba neustále přepínače nastavovat do takové polohy, která zrovna vyhovuje přicházejícímu náboji. V prvních úrovních je tento úkol jednoduchý, postupem času však jde do tuhého.

Úrovní je ve hře deset, přičemž první úroveň obsahuje pouze jeden náboj a každá následující úroveň jeden náboj přidává. Náboje se pohybují po předem vytyčených trasách, které jsou navíc ve všech úrovních stejné, proto největší problém v každé úrovni představuje náboj nový, v předchozích úrovních nepředstavený, a tudíž nepředvídatelný.

-maz

info

ADRESY

Všechny uvedené hry najdete v seznamu her EBaum's world, zde vám také pro větší pohodlí nabízíme adresy vedoucí přímo k jednotlivým hrám:

Escape: *http://www.ebaumsworld.com/escape.html*

Proximity: *http://www.ebaumsworld.com/proximity.html*

Sparks: *http://www.ebaumsworld.com/sparks.html*

UDĚLEJTE SI PUZZLE

info Náš článek se vztahuje ke grafickému programu CorelDRAW.

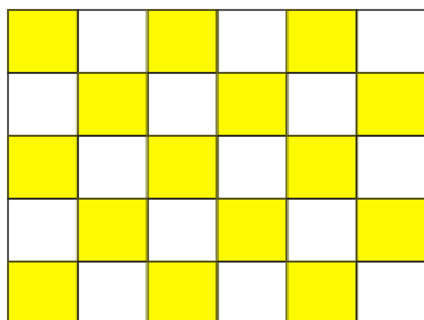
Máte rádi skládačky? Pokud ano, zkuste si udělat puzzle z obrázku nebo z fotky, která se vám líbí.

ZAČÍNÁME

1. Nejprve do souboru Corelu vložte obrázek, ze kterého si chcete puzzle vytvořit.

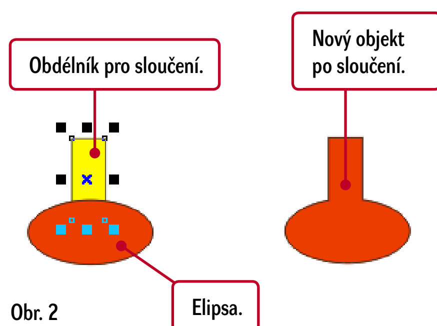
PŘÍPRAVA NA ROZŘEZÁNÍ

2. Nyní si nakreslete mřížku. Počet políček zvolte podle toho, z kolika dílků se má skládačka tvořit (například 6 × 5 políček).

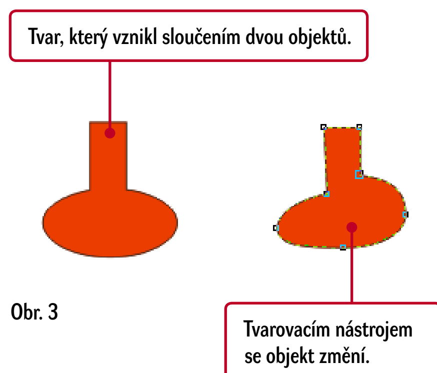

Obr. 1

3. Nyní klikněte na ikonu **Zrušit všechny skupiny**, a mřížka se oddělí do jednotlivých políček. Pro přesnější práci je užitečné políčka obarvit. Je jedno, kterou barvou, protože ke konci se barva výplně zase zruší (obr. 1).
4. V tomto okamžiku již začne práce na tvorbě jednotlivých zámků pro dílky skládačky. Jak?

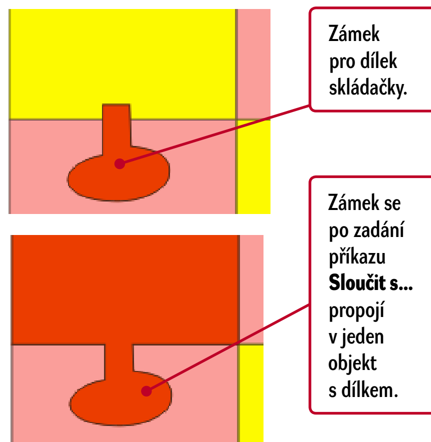

Obr. 2

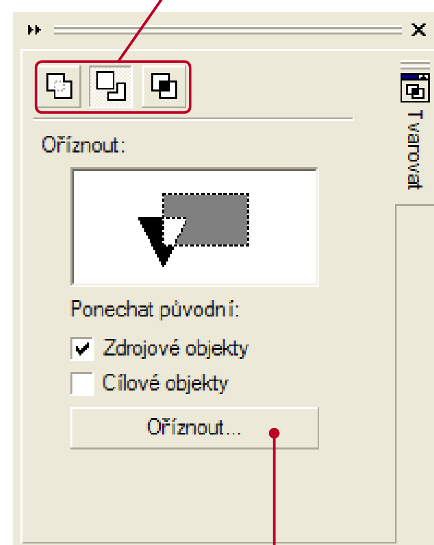

Obr. 3

- Zkuste si nejprve bokem nakreslit malou elipsu a obdélník (obr. 2).
- Nyní v nabídce **Změnit** klikněte na příkaz **Tvarovat a Sloučit**. Tím se otevře plovoucí okno pro slučování objektů.
- Označte si jeden objekt, například obdélník, a v zobrazeném okně klikněte na tlačítko **Sloučit s...**
- Kurzor myši se změní v šipku a jí ukažte na druhý objekt (elipsu – obr. 2).
- Oba objekty se poté sloučí v jeden objekt, který se dá používat při vytváření zámků na jednotlivých dílcích skládačky.
- Důležité je také pamatovat na to, aby všechny zámky na skládačce nebyly stejné, to znamená, když si zámek předchozím způsobem vytvoříte, pomocí tvarovacího nástroje ho vždy můžete trochu změnit (obr. 3).

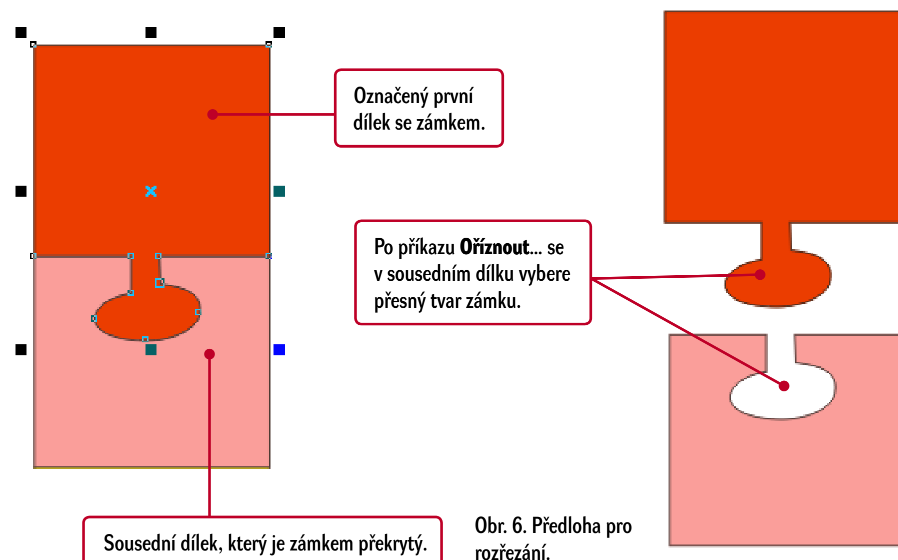

Obr. 4

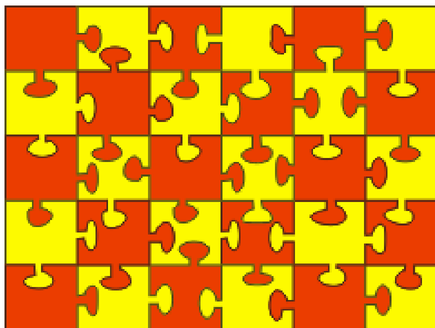

Obr. 5. Plovoucí okno *Tvarovat.*

5. Již vytvořený zámek nyní posuňte na mřížku a pomocí tlačítka **Sloučit s...** jej spojte s vybraným dílkem mřížky (obr. 4).
6. Nyní v plovoucím okně *Tvarovat* přepněte do možnosti **Oříznout** (obr. 5).
7. Označte si nyní dílek se spojeným zámkem a klikněte na tlačítko **Oříznout**. Kurzor myši se změní v šipku a jí klikněte na sousední dílek, který je daným zámkem překryt. Tím se v sousedním dílku vyřízne prostor ve tvaru zámku. Takto již vlastně dostáváte první dva dílky, které budou do sebe přesně zapadat (obr. 6).

Obr. 6. Předloha pro rozřezání.

Obr. 7

8. Postupně pokračujte stejným způsobem pro všechny dílky skládačky. Nakonec by výsledek mohl vypadat podobně jako na obrázku 7.
9. Nyní všechny díly označte a spojte je do jednoho objektu příkazem **Seskupit**. Také zrušte barevnou výplň, která pomáhala při tvorbě zámků jednotlivých dílů skládačky.

ROZŘEZÁNÍ OBRÁZKU

10. Obrázek, který jste si pro skládačku vybrali, nakonec označte a v nabídce **Efekty** klikněte na příkaz **Oříznutí Power Clip**. V zobrazené nabídce klikněte na položku **Umístit do kontejneru**.
11. Kurzor myši se změní v tučnou šipku a jí klikněte na mřížku, kterou jste si vytvořili úpravou mřížky (obr. 7).
12. Tím se obrázek rozřeže do jednotlivých dílů a vznikne puzzle (obr. 8). Jednotlivé dílky stačí od sebe rozdělit kliknutím na ikonu **Zrušit skupinu**. Pak budete moci jednotlivé dílky snadno posouvat nebo je i otáčet. Nezapomeňte ještě zrušit ohraničení jednotlivých dílků skládačky.

Poznali byste podle obrázku 9, jak vypadala původní předloha pro skládačku?

Marie Franců

Obr. 8. Obrázek rozdělený do dílků příkazem **Power Clip**.

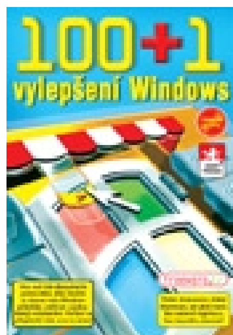

Obr. 9. Jednotlivé dílky skládačky.

inzerce

JAK VYLEPŠIT WINDOWS

Čtyřicet úspěšných luštitelů dnešní křížovky obdrží CD-ROM „100 + 1 vylepšení Windows“ se sbírkou užitečných nástrojů od společnosti Špidla Data Processing. S více než stem důmyslných pomocníků se vaše Windows stanou přátelskými a jednoduššeji ovladatelnými. Počítač se (dokončení v tajence).

Společnost Špidla Data Processing vydává již od roku 1992 CD-ROM plné kvalitního a užitečného softwaru. CD-ROM jsou snadno ovladatelné, navíc obsahují podrobné popisy vlastností a funkcí všech programů, řadu rad a dalších informací. Na všech CD-ROM jsou užitečné programy, které ocení profesionálové i laici. Na své tituly pak firma Špidla Data Processing poskytuje bezvýhradnou doživotní záruku.

Špidla Data Processing, s. r. o.
A. Randýskové 3234
760 01 Zlín 1

bezplatná linka: 800 185 321
tel.: 577 220 223
fax: 577 219 448

e-mail: *prodej@spidla.cz*
www.spidla.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA: **soutěž**

První díl edice Český výběr vyšel roku 1995. Který díl je nyní v prodeji?

a) třetí, b) čtvrtý, c) pátý.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 15. dubna 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Špidla** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka06@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme na *www.ppk.cz* 2. května 2005.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK06*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC.** Slovo Vogel oddělte od příznaku PK06 mezerou. Příznak PK06, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka:** +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: ALAS, ELE, ERET, TOSA · TYP FORDU · JMÉNO MAFIÁNA CAPONA · SUROVÁ NAFTA · VUŘT · KOPT · CITOSL. RUPNUTÍ · PŘÍKAZ K ZASTAVENÍ · ZÁLIV JAPONSKY (O. ŠIKOKU) · VÝHRA NA DVĚ ČÍSLA V BÝVALÉ LOTYNCE · POTŘEBA DŘEVORUBCE · TAMTO · SLOVENSKÁ SPOJKA

HASNICE · POKRÝVKA TĚLA OBRATLOVCŮ · SPISY

POBÍDKA · AUTOMOBIL (HOVOR.) · ŘÍMSKY 2 · OBOJŽIVELNÍK · PRIMÁT

ISLÁMSKÉ RODOVÉ TRADICE · ZAČÁTEK TAJENKY · BENÁTSKÝ CESTOVATEL · KŮRA (ZAST.) · MYTOLOGICKÝ KRASAVEC

NETEČNOST · ASIATKA

PŘEDLOŽKA · VÝZVA PSOVI · FINSKÁ LÁZEŇ · UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ · OTEC (KNIŽNĚ) · ZPĚVOHRA

ŠPANĚLSKÝ SPIS. · VYSOKÉ KOPCE

BUDDHISTICKÁ HROBKA · OPASEK (ZAST.)

SUŠENKA · VOZKOVO CITOSL. · ZAPÍT (OSLAVU) · CHEM. ZN. TELLURU · VÝVOJ · VYTRVALÁ ROSTLINA Z ŘÁDU LILIOKVĚTÝCH

ČESKÝ ZPĚVÁK A TANEČNÍK · NÁŠ BÝVALÝ HÁZENKÁŘ

BÝVALÁ ZNAČKA GRAMODESEK · LAVICE (NÁŘEČNĚ)

SPZ KLADNA · PŘE · BŮŽEK LÁSKY · TUMÁŠ · DRUH MOHAMEDŮV · LATINSKY "PTÁCI" · RYPÁKY ČERNÉ ZVĚŘE · INICIÁLY SPIS. JIRÁSKA · KRÁL A SVRŠEK (V DARDĚ) · OZN. NAŠICH LETADEL · DOMÁCKY EMANUEL

JIHOAMERICKÁ TRAVNATÁ STEP · TELEVIZNÍ PRINCEZNA · ŘEKA KOLUMBIE

KONEC TAJENKY · INIC. HERCE SOBOTY · SPZ LIBERCE

DRUH PÍSEČNÉ PLÁŽE · STROMOŘADÍ · ČÁST ZÁSTĚRY (ZAST.)

FILMOVÁ HVĚZDA · ZASEDÁNÍ (ZAST.) · KNIŽNÍ SPOJKA

Špidla
Data Processing

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 3/2005** zní: Mláďata delfínů se rodí živá (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 3** zní: S Přírodovědou od LANGMaster.

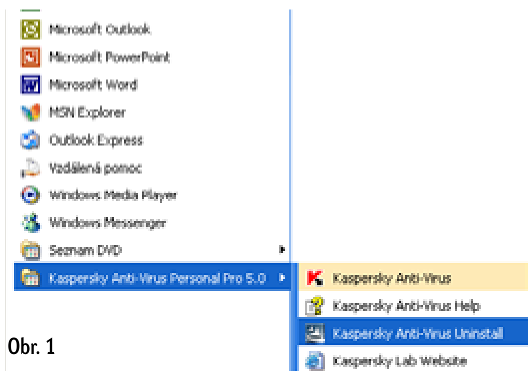
Ceny od společnosti **LANGMaster** (výukový CD-ROM Přírodověda 2) dostanou tito výherci: V. Šimorda z Havířova, I. Gorylová z Ostravy, E. Šustková z Úpice, S. Mařák z Bánova, R. Forejt z Dobroměřic, J. Voženílek z Liberce, R. Stoklasa z Přerova, A. Rybář z Frenštátu pod Radhoštěm, J. Kubánek z Mostu, L. Pána z Kamenice nad Lipou, R. Lakomý z Častolovic, A. Machová z Postoloprt, M. Soukup z Luštěnic, V. Černý ze Sadské, M. Hájková z Domažlic, J. Šmidrkal z Jičína, J. Novák z Prahy, R. Krajčová z Prostějova, M. Kollárová z České Lípy a E. Vítková z Prahy. Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Zajímalo by mě, jak Kaspersky antivirus dostanu z počítače, když budu chtít jiný antivirový program.

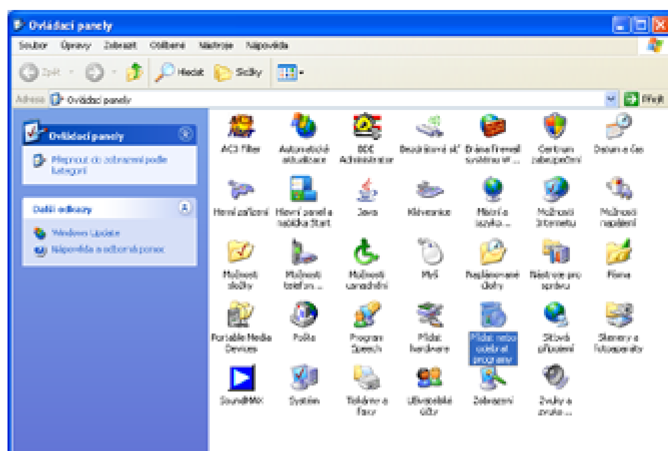
Pro odinastalaci programů obecně existuje několik cest. První používanou možností je využít toho, co nabízí sám program. Většina seriózních programů obsahuje soubor **uninstall,** umístěný ve stejné složce. Na něj program obvykle odkazuje v nabídce **Start** ve své programové skupině; pokud jste při instalaci ponechali původní zadání, bude to například skupina Kaspersky Anti-Virus Personal Pro 5.0 (obr. 1).

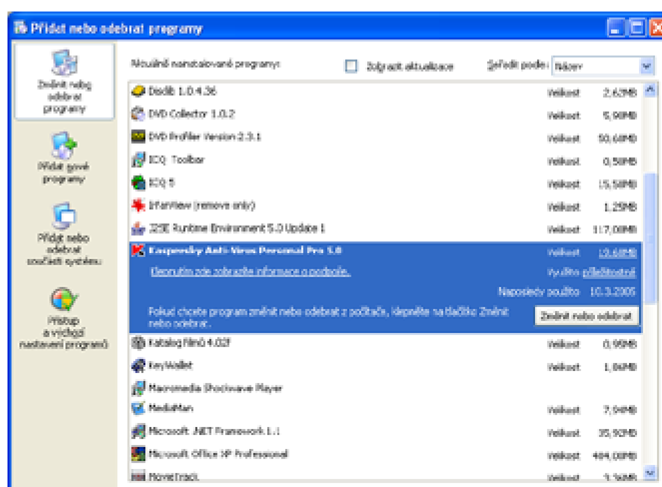
Obr. 1

Konkrétně tento antivirový program dává odkaz do programové skupiny **Start**, ale přitom nenechává soubor uninstall volně v adresáři. Spuštěním tohoto souboru, ať z nabídky, nebo „ručně“ ze složky, se pak spustí proces odinstalování – většinou stačí několik potvrzovacích kliknutí.

Jako další možnost pro odinstalování je zde nástroj Windows. V nabídce **Start** zvolte volbu **Ovládací panely**. Otevře se okno s ikonami (obr. 2) – spusťte **Přidat nebo odebrat programy** (Add or remove programs). Objeví se přehled nainstalovaných programů seřazených podle abecedy, ale v pravém horním rohu můžete z rozbalovací nabídky vybrat jiný způsob, například podle toho, jak často se programy používají (obr. 3).

Obr. 2

Obr. 3

Stačí, když v seznamu vyhledáte program, který chcete odinstalovat, a zvolíte tlačítko **Změnit nebo odebrat**. Proč „změnit“? Některé programy, a to hlavně ty větší, někdy nabízejí různou velikost instalace. To je dáno např. tím, že si uživatel nainstaluje jen ty komponenty, které potřebuje – tím uspoří místo na disku. Pokud chce komponenty dodatečně doinstalovat nebo změnit rozsah instalace, instalační program mu to umožní. Jiné instalační soubory zase obsahují možnost opravy v případě, že instalace byla nějakým způsobem poškozena (v nabídce je pak Opravit – Repair). Opravením instalátor překontroluje nainstalované součásti a chybějící či poškozené nahradí, přičemž zachová uložená data.

NA CO DÁT POZOR:

1. Při odinstalování programů vždy postupujte opatrně. Nikdy nevíte, zda program při instalaci ponechá na disku svůj adresář s uloženými daty, nebo bez nich, anebo zda na disku neponechá žádný adresář. Pokud jste tedy v programu ukládali nějaká data, která pro vás mohou mít smysl, zálohujte si je předem. Raději se dvakrát přesvědčte, že odinstalováváte ten program, který odinstalovat chcete. Nezapomeňte, že opatrnost při těchto činnostech vás sice o pár minut zpomalí, ale to je pořád lepší než přijít o několikaměsíční práci.

2. Ne všechny programy, které v nabídce najdete, jsou hodny odinstalování. V případě nějaké hry či prográmku jde v podstatě o rutinu, tím spíše, že pro tuto činnost většinou mají vlastní soubor, jak jsme se již zmínili výše. U programů, u kterých si nejste jistí, co vůbec dělají, si to raději ověřte, než byste narušili stabilitu systému. Například odinstalování antivirového programu a zároveň opravných bezpečnostních balíčků vás obzvlášť na internetu může škaredě vytrestat během několika minut. Některé internetové viry se šíří naprosto volně, tj. aniž byste internetový prohlížeč vůbec otevřeli nebo něco spouštěli.

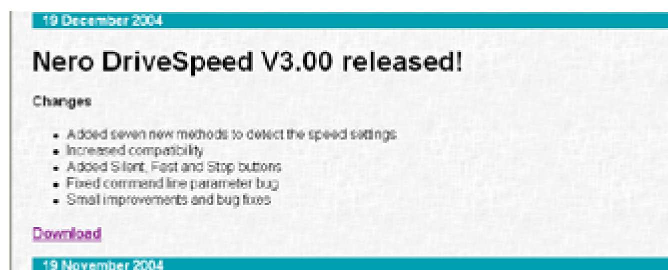
-imh

Máte problémy s instalací Čtyřlístku?

Na PPK CD 05/2005 jsme umístili plnou verzi hry Čtyřlístek. Pokud se vám během instalace této hry objeví hláška „Vložte prosím disk č. 1“, postupujte podle následujícího návodu.

Příčinou této komplikace je ve většině případů vaše rychlá mechanika – při vysokých otáčkách může mít totiž se čtením cédéčka problémy. Nejrychlejším řešením je překopírovat složku CTYRLIST (která obsahuje hru Čtyřlístek) z cédéčka na pevný disk. Poté spusťte instalaci z pevného disku pomocí souboru INSTALL.EXE.

Druhým řešením je využít prográmek DriveSpeed; ten dokáže snížit otáčky mechaniky a tím při problémech se čtením cédéček (ve většině případů) výrazně pomůže. Tento prográmek vám může pomoci i v případě jiných cédéček, máte-li se čtením či instalací programů problémy. Prográmek DriveSpeed (obr. 4) lze stáhnout z internetové adresy *www.cdspeed2000.com*.

Obr. 4

Během instalace Čtyřlístku nezapomeňte zvolit volbu „Kompletní“!

S cédéčky je při práci třeba zacházet opatrně. Každé poškrábání povrchu či jeho zašpinění může vést k odklonění čtecího laserového paprsku. Ujistěte se, že jste CD nepoškrábali a že na něm nejsou mastné otisky prstů či jiné nečistoty.

Pokud vám ani jedna z výše popsaných rad nepomůže, je možné, že CD je poškozené. V takovém případě vám CD bez problémů vyměníme. Poškozené CD zašlete na adresu: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1. Na obálku uveďte heslo „Distribuce – reklamace PPK CD“. Obratem vám zašleme nové CD.

Redakce PPK CD

Chci si koupit nový procesor do desky Asus A7N8X-E Deluxe a vybírám mezi procesorem Athlon XP 2800+ a procesorem Sempron 2800+. Hodně často převádím video do formátu AVI a hudbu do formátu MP3. Který z procesorů je výkonnější? Mohu svoji základní desku osadit tímto procesorem Sempron?

Uvedenou základní desku lze osadit jak procesorem Athlon XP 2800+, tak procesorem Sempron 2800 pro socket A (procesory Sempron se prodávají i ve variantě pro socket 754). Díky větší vyrovnávací paměti L2 má vyšší výkon Athlon XP (512 kB oproti 256 kB v případě Sempronu).

-mse

Proč se tiskárny vyrábějí s poměrem stran 4 : 1 (např. 4800 × 1200 nebo 2400 × 600 dpi, když fotografie obvykle mívají poměr stran 3 : 2?

Údaje 4800 × 1200 či 2400 × 600 neudávají poměr stran, nýbrž maximální rozlišení, v němž tiskárny tisknou. Jednotkou pro rozlišení je dpi (dots per inch, tedy body na palec); tato jednotka informuje, kolik obrazových bodů na čtvereční palec (2,54 × 2,54 cm) dokáže tiskárna umístit. Vyšší rozlišeni tiskárny tedy označuje její schopnost umístit více obrazových bodů, díky čemuž lze předpokládat vyšší kvalitu tisku.

-mse

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

---

počítač pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:
V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma ______

Jméno a příjmení ______

Ulice, číslo ______

PSČ ______ Obec ______

IČO ______ DIČ ______

Číslo účtu ______

Telefon/fax ______

E-mail ______

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V”, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum ______ Podpis ______

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1450 Sk**

☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla ______ Počet kusů každého čísla ______
(Objednávat lze od čísla 8/05 nebo pozdějších.)

6/05
Kupon je platný pouze do 4. 4. 2005

☐ Osobní odbìr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.
Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 5. DUBNA 2005

SKYPE – JAK NA TO

V předchozím čísle jsme vám představili program Skype, který slouží nejen k volání prostřednictvím internetu. Navíc si prostřednictvím něj můžete s druhým uživateli dopisovat a také velmi snadno zasílat soubory. Příště vám přineseme návod, jak s programem pracovat.

PPK CD 07/2005

Na příštím CD na vás čeká speciální bonus – plná verze skvělé hry „Scooby-Doo – Strašlivý kamenný drak“ (hra je zpracována kompletně v češtině): zažijete dobrodružství v Číně a vaším úkolem bude vyřešit záhadu kamenného draka. Na cédéčku nebudou chybět ani zajímavé a užitečné programy.

TEST VYPALOVAČEK DVD

K přenosu dat mezi počítači nebo k zálohování důležitých informací ideálně poslouží vypalovací DVD mechanika. Současné modely umí vypalovat jak na média DVD+R/RW, tak na média DVD-R/RW a poradí si i se zápisem na dvouvrstvé disky, které nabízejí kapacitu 8,5 GB. V příštím vydání PPK se dozvíte, které DVD vypalovačky uspěly v testech nejlépe.

SEZNAM INZERENTŮ

AAC Czech, Praha	4. obálka
Atemi, Praha	59
Benq Austria	19
BMI, Praha	61
DELTA CZ, Praha	4
Digitania,Praha	13
DXT ComputerS, Praha	11
Elap, Praha	17
eSko, Brno	15
EXPONET, Praha	51
Fast ČR, Říčany u Prahy	3. obálka
Globe Internet, Praha	5
GRISOFT, Brno	7
IBM, Praha	25
Impact Computers, Praha	21
Oskar mobil, Praha	23
PIM, Praha	57
Stormware, Jihlava	45
TERASOFT, Hořovice	22
T-Mobile, Praha	9
Verbatim, Eschborn	2. obálka

čtrnáctideník
počítač pro každého
Toto číslo vyšlo 22. 3. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz): Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Michal Slovák, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Tryščuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.) fax: 225 018 900, **abonence@ppk.cz**

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5, tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910 e-mail: predplatne@press.sk, http://www.press.sk Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 244 458 816 fax: +421 244 458 819 predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková tel.: 225 018 762 fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o. Thámova 221/7 186 00 Praha 8 IČO 45280681 vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.